

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 22 / Sayı: 261 / Eylül 2003

APOCU RUHUN FEDAI KOMUTANLARI

İMRAFDAKİ İŞKENCENİN ÇÖZÜMÜ KURT SORUNUNUN ÇÖZÜMÜDÜR

● Türkiye yönetimi, bugüne kadar ateşkesi cevap vermemiştir. Bütün ısrar, çaba ve fedakarlığa rağmen, Türkiye yönetimi asgari ölçüde de olsa, barış ve demokratik çözümün önünü açmamıştır. Tersine bunu bir zaafiyet olarak değerlendirmiş, zayıflık olarak göstermek istemiş, hatta bundan yararlanarak geçen süreçte kendini daha yoğun hazırlayıp gerillayı ve hareketimizi tümenden tasfiye etme ham hayallerini yeniden yeşertmeye çalışmıştır. Öyle görüyor ki, AKP hükümeti, devlet yönetiminin en son halkası olarak bu ham hayalleri canlandırmakla görevlendirilmiş. Biz böyle bir gerçekle karşı karşıya kaldık. Ateşkesi biz sona erdirmedik. Beş yıl boyunca büyük sabır ve fedakarlıkla sürdürdüğümüz tek yanlı ateşkes, artık yürütülemez hale geldi.

Devamı 4'te

Engin Sincer (Erdal)

TASFIYE PAZARLIKLARI AKTİF MÜDAHALE İLE AŞILIR

● AKP savaşı daha fazla tahrik ediyor ve Özgürlük hareketimizin tasfiyesini ordunun sırtına yüklemeye çalışıyor. O da şunu görüyor; Türkiye'de ordu değişik güçlerle çatışmaya girerse ancak o zaman kendisine ihtiyaç duyulur ve iktidarını sürdürür. Bu çerçevede gerilla ve orduyu, KADEK ile ABD'yi, Türk ordusu ile ABD'yi karşı karşıya getirmeye çalışıyor. Çatışma ve çelişkiler olur, Türkiye'de ordu zorlanırsa daha geniş bir siyasi desteğe ihtiyacı olur, milli cephe kurmak durumunda kalır, bu da AKP hükümetinin ömrünün uzatılmasını sağlar, hesabı bu. Çözüm üretmek, demokrasiyi geliştirerek ve sorunları çözerek değil, çatışmaları derinleştirerek, ona dayanarak iktidarda kalmayı politika sayıyor.

Devamı 2'de

Serif YALÇIN (Mahir)

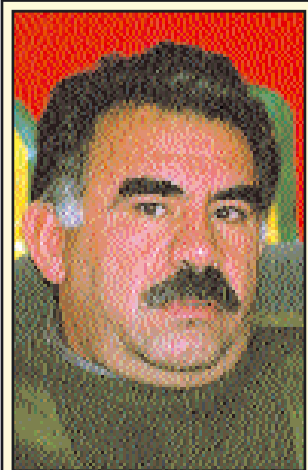
ERDAL, MAHİR VE MUNZUR ARKADAŞLAR tasfiye dayatmasını boşa çıkaracak tarzın şehitleridir

Her şehidimiz bir dönemi kurtarmanın hamlesinin şehitleri oldu. Erdal, Mahir ve Munzur arkadaşları da bu dönemi kurtarmanın, bu dönemde hamle yapmanın, bu dönemin imkanlarını doğru kullanıp mutlaka başarılı olmanın ve düşman politikalarını da boşa çıkarmanın yaklaşımı, kişiliği haline getirmemiz gerekir. Bu şehitlere bağlılık, hepimize böyle bir görev yüklüyor. Böyle bir görev yüklenmek ise, Erdal, Mahir ve Munzur gibi arkadaşların özlemlerine karşı bir gerekliliktir. Erdal, Mahir, Munzur ve tüm şehit yoldaşlarımız her şeye layıktır. Eğer, bırakalım devrimciliği biz insansak, bazı ölçülerimiz ve değerlerimiz varsa; bir moral güç olmamız için, kişilik olmamız için, kendimize karşı saygımızı ve sevgimizi yitirmememiz için, bu yoldaşlar şehit düşüyse, bizim de onlara layık olup gereklerini yerine getirmemiz gerekir.

Devamı 9'da

Hüseyin Gül (Munzur)

EN BÜYÜK SAVAŞ DEVRİMİN KADROLARINI YARATMA SAVAŞIDIR

ABDULLAH ÖCALAN

İnsanoğlu hakkında şu yargıyı oluşturabilmek doğru olabilir mi; insanların büyük bir kısmı kölelik için yaratılmıştır, sömürülmek için vardır ve yücelemez. Hayır! Bu egemen sınıfların görüşüdür. Yıllardan beri egemen sınıflar bunu kanıtlamaya çalışıyorlar. Biz bunu aşmak için ilk adımları attık, şimdiye kadar yaptıklarımız aslında bunun boşa çıkarılması

içindi. Siz ise davranışlarımızla bunu doğrulamak istiyorsunuz. Ben dürüstlüğümüzden, kaba anlamda hamalvari çalışmanızdan dem vurmuyorum. Onlarda yamansınız, benden daha iyisiniz. Ama yalnız bununla zafere ulaşılmıyor, kazanılmıyor. Neden şimdiye kadar bizi anlamadınız? Neden anlamaya yanaşmıyorsunuz? Anlamaya ihtiyacınız yoksa söyleyin.

16'da

İçindekiler

- Demokratik Ekolojik Devrimin öncü gücü kadındır
8'de
- Bu savaş özgür kadını yaratma savaşıdır
18'de
- Siyasetin ve yöneticiliğin tarihsel gelişimi -I-
19'da
- Demokratik uygarlıksal gelişme ve yerel yönetimler -I-
23'te
- Kır çiçeklerinin prensi
(Şehit Erdal arkadaşın anısına)
27'de
- O fedailişen komutan geçmişti
(Şehit Mahir arkadaşın anısına)
28'de
- Yigitlerin dergahı Ağrı
29'da

TASFİYE PAZARLIKLARI AKTİF MÜDAHALE İLE AŞILIR

Irak'taki gelişmelerin ulaştığı düzeyi tartışıyoruz. Özellikle ABD ve Türkiye arasındaki pazarlık bizi ilgilendiriyor. Bu güçler arasında birkaç aydır bütünüyle Kürt sorunu merkezli çok yoğun bir pazarlık sürüyor. Bu ne anlama geliyor? Olası gelişmeler ne olabilir bunu dikkatle izlemek gerekiyor. Önderlik bu konuya dikkat çekti. Gelişmelerin dikkatle irdelenmesi ve bu konuya saf yaklaşımaması gerektiğini ifade etti. Çeşitli güçler arasında yapılan pazarlığın merkezinde olduğumuz için, duyarlılıkla izlememiz gereken bir husus. Her an kartların değişebileceği bir süreçten geçiyoruz. Araplar neye razı olacak? Anlaşmazlıkların yaşandığı konularda ne kadar taviz verebileceklerini yeniden değerlendirerek başka bir biçimde anlaşmaya çalışıyorlar. Bu nedenle herhangi bir gelişmeye bakıp da her zaman öyle olacağını sanmak yanlış olur. Her davranışı değerlendirmeye tabi tutmak gerekiyor. Bugün anlaşamayabilirler, ama yarın yeni tavizler temelinde anlaşmaya varabilirler. Asker gönderme kapsamında yapılan tartışmalar da aslında bir görüşme değil düpedüz bir pazarlıktır; merkezinde Kürt sorununun olduğu bir pazarlık. Onun da ortasında biz varız.

IMF'nin Türkiye'ye sekiz buçuk milyarlık kredi vermesi ise tali bir konudur. Bu krediyle asker satın alındığı söyleniyor, fakat durum tam böyle tanımlanamaz. Çünkü krediyi, ABD'nin Irak politikasına ters düşülmesi şartı ile veriyorlar. Fakat asker gönderme görüşmeleri tümüyle para pazarlığına bağlı değil. Amerika krediyi daha çok Türkiye'nin iç siyaseti açısından ele alıyor, tabii Irak siyasetine de ters düşülmesini istiyor. Irak siyasetine ters düşmediği koşullarda Türkiye'nin iç siyasetine müdahale etmek için para vermeyi gerekli görüyor. Aslında bu para önceden de verilecekti, fakat Irak Savaşı iki ülke arasında gerginliğe yol açmıştı. Gerginlik kısmen hafifleyince para konusu yeniden gündeme getirildi. Türkiye'yi ekonomik olarak kendilerine daha fazla bağlamak ve buna dayalı olarak Türkiye'nin siyasi yapısına daha fazla müdahale etmek amacıyla kredi veriliyor. Türkiye uzun süredir bu krediyi alabilmek için çalışıyordu, çünkü ekonomik açıdan gidişi iyi değil. Bu parayla belli bir süre götürülebilmeyi umut ediyorlar. Dolayısıyla pazarlığın esası Irak'a asker gönderme değil, Kürt sorunu veya gerillanın tasfiye edilmesidir. Türkiye hükümeti bunu açıkça söylüyor; "Tasfiye edeceğiz, kökünü kazıyacağız" diyor. Pişmanlık yasası da bu çerçevede çıkarıldı. Basın açıkça yazıyor, "Ver gerillayı al askeri" diyorlar. Gerillayı tasfiye etme işini Amerika'ya ihale etmeye çalışıyorlar. Amerika Irak'ta zorlandıkça askere muhtaç kalıyor, askere muhtaç kalınca da Türkiye devreye giriyor. Gerillaya karşı ortak mücadeleyi kabul ederken, biz de asker göndeririz diyorlar. Pazarlık bu temeldedir. Sadece gerilla da değil, aslında Türkiye Kürdistan'daki gelişmeleri bütünüyle buna dayanarak denetlemek istiyor. Gerillayı buna dayalı olarak tasfiye etmeyi hesaplıyor. Gerillayı tasfiye etmek için bu ortamdan da yararlanarak sonuç alamazsak, bu imkan bir daha elimize geçmez kaygısını yaşıyorlar. Çok kaygılı ve endişeli oldukları bir gerçek. Tabii sorun yalnızca gerilla değil, Türkiye'nin inkar sistemi kırılmadı. Önderlik bu konuyu yeniden değerlendirdi ve inkar sistemini kırmak için daha aktif bir mücadelenin gerektiği belirlendi. 1 Eylül süreci böyle aktif bir mücadele süreci anlamına geliyor.

Türkiye Güney Kürdistan'ı istikrarsızlaştırmaya çalışıyor

Türkiye bizi tasfiye etmeyi hedeflerken, Güney'deki gelişmeleri de kontrol altına almaya çalışıyor. Bu amaç doğrultusunda KDP ve YNK'nin kontrol dışına çıkmaması için uğraşılıyor. Güney'de inkar sistemini Kürtler adına kırarak gelişmelerin yaşanmasını engellemeye çalışıyor. Bu temelde yoğun bir pazarlık sürdürüyor. ABD Irak'ta zor duruma düştükçe kendilerini devreye koyuyorlar. Belki de ABD'yi Irak'ta zor duruma düşürmeye

Türkiye de bunu pazarlık konusu yapıyor. Pazarlık konusu da Kürtler oluyor. Türkiye, Kürdistan'daki tüm gelişmeleri denetimine alması karşılığında asker verebileceğini söylüyor. Bu konuda görüşmeler hala sürüyor. ABD yönetimi zorda kaldıkça Türkiye'den daha fazla talepte bulunuyor. Fakat şimdiye kadar çok fazla bir sonuç alındığı söylenemez. Bazı konularda görüş yakınlığı oluşturmuş olabilirler, ama bir anlaşmaya ulaşamadılar. Amerika Dışişleri Bakanı Halepçe'ye bu nedenle gitti. Amerikan yönetimi Irak'ta kimyasal silah bulamamayı bu biçimde telafi etmeye çalıştı. Savaş gerekçelerinin başında, Irak'ın elinde kimyasal silah olduğu iddiası

herkesten önce Türkmenlerin eline hiçbir şey geçmez. Dolayısıyla böyle bir istemleri yok, fakat Türkiye bunu dayatıyor. KDP ve YNK de bunu görüyor tabii. Türkiye'nin politikalarının kendilerini dışlama ve mevcut durumdan geriye itmeyi ifade ettiğini gördüler ve kendi çıkarları ile çeliştiği için karşı çıkıyorlar. Mesut Barzani hemen, "Türk askeri istemiyoruz" şeklinde bir açıklama yaptı. Yine Irak'ın yeni Dışişleri Bakanı, Türk ordusunun Irak'ta istenmemesinin sadece KDP veya Kürtlerin görüşü olmadığını, yeni Irak yönetiminin de bu görüşü paylaştığını söyledi. Böylece güçler arası bir mücadelenin varolduğu ortaya çıktı veya ABD-Türkiye uzlaşması tam

kiye çelişkileri de savaş ortamında gelişti fakat yeniden böyle bir durum neden gündeme geldi? Bu, Irak'taki gelişmelerle bağlantılı bir durum. Irak'ta netleşen bir durum söz konusu değil. Bölge açısından henüz bir belirlenlik yok. Daha önce yaptığımız değerlendirmelerde, bölgede mücadelenin uzayacağını, çözümün öyle kolay olmayacağını belirtmiştik. ABD de, Saddam Hüseyin rejimini yıkması olmasına rağmen ne Irak ne de Ortadoğu'da kolay bir çözüm yaratamayacağı değerlendirilmesini yapmıştı.

ABD Irak'ta bir sistem kuramadı

ABD müdahale eden bir güç olarak belli bir sonuç aldı. Rejimi çözdü ve Irak'ı askeri işgal altına aldı, ama ondan öteye gidemedi. O noktada duruyor, aslında inisiyatifi kaybetmiş durumda. Ya da yeni inisiyatif geliştiremiyor. 11 Eylül ardından Afganistan ve Irak'a müdahale etmekte çok kararlı ve inisiyatifi davranmıştı. Üçüncü dünya savaşı adı altında yeni mücadele doktrinleri oluşturmuş, çeşitli güçlerle ittifaklar da yapmıştı. Ve bu ittifaklara dayalı saldırılar geliştirmişti. Irak'a karşı hazırlık sürecinde yeni bir koalisyon yaratmıştı. BM'deki engellemeleri yalnız başına göğüslemişti. Öncelikle Türkiye ve İngiltere ile birlikte müdahale etmek istiyordu. Bu ülkelere dayandığı için de Fransa, Almanya, Rusya ve Çin'in muhalefetine dikkate almamıştı. Ardından Türkiye bu ittifaktan çekildiğini açıklamıştı. ABD bu koşullarda sadece İngiltere ile baş başa kalmış olmasına rağmen, müdahaleden yine de geri durmamıştı. Yani bu kadar kararlı ve inisiyatiftiydi. Savaşı kuzey ve güneyden iki cephele yürütme planı boşa çıkınca, sadece güneyden tek cephele olarak saldırı yapmaktan geri durmamıştı. ABD Başkanı Bush 1 Mayıs'ta savaşın bittiğini ilan etti, fakat ondan sonra ABD'nin aynı düzeyde inisiyatifi olmadığı görüldü. Aradan beş ay gibi bir süre geçti. Aslında beş aylık bir duraksamadan bahsedilebilir. ABD'nin ne yapmak istediği net değil. Ne kendisi açıklıyor ne de kimse biliyor. Saddam Hüseyin iktidardayken Irak'la ilgili bir çok tartışma yürütülüyordu. Saddam rejimi çözüldükten sonra adeta herkes sustu. Kim neyi nasıl gerçekleştirmek istiyor belli değil. ABD Irak'ı askeri denetim altına aldı. Onunla ne yapmak istediği de belli değil. Savaşı, Irak'taki askeri etkinliğine dayanarak bölgeye yaymadı. Ortadoğu'nun 20. yüzyılda oluşmuş statükoşuyla daha yoğun bir savaş içerisine giremedi. İran'ı uyardı, siyasi ve ekonomik baskı altına aldı, ama beş aylık bir süre geçmesine rağmen askeri çatışmaya yönelemedi. Türkiye ile tartışma yürüttü, eleştirdi, hatta askeri operasyonlar yaptı, ama daha ileri bir çatışmaya giremedi. Bu ABD açısından bir yerde durmak anlamına geliyor. Yani mücadeleyi hızla bölgeye yayıp ilerleten bir çizgi izleyemedi. Diğer yandan Irak'ta da bir sistem geliştiremedi. Irak'ta da ne yapmak istediği henüz bilinmiyor. Bir şey yapabilecek projesi de yok. İç çatışmaların zorlaması sonucu bazı siyasi adımlar attı. Yoksa bu adımlar herhangi bir proje veya programa bağlı gelişmedi. Çeşitli güçlerin şiddet kullanarak zorlaması sonucu bir hükümet oluşturulmaya çalıştı. Şimdi geçici konseyin anayasa oluşturması için fırsat tanyacağız diyorlar. Yani alınan bir karar yok. Ortada bir Irak sistemi yok yani.

ABD, Filistin-İsrail çatışmasını durdurmak istedi, fakat onda da başarılı olmadı. Bu bakımdan Irak'ta da çözüm arayışı olmadı; bir belirsizlik, kararsızlık ve inisiyatifsizlik ortaya çıktı. ABD'nin inisiyatifsizliği ve etki-

“ABD, Filistin-İsrail çatışmasını durdurmak istedi, fakat onda da başarılı olmadı.

Bu bakımdan Irak'ta da çözüm arayışı olmadı; bir belirsizlik, kararsızlık ve inisiyatifsizlik ortaya çıktı. ABD'nin inisiyatifsizliği ve etkisizliği de kendine karşı olan güçler için elverişli bir zemin yarattı. İşte bu ortamda mücadele gelişti.

Şimdi bir çok güç karşı direnişi örgütüyor. Geçen beş aylık süre içinde giderek sistemli hale gelen ve örgütlü yapı kazanan bir silahlı direniş ortaya çıktı.”

çalışıyorlar. Aslında işin bir yanı da bu. Irak'taki gelişmelerde Türkiye'nin somut olarak da parmağı var. ABD Başkanı Bush Irak'ın kuzeyinin istikrar bölgesi olduğunu söyledi, iki gün sonra Hewler'de bombalar patladı. Bush'un bu açıklamasına en büyük tepkiyi Türkiye hükümeti göstermişti. Ardından da istikrarın olmadığını gösterme amaçlı olaylar gelişti. Bu olayların Türkiye kaynaklı olduğu kesin gibidir. Irak'taki olayları tahrik ediyorlar veya bizzat içine giriyorlar, dolayısıyla Amerika'ya zor duruma düşürerek kendilerine muhtaç kılmaya çalışıyorlar. Zaten böyle bir duruma gelindi. Amerika şimdi Irak'ta içine düştüğü durum gereği başka orduya ihtiyaç duyuyor. Tabii Irak bir İslam ülkesi ve Müslüman ordulara ihtiyaç duyuyor. Arap milliyetçiliği ABD ile çatışma halinde olduğu için Arap devletleri asker vermez. ABD Farslarla çatışma halinde olduğundan, İran ordusu da olmaz. Geriye, ABD'nin ihtiyacını karşılayacak ordu olarak Türk ordusu kalıyor. Yeniden böyle bir durum gündeme gelince

vardı, fakat Saddam rejimi çözüldükten sonra herhangi bir silah ortaya çıkarılmadı. ABD'nin üzerinde bu yönlü bir baskı vardı ve onu biraz hafifletmek için, Saddam'ın kimyasal silah kullandığı yer olarak Halepçe'yi ziyaret etti ve herkese kimyasal silahların olduğunu göstermeye çalıştı.

Bir diğer boyut ise, ABD yönetimi bu ziyaretle Türkiye ile yürüttüğü pazarlık konusunda Talabani ve Barzani'yi ikna etmeye çalıştı. ABD Dışişleri Bakanı Kürdistan'dan ayrıldıktan sonra, "Kürt liderler Türk askeri konusunda görüşlerini netleştirsinler" şeklinde bir açıklama yaptı. Öyle anlaşılıyor ki Amerika, KDP ve YNK'yi ikna edemedi. Çünkü Amerika hangi tezi savunursa savunsun, Türkiye Kürtlerin hiçbir şey elde edemeyeceklerini açıkça söylüyor. Kürt kimliği bile olmayacak diyor. Bir Türkmen konferansı yaptırıldı ve Türkmenlerin Irak'ta üniter bir yapı istediği şeklinde açıklamalar yaptılar. Halbuki Türkmen Cephesi'nin öyle bir açıklaması yok, olamaz da. Çünkü Irak'ta üniter devlet ister-

sağlanamadı. ABD Güney'deki Kürtlerle Türkiye yönetimini uzlaştıramadı. Bu da Türkiye'nin asker gönderme işini daha fazla saf-saklamasına yol açtı. Daha önceki planlamaları, eylül ortasında meclisi toplayarak karar almaktı, eylül sonu geldi henüz ortada bir şey yok. Erdoğan, "Gerek görürsek yeni bir izin tezkeresi meclise götüreceğiz" diyor, o kadar. Biraz dalga geçiyorlar. Ya da umduklarını bulamayınca zamana yaydılar ve pazarlık kozu olarak kullanmaya çalışıyorlar. ABD de geçen günlerde tutumunu netleştirmesi yönünde Türkiye'yi uyardı. "Asker gönderceksen karar çıkar, yoksa gündeminden çıkar" şeklinde. Yani Amerika artık daha fazla beklenti içinde kalmak istemiyor. Türkiye savaş öncesi de benzer bir tutum içerisine girmiş, son anda savaşa katılmama kararı almıştı. ABD bunu da dikkate alıyor. Kısacası aralarında fazla güven yok.

Bütün bunlar neden yeniden gündeme geldi? Aslında Irak Savaşı Türkiyesiz yapıldı, Türkiye'ye rağmen yapıldı. ABD ve Tür-

AKP hükümeti 12 Eylül 1980 darbesinden bu yana iş başına gelen özel savaş hükümetlerinden bir tanesidir. Yeni bir savaş planlaması yapıyor ve bunu uygulamaya koymayı planlıyor. Bunun dışında bir yaklaşımı söz konusu değil. AKP'nin böyle bir parti olduğu zaten çok fazla tartışma götüren bir husus değildi. AKP, 12 Eylül sürecinde Kürdistan'da yaşanan savaşın rantına dayanarak palazlanan ekonomik ve siyasi rant elde eden bir güçtür

szlığı de kendine karşı olan güçler için elverişli bir zemin yarattı. İşte bu ortamda mücadele gelişti. Şimdi bir çok güç karşı direniş örgütüyor. Geçen beş aylık süre içinde giderek sistemli hale gelen ve örgütlü yapı kazanan bir silahlı direniş ortaya çıktı. Irak'taki çatışmaları böyle değerlendirmek gerekiyor. Yoksa bazı Arap aydınlarının ifade ettiği gibi bunlar fevri, örgütsüz kitlelerin tepkisine dayanan olaylar değil, örgütlüdürler. Düşük yoğunluklu, hafif silahlarla uygulanan şiddet çok profesyonel, eğitilmiş bir iş. Demek ki arkasında, kendisini eğitmiş bir örgüt yapısı var. Bombalama olayları da benzer şekildedir. BM'ye yönelik oldu, Şii lider öldürüldü; Hewler'de, Musul'da, Bağdat'ta bombalamalar oldu. Bunlar birbirine benziyor ve profesyonel bir iştir. Yoksa bazı kişi ya da grupların Amerika'ya tepki duyması sonucu yaptığı işler değildi. Çünkü öyle kolay değil. Örgütlü bir direnişin bu biçimde gelişmesine bu ortam zemin sundu. Siyasi direnişler de gelişti. ABD'yi protesto eden tepkiler ve hoşnutsuzluk ortaya çıktı. Irak'ta çoğunluk ABD'ye bir kurtarıcı gibi bakıyordu, şimdi o etki de azaldı. Ne yapacağı konusunda yaşanan belirsizlik, çeşitli çevrelerde kuşku yaratıyor. ABD'nin Irak toplumu üzerindeki etkisi de azaldı. Tabii ABD üzerinde de diplomatik baskı yoğunlaşıyor. AB ve BM'nin yoğun baskısı var. BM Genel Sekreteri Annan, ABD'yi şiddetle eleştirdi. ABD'yi, BM kararları dışında tek başına hareket etmekle suçladı. Neredeyse Irak'tan çekilmesini ya da en azından BM ile işbirliği yapmasını istedi. Diğer bir çok ülke benzer bir tutum ortaya koydu. Böyle bir karşıtlık var. ABD zorlandı ve Amerika Başkanı Bush en sonunda yaptıklarını savunmak zorunda kaldı.

Tüm bunların arkasında kimin olduğunu tam bilemiyoruz, ama bu duruma ABD'nin inisiyatifsizliğinin yol açtığı kesin. Kararlılığını sürdürse, savaş bölgeye yaysa ya da Irak'ta bir sistem arayışına girseydi kendisini bu kadar zorlayan bir karşıtlık ortaya çıkmazdı. Fakat hükümet çözüldükten beş ay sonra mevcut durum adeta bir kaos durumudur, çıkmaz ve çözümsüzlüktür. ABD sadece askeri denetimle Irak'ı elde tutmaya çalışıyor. Tabii

böyle yönetim olmaz ve her yerden de saldırılar geliyor. Geçen beş ayda verdiği kayıplar savaş sürecindeki kayıplarını aştı. Amerika böyle bir zorlanmayı da yaşıyor. Ordusu psikolojik olarak zor durumda. Irak'tan Amerika'ya dönen askerler, kurtulduk diye topağa kapanıp öpüyorlar. Kısaca o kadar ağır bir baskı altındalar. Tabii tüm bunların ardında örgütlü güçler var. Irak rejiminden kalan örgütlü güçler olabilir. Saddam Hüseyin henüz yakalanmadı. Ne kadar örgütlü, bu olayların arkasında ne kadar var bilemiyoruz. Belli bir örgütlülüğünün olması muhtemeldir. Rejim çözüldükten sonra bazı çevreler de kendilerini örgütlemiş olabilirler. Irak zaten buna açık bir zemindi. Tabii bu müdahalelerin arkasında dış etkenler de var. Mesela İran istihbaratının rolü var. Çatışmaları geliştirmek için her türlü çabayı harcıyorlar. Yine Suriye ve Türkiye'nin de var. MİT bu sahada uzun bir süredir örgütleniyor. Kontrgerilla ve MİT, özellikle bize karşı mücadele kapsamında KDP, YNK ve Saddam Hüseyin ile geliştirdikleri ilişkilere dayanarak bu alanda yoğun bir örgütlülük yarattılar. Şimdi Türkiye de buna dayanarak istikrarsızlığın yaratılmasında rol oynayan güçlerden birisi. Amerika bu durumu gördüğü için Süleymaniye operasyonunu geliştirdi. Türkiye için o bir uyarıydı. Türkiye Amerika karşıtlığını tahrik edince, Amerika da böyle bir operasyona uyardı.

Türkiye ABD'yi Kürtlerle çatışmalı hale getirmeye çalışıyor

Amerika mevcut durumu BM'ye ihale ederek kendini kurtarmak istedi, fakat ona da izin verilmedi. Fransa, ABD'nin Irak'taki zorlanmasını BM ile paylaşmasını karşı çıktı. "Bu Amerikan işgalini onaylamaktır. Biz katılmıyoruz" dedi ve BM'nin karar almasını engelledi. Amerika'nın yönetimi Iraklılara devretmesini ve BM'nin Iraklı yönetimle birlikte sorunları çözmesini alternatif olarak ortaya koydu. Tabii ABD'nin Irak'ın yönetimi bu biçimde Iraklılara devretmesi ve Irak'ı bırakıp gitmesi, başarısız olması anlamına gelir. O zaman Amerika'nın dünya liderliği kalmaz. Irak'a dünya imparatorluğu kurma iste-

miyle giren Amerika kısa bir süre içinde yenilerek çıkarsa bu, Amerikan imparatorluğunun başlamadan bitmesi anlamına gelir. Bırakalım bir dünya imparatorluğu kurmayı, 20. yüzyılın ikinci yarısında elde ettiği Batı liderliğini de kaybeder. Tabii bunu da Amerika kabul etmez. Fakat diğer yandan mevcut direniş karşısında askeri denetimi de sürdüremiyor. İşte bu noktada ABD, ikili ilişkilerine dayanarak çeşitli devletlerden askeri destek almayı, başka askeri güçleri Irak'ın çatışmalı bölgelerine getirmeyi, kendisi karşısındaki direniş bu biçimde etkisizleştirmeyi amaçlıyor. Diğer askeri güçleri Irak'a getirirse hem kendi ordusunun hedef olmasını hem de Irak'taki tepkileri azaltacak. ABD çözüm olarak bunu görünce, Türkiye yeniden gündeme geldi. Irak'ta en fazla etkili olabilecek ordular içerisinde Türk ordusunun öncelik taşıdığını düşünüyorlar. Bu konuda Türkiye, Pakistan ve Hindistan ordularının ilişki içerisinde Irak'a getirilmesiyle denetim sağlamayı hesapladılar ve bu konuda Türkiye'ye öncülük vermek istediler. Arap ve Fars ordularının tahriklerini engellemenin bu biçimde daha fazla mümkün olacağını düşündüler. İşte bu durum Türkiye'yi Amerika için Irak'ta yeniden önemli bir hale getirdi. Böyle bir pozisyon Türkiye'yi yeniden Irak'ta rol sahibi kıldı ve ABD yeniden Türkiye'den destek istemek zorunda kaldı. Türk-Amerikan pazarlıkları bu biçimde ortaya çıktı. Türkiye'nin hem çatışmaları yürütebileceğini hem de İslam ülkesi olması nedeniyle tepkiyi önleyebileceğini düşünüyorlar. Türkiye bir çok yönüyle ABD için avantajlı. Bu noktada Türkiye Amerika'nın Irak'ta zorlandığını ve kendisine muhtaç olduğunu gördü ve Kürtlerin kontrolünün kendisine verilmesini istiyor. Amerika asker gönderiyor, Türkiye de "Tamam yaparım, ama Kürtlerin kontrolünü bana vereceksin" diyor. Bunu da Amerika kabul edemiyor. Çünkü Irak'ta en istikrarlı bölge yine Kürdistan'dır. ABD'nin Ortadoğu'da en az çatışmalı olduğu toplum şu an Kürtlerdir. ABD mevcut durumda Türkiye, Araplar ve İran ile çatışmalı. Kürtler ile de çatışmalı hale gelirse Ortadoğu'da duramaz hale gelir. Herkesle çatışma halindeyken Irak'ta kalamaz, dolayısıyla yenilir. Dolayısıyla

la Türkiye'nin bu istemi de Amerika'nın çıkarlarına uygun değil.

Aslında Türkiye çok taviz veriyor, çok istekli. Şartları kabul edilse, Irak'a asker gönderir. Kürtlerin kontrolü kendisine bırakılırsa, ordusunun hepsini Irak'a sokar. O konuda çok gözü kara. Bu da ABD çıkarına uygun olmadığı için hali hazırda bir uzlaşma olmadı. Bazı tavizler verilmiş olsa da tam bir uzlaşma olmadı. Türkiye Amerika'yı eleştiriyor ve teröre destek verdiğini söylüyor. KADEK karşısındaki tutumunun net olmadığını söylüyor. Amerika da her fırsatta KADEK'in terör örgütü olduğunu ilan ediyor, fakat Türkiye bu tutumu yeterli görmüyor. Türkiye Amerika'ya, "Irak yönetimi sensin, madem PKK-KADEK terör örgütü, bunun altına imza attın o zaman görevini yerine getir, yok et" diyor. Bu bir dayatmadır. Amerika'ya listeler vermişler, şunlar senin yönetimin altında bize teslim et diyorlar. Kısacası Amerika'yı, gerillaya saldırmaları için zorluyorlar. En azından Güney'de askeri operasyon yapmak için ABD'den izin çıkarmaya, siyasi destek sağlamaya çalışıyorlar. ABD ise -basına yansıdığı kadarıyla- pişmanlık yasaasının sonuçlarının beklenmesini daha doğru buluyor. Zaten Türkiye Amerika'ya, pişmanlık yasaasının sonuç alacağı tezini götürmüştü. "Şöyle etkili bir kanun çıkardım, tasfiye edecek" şeklinde propaganda yapmıştı. Amerika da şimdi diyor, "madem sonuç alacak bir yasa, o zaman sonucunu bekleyelim." Eğer yeni tavizler verilerek Türkiye-Amerika anlaşması sağlanmazsa, durum böyledir. Fakat Türkiye bunu sağlamak için baskılarını sürdürüyor. Bunu devam ettirecek gibi de görüyor. Bu konuda da henüz bir netlik yok. Irak'taki gelişmelerin ABD'yi etkileme biçimi bu durumu da belirleyecek. Çünkü Irak'taki gelişmelerin veya bölgedeki mücadelenin nasıl olacağı belli değil. Fakat mücadelenin devam edeceği ve derinleşeceği konusunda artık tereddüt kalmadı. Irak'ta sonuç almak, istikrar sağlamak; Ortadoğu'da belli sonuçlar ortaya çıkarmak kolay bir iş değil. Bir defa bu ortaya çıktı. Fakat gidişatın hangi yönde olacağı konusunda çeşitli görüşler var.

Mevcut zorlanmalar Amerika'yı savaşı yaymaya itebilir. Amerika'nın seçimler nedeniyle savaşı yaymadığı söyleniyor. 2004, ABD'de seçim yılı. Bush yönetimi seçimi kazanmak istiyor, bu nedenle daha fazla savaş yükü altına girmek istemiyor. Seçime kadar bu düzeyde tutmak istiyor, bu bir görüş. Amerika Savunma Bakanı Wolfowitz Bağdat'ta geldiğinde, "ödediğimiz bedeller kolay zaferin bedelidir" dedi. Yani bu durumu, Saddam Hüseyin rejiminin kısa sürede ve kolaylıkla çözümlenmesi bağladı. O halde Pentagon, Saddam Hüseyin rejiminin bu biçimde yenileceğini beklemiyor muydu sorusu aklı geliyor. Acaba böyle başarı kazanacaklarına inanıyorlar mıydı? Bu nedenle mi Saddam sonrası için herhangi bir projeleri yok? Wolfowitz'in sözlerinden böyle bir sonuç çıkıyor. Dolayısıyla ne yapacağını bilemez halde, inisiyatifsiz kalıyor.

Bu durum aşılır mı? Amerika mevcut direniş karşısında zorlanıyor. Örgütlü direnişin devam edeceği anlaşılıyor. Bu da kısa sürede ABD'yi yeni kararlar almaya zorlayabilir. Türkiye ile anlaşarak İslam ordularını da koymazsa -eğer koymasa biraz rahatlatabilir- zorlanacak ve o zaman yeni kararlara yönelmek zorunda kalacak. Bu kararlar ne olabilir? Savaşı yayma bir ihtimaldir. Nasıl ki bir çok güç Irak'ta mücadeleyi dayatarak Amerika'yı zor duruma düşürdüyse, Amerika da savaşı dışarıya yayarak onları zor duruma sokabilir. Savunmasını dışarıda yapmak ve bölge statükoosuyla daha fazla çatışmak isteyebilir. Amerikan yönetimini buna zorlayıcı gelişmeler yaşanabilir. Aslında yeni 11 Eylül olayları için açık bir ortam. Benzer olaylarla bölgede savaş tırmandırılabilir. Böyle olursa bölge daha yoğun bir savaşı içine çekebilir. Amerika başka yollara da başvurabilir. Örneğin bazı devletlerin ordularını Irak'a götürüp belli bir süre çatışmaları azaltmaya çalışarak varlık gösterebilir. Mevcut ABD yönetimin politikası bu,

ama onun da ciddi zorlukları var. Belki seçime kadar bunu işletebilirler. Böyle olmazsa Amerika Irak'ı bırakır mı? Mevcut yönetime bunu dayatılan var ama zayıf bir ihtimal. Çünkü bu, Amerika'nın yenilgisi anlamına gelir. Ne biçimde olursa olsun mücadelenin bölge çapında hem yayılacağı hem de derinleşeceği netleşmiş bulunuyor. Bu yayılmanın ne zaman olacağı konusunda bir şey söyleyemez, ama bölgede mücadele olacak. Mücadele bölgeye yayılana kadar da Irak'ta çatışmalar daha fazla derinleşecek. Önlenemez yani. Öyle anlaşılıyor ki, Irak merkezli mücadele bölgeyi etkilemeye ve yönlendirmeye devam edecek. Bütün bölgeyi olduğu gibi Kürdistan'ı veya Kürt sorununu da etkileyecek. Şimdiden Türkiye ile pazarlık tamamen Kürt sorunu üzerinden yürütülüyor. Yarın değişik biçimlerde yine etkileyecek.

AKP son savaş hükümetidir

Yapılan son pazarlıklar ve AKP hükümetinin yaklaşımları bize şunu daha net gösterdi, bu hükümet en sonuncu savaş hükümetidir. 12 Eylül 1980 darbesinden bu yana iş başına gelen özel savaş hükümetlerinden bir tanesi. Yeni bir savaş planlaması yapıyor ve bunu uygulamaya koymayı planlıyor. Bunun dışında bir yaklaşımı söz konusu değil. AKP'nin böyle bir parti olduğu zaten çok fazla tartışma götüren bir husus değildi. AKP, 12 Eylül sürecinde Kürdistan'da yaşanan savaşın rantına dayanarak palazlanan ekonomik ve siyasi rant elde eden bir güçtür. Tümüyle rantçidir, herkes savaşıran onlar savaş rantından beslendiler. Şimdi öyle anlaşılıyor ki devlet bunların kulağından tuttu ve "biz bu kadar savaştık, siz de bu kadar yiyip içtiniz, gelin biraz da bu yükü siz üstlenin" diye, Kürdistan'da savaşma işini sonunda bunlara verdi. AKP'nin bu konumuna karşın Önderlik, demokratikleşme için bir şans tanımayı doğru buldu. Yenilikçi adı altında, geniş bir destekle gelmişlerdi. Türkiye'nin demokratikleşmesinde rol oynayabilirlerdi. Eğer bunu yapacaklarsa destek vereceğiz dedi herkes. Bu, çok umutlu olunmasa da seçim ardından gösterilmesi gereken bir tutumdur. Fakat AKP'nin ne bir demokratikleşme programı var ne de demokrasi güçleriyle ittifak yaptı; tümüyle kendi bildiğini uygulamaya koydu. Giderek bir özel savaş hükümeti olduğunu gösterdi. Tabii bunu en fazla da Önderliğe yönelimde gösterdi. Abdullah Gül başbakan olur olmaz Önderlik üzerindeki tecrit kat kat arttı. Geçen kış boyu aylar süren bir tecrit uygulaması yaşandı. AKP'nin gerçek yüzü görülünce Önderlik yeni bir değerlendirme yaptı. Madem demokrasi güçleriyle ittifak yapmıyor o zaman bu hükümet aşılmalı kararına vardı. Ve Kürt sorununun çözümü konusunda tüm ilgili tarafların tutumlarını netleştirme çağrısında bulundu. Bu doğrultuda bir takvim oluşturdu ve 1 Eylül'e kadar süre verdi. Kendi cephesinden de demokratik çözümün hangi ilkeler temelinde geliştirilebileceğini netleştirdi. Buna yol haritası dedi. Bu bir çözüm yaklaşımıydı. AKP'nin gerçek yüzünü açığa çıkarma, aldatıcılığını önleme, antidemokratik tutumları sürdürmesine fırsat vermeme yaklaşımıydı. Buna karşı AKP'nin de bir özel savaş konsepti planladığını biliyoruz. Kürt sorununu baskı ve şiddetle ezerek ve özgürlük hareketini tasfiye ederek bitirmeyi hedefleyen bir saldırı konsepti hazırladı. Bu bir özel savaş konseptiydi ve buna göre de pratik adımlar attı. Pişmanlık yasaası bu çerçevede hazırlandı, bir tasfiye yasaasıydı. Halk üzerindeki baskı da bu dönemde gelişti. Başta barış ve demokratik değişim isteyen kadınlar olmak üzere, bütün demokratik güçler üzerinde ağır polis işkencesi gündeme geldi. Bunun ucu DEHAP ve Özgür Parti başkanlarını göz altına almaya kadar vardırıldı. Halk üzerinde sürdürülen yoğun bir baskı var, küçümsenmemeli; diplomatik alanda da hakeza öyle. Kürt özgürlük hareketini tecrit etmek için bütün ülkeleri gezdiler.

Devami sayfa 30'da

İMRALI'DAKİ İŞKENCENİN ÇÖZÜMÜ KÜRT SORUNUNUN ÇÖZÜMÜDÜR

Serxwebûn: 1 Eylül tarihinden itibaren tek taraflı ateşkesle son verildi. Mücadele-niz açısından süreç bundan sonra nasıl iş-leyecek?

Duran Kalkan: Hem Genel Başkanımızın hem de Yönetim Kurulumuzun kararı çerçevesinde sürdürdüğümüz tek yanlı ateşkes, 1 Eylül 2003 tarihi itibarıyla sona ermiş bulunuyor. Bilindiği gibi bu ateşkes, 1 Eylül 1998 yılında tek yanlı olarak ilan edilmiş, 1 Eylül 1999'da ise, yine tek yanlı olarak süresiz uzatılmıştı. Tek yanlı ateşkes, dördüncü yılını doldurduğu bir süreçte artık tümüyle işlemez hale geldi. Fakat biz artık ateşkesin aşıldığını belirtirken, Türkiye yönetiminin iddia ettiği gibi yeniden savaş ilanında bulunmadık. Bu tür iddialar birer çarpıtmadır. Beş yıldır uyguladığımız tek yanlı ateşkes, AKP yönetiminin hem gerillaya hem halka hem de Genel Başkanımıza karşı sürdürdüğü topyekûn saldırı karşısında artık işlemez hale gelerek, anlamsızlaştı ve aşıldı. Yani büyük fedakarlıklarla yürüttüğümüz tek yanlı ateşkesi, artık AKP saldırıları karşısında yürütemez hale geldik. Gerillaya yönelik saldırılar o denli arttı ki, yine Genel Başkanımız ve halkımız üzerindeki baskılar o kadar fazlalaştı ki, hem gerillayla hem de halkla fiili bir çatışma durumu gündeme geldi. Bu da ateşkesin anlamsızlaştığı, işlemediği, ateşkesin tek yanlı biçimiyle hükmünü doldurduğu anlamına geliyor. Tek yanlı sürdürdüğümüz ateşkesin bu biçimiyle sürdürülemez hale gelmesini sağlayan, AKP yönetiminin Özgürlük hareketimizi tasfiye etme ve ezme amacıyla sürdürdüğü baskı ve saldırılar oldu. Gerçek bu iken ve hiçbir zaman resmen ilan ettiğimiz ve sürdürdüğümüz ateşkesi muhatap almamışken, ateşkesin aşıldığını ilan ettikten sonra, başta AKP yöneticileri olmak üzere çeşitli devlet yetkilileri, savaşı yeniden başlattığımız yönünde sağda solda propaganda yapmaya başladılar. Buna dayanarak hareketimizin yeniden şiddet eylemlerine başladığı, ateşkesi kaldırdığı, dolayısıyla terör örgütü olduğu yaygarasını kopardılar. Peki o zaman sormazlar mı adama siz hiç ateşkes ilan etmediğinize ve hiçbir zaman uygulamadığınıza göre, bu durumda siz hep savaş halinde olmu-yor musunuz? Madem KADEK beş yıldır sürdürdüğü tek yanlı ateşkesin artık aşıldığını, bu biçimde tek yanlı süremeyeceğini ilan ettiği zaman, bu bir savaş ilanı anlamına geliyorsa, o zaman ateşkesi hiçbir zaman kabul etmeyen, ateşkesle ve barışa yanaşmayan, barış mesajı verenleri, barış yürüyüşü yapanları, barış isteyenleri cop-layan, tutuklayan, zindana koyan Türkiye Cumhuriyeti devleti ve onun günümüzdeki yönetimi, bir şiddet, savaş, dolayısıyla terör yönetimi olmuyor mu? Başkalarını suç-lamak için kullanılan mantık, aslında kendi gerçeğini ele veriyor. Bu en fazla da Türki-ye yönetiminin gerçeğinde ifadesini buluyor. Dolayısıyla gerçeklerin doğru anlaşıl-ması elbette önemli.

1998 yılının 1 Eylülü'nden itibaren, Genel Başkanımızın ilan ettiği ateşkesle bir-likte, hareket olarak yeni bir sürece girdik. Ateşkesle Kürt sorununa demokratik, siya-sal yöntemlerle çözüm bulmak inancıyla gittik. Uluslararası Komplonun azgın saldı-rılarına rağmen, yine 15 Şubat'ın hareketi-mize ağır darbe vuran ve zarar veren ger-çeğine rağmen, ateşkes sürecini dört yıl uzattık ve sabırla koruduk. Hatta daha da derinleştirdik. Ateşkesteki barışa gidebil-mek, dolayısıyla barışın teminatı olan de-mokratik çözümü yaratabilmek için, tek

yanlı olarak elimizden gelen her çabayı gösterdik. Bu gerçek gözler önündedir ve iç dış tüm kamuoyu tarafından, halklar ta-rafından, demokratik güçler tarafından bili-niyor ve taktir ediliyor. Hiç kimse hareketi-mizin beş yıl boyunca ateşkesi tek yanlı sürdürebilmiş olmasını basite almıyor. Al-ması da mümkün değil. Büyük bir çoğunluk bunun hem örgütümüzün barış ve demok-ratik çözümde ne kadar kararlı ve ısrarlı ol-duğunu gösterdiğini ifade ediyor hem de halkımızın ve örgütümüzün ne kadar birlik içinde hareket ettiğinin göstergesi oldu-ğunu belirtiyor. Yine örgütümüzün ve halkımı-zın Genel Başkanımıza ne kadar bağlı, Onunla ne kadar bütünlük halinde oldu-ğuna çok somut kanıtı olduğunu değerlendiriyor. Bunlar açık gerçeklerdir. Şimdi bu ka-dar istekli, ısrarlı ve kararlı yürüttüğümüz ateşkes artık ilerlemiyor diyorsak, bu barış-tan ve demokratik çözümden vazgeçtiği-

olarak göstermek istemiş, hatta bundan ya-rarlanarak geçen süreçte kendini daha yo-ğun hazırlayıp gerillayı ve hareketimizi tüm-den tasfiye etme ham hayallerini yeniden yeşertmeye çalışmıştır. Öyle görülüyor ki, AKP hükümeti, devlet yönetiminin en son halkası olarak bu ham hayalleri canlandır-makla görevlendirilmiş. Biz böyle bir ger-çekle karşı karşıya kaldık. Ateşkesi biz so-na erdirmedik. Beş yıl boyunca büyük sabır ve fedakarlıkla sürdürdüğümüz tek yanlı ateşkes, artık yürütemez hale geldi. Ne resmen ne de fiilen yeterli bir karşılık gör-medi. Zaten Türkiye yönetimi, resmen bir ateşkes konumuna girmedi. Fakat bazı dö-nemler, fiilen savaşı tırmandırmayan tutum-lar içerisinde oldu. Yalnız Kuzey Kürdis-tan'da operasyonlar hiç kesilmedi, ama do-zajı azaldı. Türk ordusunun savaşta içine düştüğü yorgunluk ve zayıflık bunda bir et-kendi elbette, ama biz yine de bunu ateş-

İmralı'nın her saniyesi zulüm ve işkence demektir. Orada cezaevi falan da yok. Beş yıldır, sanki yeni tutuklanmış bir kişiye gös-terilen muamele gösteriliyor. Önderliğimizin 24 saati denetim altında, herhangi bir şeyi okuması, düşünmesi ve dinlenmesine im-kan verilmiyor. Düpedüz rahatsız ediyor. Müthiş bir psikolojik baskı ve işkence sür-dürülüyor. Zaten fiziki olarak İmralı ko-şulları, Genel Başkanımızın sağlığı üzerin-de yoğun bir baskıyı ve işkenceyi ifade edi-yor. Vücut yapısı buna uygun değil. O ka-dar nemli bir ortamda yaşayabilmesi müm-kün değil. Önceden de ağır sinüzit hastalı-ğı vardı. Tedavisi belli bir düzey tutturmuş olsa da, denizin ortasında bu kadar uzun bir süre alkonulmak, ağır bir fiziki yıpran-maya neden olduğu gibi, bu hastalıkların depreşmesini de ortaya çıkardı. Fiziki yıpranma, her saniyesi psikolojik işkenceyi ifa-de eden bir manevi baskıyla birleşiyor. Tüm

karşısında, ateşkes yürütülemez. Biz ateş-kesi sona erdirmedik, kaldırmadık, herhan-gi bir savaş ilanında da bulunmadık. Şunu ilan ettik: Mevcut koşullarda barış ve de-mokratik çözüm sürecinin derinleştirilmedi-ği, tam tersine AKP hükümetinin uluslara-rası komployu yeni bir konsept temelinde ör-gütleyip var gücüyle hareketimizi tasfiye et-mek için saldırıya geçtiği bu ortamda, tek yanlı ateşkesin sürdürülemez hale geldiğini ve aşıldığını belirttik. Bu gayet açık ve an-laşılır bir durumdur. Nitekim bu süre içeri-sinde ne halkımızın ne de örgütümüzün sa-vaş ilanını ifade eden herhangi bir davran-ış söz konusu olmadı. Ama gergin bir duru-mun olduğu da bir gerçek. Saldırı tehditleri-ne karşı hareketimizin ve halkımızın kendi savunma pozisyonunu geliştirmeye zorlan-dığı da gayet açık bir durum.

Barış, demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümü için çift yanlı ateşkes gereklidir

Diğer bir husus; biz tek yanlı ateşkesin aşıldığını ifade ederken, onunla bir-likte çift yanlı ateşkesle hazır olduğumuzu da belirttik. Bu, ateşkesteki yeni oldu-ğumuz anlamına geliyor. Aynı zamanda da karşı tarafı resmen ve fiilen ateşkes yap-maya çağırıyor. Madem ateşkes aşıldı den-di, demek ki ortada bir savaş durumu var. O zaman gelin bu savaşa bir son verelim ve ateşkes anlaşması yapalım. Savaşın bü-tün tarafların tarih boyunca yaptıkları gibi, biz de uygar insanlığa yakışanı yapalım. Ardından da ateşkesi barışa dönüştürecek adımlar atalım. Savaşı doğuran nedenleri ortadan kaldıralım. Savaşa yol açan sorun-ları demokratik siyasal yöntemlerle, Türki-ye'yi 21. yüzyılda Ortadoğu'nun en güçlü ülkesi yapma hedefine bağlı olarak, çözü-me kavuşturalım. Bu bakımdan hareketimiz tek yanlı ateşkesin 1 Eylül itibarıyla aşıldığı-nı ifade ederken, bunun yerine demokratik çözüm sürecini ilerletebilmek için ateşkesin çift yanlı hale getirilmesi gerektiğini belirt-miş, ilan etmiş ve bu temelde çağrı yapmış-tır. Bu, hareketimizin 1 Eylül'le başlayan sü-reci nasıl ele aldığını gösteren bir tutum oluyor. Tabii bu sadece bir çağrı, belirsiz bir yaklaşım değil.

Çift yanlı ateşkes anlayışı ve çağrısı De-mokratik Çözüm İçin Yol Haritası biçiminde kapsamlı bir projeye de kavuşturulmuş bu-lunuyor. Yani 1 Eylül'le birlikte tek yanlı ateşkesin aşıldığı ve sürecin nasıl gelişme-si gerektiğini hareketimiz çok ayrıntılı ola-rak planlamış durumda. İlk Genel Başka-nımız, bu sürecin nasıl ele alınması gerekti-ğini çözümlendi. Buna göre süreci haklar yararına, demokratik çözümü geliştirecek doğrultuda ilerletmeyi içeren bir çözüm pro-jesi yayınladı. İsmine; **"Demokratik Çö-züm İçin Yol Haritası"** dedi. Oldukça so-mut, anlaşılır, makul ve uygulanabilir çö-züm önerileri ortaya koydu. Hareketimiz bunu değerlendirerek, daha somut ve ay-rıntılı bir çözüm planı haline getirdi. 1 Eylül 2003 tarihi itibarıyla gelecek bir yıl içeri-sinde Türkiye'de barışa giden yolu açacak, Kürt sorununa demokratik çözüm sürecini geliştirecek, dolayısıyla Türkiye'nin demok-ratikleşmesi için ciddi adımlar atılmasını sağlayacak temel görevlerin neler olduğu-nu ve tarafların ne tür aşamalar kaydetme-si gerektiğini, bu Yol Haritası'nda somut olarak ortaya koydu. Yol Haritası'nı başta Türkiye yönetimi olmak üzere, ilgili tüm çevrelere ve kamuoyuna sundu. Demek ki hareketimiz, tek yanlı ateşkesin aşıldığını ilan ettiği 1 Eylül 2003 sürecini, önceden

"Tayip Erdoğan, yeni Kürt isyanını bastıran komutan olma sevdasına kapılmış görünüyor. Herhalde 20. yüzyılda İnönü'nün elde ettiği bu ünvana, 21. yüzyılda da Tayip Erdoğan sahip olmak istiyor. Böyle bir edayla, Kasım Paşalığın kabadayılığına da dayanarak, iç ve dış dayanakların kendisine verdiği görevi yapmaya çalışıyor. Bu koşullarda uluslararası komployu yeniden örgütleyip diriltme çabasında."

miz anlamına gelmiyor. Bu, tek yanlı ateş-kesin barış ve demokratik çözümü geliştiremediği ve süreci derinleştiremediği için aşıldığı anlamına geliyor. Eğer tek yanlı ateşkes, barış ve demokratik çözüm aray-ışını geliştirerek derinleştirseydi, hareketi-miz tek yanlı da olsa, ilan etmiş olduğu ateşkesteki ısrarlı ve sebatlı olurdu. Ne pa-hasına olursa olsun, onu sürdürmeye çalış-ırdı. Ama tek yanlı ateşkes barış sürecini geliştirmedeği gibi, demokratik çözüm için adımların atılmasına da yol açıyor.

Türkiye yönetimi Kürtlere karşı yeni bir saldırı konsepti başlattı

Türkiye yönetimi, bugüne kadar ateşkesle cevap vermemiştir. Bütün ısrar, ça-ba ve fedakarlığa rağmen, Türkiye yönetimi asgari ölçüde de olsa, barış ve demokratik çözümün önünü açmamıştır. Tersine bunu bir zafiyet olarak değerlendirmiş, zayıflık

kes için bir karşılık olarak değerlendirmeye çalıştık. Belki bununla giderek bir ateşkesle ulaşılabilir dedik, fakat sonuçta gördük ki süreç o yönlü işlemez. Özellikle de AKP hükümeti, süreci tersinden işletmeyi esas alıyor. Tek yanlı ateşkesi muhatap kabul ederek, çift yanlı kılacağına ve bununla de-mokratik süreci derinleştireceğine, bunu bir zafiyet saydı. Yine kitlelerden aldığı oya gü-venererek, ABD ile olan ilişkilerine umut bağ-layarak, hareketimizi tümünden ezip tasfiye edeceği umuduna kapıldı. Hatta sadece KADEK'i değil, geçen süreçte Kürtlerin sağladığı bütün kazanımları ortadan kaldı-rma düşüncesine kapıldılar.

AKP 3 Kasım seçimleri ardından yöneti-me iyice oturduktan sonra, yeni bir saldırı konseptini uygulamaya koydu. Halka ve gerillaya yönelik saldırılar yoğunlaştı. En önemlisi, Genel Başkanımız üzerindeki baskı ve zulüm arttı. Genel Başkanımız da bunu çeşitli açıklamalarında izah etti. Şimdi

bunlar Başkan Apo'nun sağlık durumunu ne kadar olumsuz etkilediğini gösteriyor. Dolayısıyla AKP'nin hareketimize yönelik saldırısı komplemdir, herkesi hedefliyor. Genel Başkanlığı, örgütü, gerillayı, halkı tümü-nü içine alıyor ve bütün dünyayı arkasına alarak bu işi bitirmeyi hedefliyor.

Tayip Erdoğan, yeni Kürt isyanını bastı-ran komutan olma sevdasına kapılmış gö-rünüyor. Herhalde 20. yüzyılda İnönü'nün elde ettiği bu ünvana, 21. yüzyılda da Tayip Erdoğan sahip olmak istiyor. Böyle bir edayla, Kasım Paşalığının kabadayılığına da dayanarak, iç ve dış dayanakların kendi-sine verdiği görevi yapmaya çalışıyor. Bu koşullarda uluslararası komployu yeniden örgütleyip diriltme çabasında. Komployu içinde bulunduğumuz süreçte başarıya gö-türmek istiyor. İşte bu yaklaşım, büyük bir sabır ve fedakarlıkla yürüttüğümüz tek yan-lı ateşkesin artık yürütülemez hale gelmesi-ne yol açtı. Zaten bu kadar azgın bir saldırı

nin artırılmasıyla birlikte yürütülüyor. Bu bakımdan doğru anlamak önemlidir.

İmralı gerçeğini bazılarının ifade ettiği gibi, terörle izah etmek mümkün değil. Nitekim Genel Başkanımız savaşı durdurdu ve demokratik çözüm projesi yayınladı. Roma'da sekiz maddelik bir çözüm deklarasyonu yayınlamıştı ki, bu oldukça demokratik bir çözüm çerçevesini ifade ediyordu. Bu çerçevede demokratik çözüm umudunu geliştirdi. Fakat İmralı koşulları, bütün bu yaklaşımlara ve çabalara karşı gelişmiştir. Dolayısıyla Kürtler üzerindeki inkar ve imha sisteminin 20. yüzyılın son yılında, Başkan Apo'ya karşı bir komplo saldırısı olarak ortaya çıkma durumu var. İmralı gerçeği böyle bir gerçek. Kürt sorununun 20. yüzyılın sonunda aldığı biçim oluyor. Daha doğru bir ifadeyle; Kürt sorununu yaratan uluslararası ve bölgesel güçlerin Kürt sorununu çözmeye isteyen Önderliğe yaklaşımını ifade ediyor. Aslında sistemin hangi politikada ısrarlı ve kararlı olduğunu da gösteriyor. Bizim uluslararası komplo bu böyle anlamamız gerekiyor. İmralı koşulları ve gerçeği de böyle ortaya çıktı.

Başkan Apo İmralı'da inkar ve imha altına alındı. İmralı gerçeğini böyle anlamak ve değerlendirmek lazım. Bunu uluslararası güçler yaptılar. Uluslararası sistemin başı olarak ABD bunu gerçekleştirdi. İsrail'den ve İngiltere'den destek aldı. '93 yılından itibaren İngiliz istihbaratının Başkan Apo'yu izlediğini biliyoruz. '96 yılından itibaren ise, İsrail'in her türlü askeri ve istihbarat desteğini Türkiye'ye verdiğini biliyoruz. Yine MOSSAD'la CIA'nin iç içe çalıştığını da çok iyi biliyoruz. Dolayısıyla uluslararası komplo bu güçler eliyle tezgahlandı. İmralı gerçeği böyle ortaya çıkartıldı. Yoksa kendiliğinden veya dar bir güçle olmadı. Hele hele Türkiye'nin marifeti hiç değildir. Başkan Apo: "Türkiye'nin eline bir ateş topu olarak verildim" diyor. Genel Başkanımız Uluslararası Komplo bu böyle değerlendiriyor. 15 Şubat komplosu, önu alınamaz bir Kürt-Türk çatışması yaratılmak için gerçekleştirildi. Çünkü böyle bir çatışma ortamında politika yapmak, çıkar sağlamak ve rant elde etmek isteyenler vardı. Nitekim geçen dört yıl boyunca da bundan yararlanmaya çalışanlar oldu. Şimdi de aynı biçimde yararlanmak istiyorlar. Rant elde etmeye çalışıyorlar. Bunlar anlaşılır ve görülür hususlardır. Demek ki, İmralı gerçeği 20. yüzyılın Kürtleri inkar eden ve imha etmeyi hedefleyen sisteminin en son çıkış biçimi oluyor.

Kürt sorununun çözümsüzlüğü Türkiye için tükeniştir

– AKP hükümeti, KADEK'i tasfiye merkezli yürüttüğü Irak politikası çerçevesinde ABD ve diğer ülkelerle yoğun bir diplomatik ilişki içerisinde. Sizce AKP Türkiye'yi nereye götürüyor.

– AKP tek kelimeyle Türkiye'yi tükenişe götürüyor. Nasıl mı? Kürt'ü vurarak. Türkiye'nin Kürt'ü vurması kendi ayağını kesmesi demektir. Ayaksız yürünemeyeceğine göre, o zaman Türkiye bir yatalak haline gelecek, kocakarlaşacaktır. Yatalak olan, kocakarı durumuna düşen de yük olur. Başkaları tarafından taşınmaya muhtaç hale gelir. Başkaları da elbette bedava taşınmazlar. Varını, yoğunu yağmalayarak taşırlar. Yükü de kaldıran bir kenara atarlar. Nitekim, Türkiye, AKP'nin mevcut izlediği politika çerçevesinde, her şeyi yağmalanan, sömürülen, sonunda bir tarafa atılacak bir posa haline getirilen bir serüvene itiliyor. Bundan kim kazanacak? Uluslararası sermaye ve AKP'nin rantçıları kazanacak. Bu politika, bazı rantçı çete güçlerinin ceplerini böyle bir serüven içerisinde şişirebilmeleri için izleniyor. Dikkat edilirse; AKP'nin politikası şu konuda netleşti: ABD ile ilişkilerinin özünün Kürt sorunu olduğu, Irak Savaşı'ndan önce de, savaştan sonra da bütün pazarlıkların Kürtler ve Kürt sorunu üzerinde yapıldığı açık bir gerçek. Şimdi bu husus şöyle ifade ediliyor: "Ver PKK'yi, al Türkiye'yi." AKP gerilla karşılığında, Türkiye'nin varını, yoğunu, geleceğini pazara sunmuş durumda. Bu kadar çılgınca bir yaklaşım söz konusu. Çeşit-

li gazeteler Amerika'nın; "Asker gönder, PKK'yi vuralım" demeye getirdiğini yazıyor. Esasta AKP, ABD ile politik ilişkilerinde bunu talep ediyor. "Sen gerillayı vur, tasfiye et, ben de sana asker göndereyim" diyor. Tabii bununla da yetinmiyoruz, Güney Kürdistan'daki bütün gelişmelerin yok edilmesini istiyor. Kürtlük adına hiçbir şey kalmamasını hedefliyor.

En son Kerkük provokasyonları yaşandı. Bununla Kürt-Türkmen çatışması yaratılmaya çalışıldı. Bu bir provokasyonda ve arkasında kesinlikle Türkiye var. Yine Hewler'de olaylar yaratıldı, bombalar patlatıldı, bunun arkasında da yine Türkiye var. Güney Kürdistan'ın istikrarsız olduğunu göstermek isteyen Türkiye idi. ABD Başkanı'nın Güney Kürdistan'ın istikrarlı olduğu açıklamasından üç gün sonra bu olaylar yaşandı. ABD Başkanı'nın bu açıklamasına, dünyada tepki gösteren tek güç Türkiye idi. Kim tepki gösterdiyse, demek ki Hewler olaylarını onlar yarattılar. En son o kadar baskı yaptılar ki, Kerkük'te bayrak indirdiler. Şimdi de Kürtlerle Amerikalıları, yine Kürtlerle Amerika'nın örgütlediği Irak polisini karşı karşıya getirdiler. Bir yandan Hewler'de çatışmalı bir pozisyon yaratmaya çalışırken, diğer yandan da Kerkük'te Kürt-Amerikan çatışması yaratmaya çalışıyor. Türkiye böyle bir politik durumu hedefliyor. O nedenle bütün bu provokasyonları tezgahlayan Türkiye'dir.

Saldırıları sadece gerillaya yönelik değil, bu dünyada Kürtlük adına ne varsa, hepsi yok edilmek isteniyor. Türkiye hala Kürt'ün adının olmaması çizgisinde hareket ediyor ve bunu Amerika'ya kabul ettirecek, yeni bölge sisteminin yine bu temel üzerinde, yani Kürt'ün inkarı ve yok edilmesi üzerinde kurdurtmaya çalışıyor. Amerika'ya aşıktan şunu söylüyor: "Kürtleri yok sayman ve tasfiye etmen karşılığında sana her şeyimi veririm." Bu kadar çılgın bir durum yaşanıyor. Şimdi bunlara sormak lazım, Kürtler size ne yaptılar? Sen nasıl bu kadar açık Kürt düşmanlığı yaparsın? Bu, ne adına yapılıyor? İslamiyet adına mı, demokrasi adına mı, özgürlük adına mı, solculuk adına mı, sağcılık adına mı? Bu bir vahşettir. Sen bir halkı yok ediyor, yok sayıyorsun. Bir halkın aleyhine gidiyor, her türlü saldırı, imha planları ve antlaşmaları yapmaya çalışıyorsun, ondan sonra da kalkıyor, o halka terörist damgasını vuruyorsun. Bu kadar köylü kurnazlığı olur mu? Dünyada gözü açık olan sadece sen misin? Senin bir halkın adını, kimliğini yok saymaya çalışman, kimliğini söyleyenin kafasına vurup ezmen teröristlik olmuyor da, bu halk kendi adını kullanınca mı terörist oluyor. Kendi adını kullanmak, çocuğuna Kürtçe ad takmak, Kürt kimliğini yaşamak için direnince mi terörist oluyor? Bu noktada Türkiye zihniyeti çılgın bir zihniyettir. Bu zihniyet nerede

oluştur bilinmez, ama '25'ten itibaren oluşup gelişen bir zihniyet olduğu açık. Öncesi kesinlikle böyle değildi. Eğer öncesinden böyle olsaydı, bu sorular böyle kalmaz, bir biçimde hal olurdu. Dolayısıyla bu zihniyetin nasıl oluştuğu, oluşumunda kimin etkili olduğu araştırmaya değer konulardır. Çünkü tam bir psikolojik vaka gibi. Siyasal, sosyal, askeri bir olay olmaktan öte, psikolojik bir hastalığa benziyor. Bunun için tedavi edilmesi gerekiyor. Şimdi AKP politikası bu noktada seyrediyor. Kürt'ü vurarak, Türk'ü güçlendirmeyi hedefliyor. Bu mümkün mü? Kürt yok olursa, Türklük nasıl gelişebilir? Tarihe bakalım; Türkler Ortadoğu'ya Kürt desteğiyle gelmediler mi? Ortadoğu'da Kürt desteğiyle imparator olmadılar mı? Alparslan Anadolu'ya nasıl girdi? Yavuz Selim nasıl Ortadoğu imparatoru oldu? Mustafa Kemal bölünmüş parçalanmış, yok edilmek istenen Osmanlı'dan Türkiye Cumhuriyeti devletini nasıl çıkardı? İşgale karşı direnişi nerede örgütledi? Kürdistan'a sığınmadı mı? Bunlar açık gerçekler. Demek ki Türk'ü geliştiren, güç sahibi kılan, ilerleten Kürt ayağıdır. Kürt'e vuran esasında Türkiye'yi vuruyor demektir. Nitekim öyle de olmuştur. AKP'nin mevcut Kürt karşıtlığı politikasıyla Türkiye, Irak'ta yok olmuştur. Hiçbir etkisi yoktur. Ortadoğu'da da yok olmuş durumda. Miadını doldurmuş Suriye ve İran yönetimlerine sarılıyor. Ortadoğu'nun geleceği onlar-

melidir. Bu politika sürer, her şeyini Kürt'ün gelişmesini engellemeye verir, Kürt düşmanlığına hasreder, Kürt gerçeğini kendisi için bu kadar yumuşak karın haline getirirse, herhalde herkes bunun üzerinden güçlü çıkar politikaları yürütür. Biraz Kürtleri tahrik ederler ve Türkiye'nin her şeyini alırlar. Türkiye'de, bundan hiçbir şey elde edemez. Sonunda sadece şunu söyleyebilir: Kürt'ü engelledim ya. Gülerler insana, Kürt'ü engelledin, ama senin bir şeyin kaldı mı? Bütün Anadolu'yu bitirdin, bu zengin toprakların varını, yoğunu başkalarına peşkeş çektin, tarihin en zengin kültür birikimini, Anadolu ve Mezopotamya gibi dünyanın en verimli toprak parçalarını pazarladın, peşkeş çektin, sömürttün, insanlarını aç bıraktın, ama Kürt'ü engelledim ya diyorsun. İşte bu tehlikeli bir politika. Kürt sorununun çözümsüzlüğü Türkiye için kesinlikle bir bitiş, tükeniştir. Şu formül gerçektir: Kürt geliştikçe Türk gelişecektir. Bunun tersi de doğru. Türk geliştikçe Kürt gelişecektir. Bunun karşıtı da geçerli; Kürt gelişmezse, Türk de gelişmez. Kürt yok olursa, Türk de yok olur. Bunlar etle tırnak gibi, iç içe geçmiş olgulardır. Böyle bir stratejik bütünlük var. Bu nedenle Türkiye yönetiminin Kürt sorununu çözmeden, politika yapması Türkiye'yi pazarlaması anlamına gelir.

Nitekim Irak Savaşı'nda ABD karşısında tam bir fiyaskoyu yaşadı, şimdi de yaşıyor.

sa hepsini peşkeş çekti, ama buna rağmen koymadılar. Koysalar da uygulamazlar. Adım adım sömürürler, ama Türkiye'nin istediğini de yapmazlar. Avrupa geçmişten beri şöyle bir politika izliyor: Ne Kürt'ü öldürüyor ne de Türk'ü kabul ediyor. Bu bir oyundur. İşte Kürt kapını böyle bir kapandır. Aslında Türkiye için bir kapandır. Bu anlamda komplo Türkiye için düzenlenmiş bir tuzak olarak görmek gerekiyor. Nitekim AKP hükümeti de, böyle bir tuzağın hükümeti konumunda.

AKP hükümeti bir ezme ve tasfiye etme hükümetidir

Çeşitli çevreler, 3 Kasım seçiminden sonra, AKP'ye bir şans tanımak istedikler. Başkan Apo da: "Bir şans verelim" dedi. Ama daha bir ay geçmeden, en son özel savaş hükümeti olmayı kabullendiği görüldü. Bu nerede görüldü? Başkan Apo'ya yaklaşımında görüldü. Tecridi aylarca süren, dört aya kadar varan görüşme engelinin, AKP hükümeti başlattı. Buradan anlaşılabilir ki; AKP hükümeti bir demokratikleşme ve çözüm hükümeti değil, tam tersine bir ezme ve tasfiye etme hükümetidir. Dolayısıyla inkar ve imha sisteminin sonucu hükümetidir. Şimdi yeni bir komplo ve saldırı konsepti hazırlıyor. Yeni bir uluslararası komplo hamlesini demokrasi ve özgürlük hareketimize karşı geliştirmeyi hedefliyor. İlişkilerini buna göre kuruyor. ABD ile pazarlığı kesinlikle bu temeldedir. Zaten hem Tayyip Erdoğan hem de Abdullah Gül demelerinde bunu açıkça ifade ediyorlar. Artık mızrak çuvala sığmıyor. Tüm bunlar basına çarşaf çarşaf yansıyor. Bütün sorununun Kürtler olduğu, KADEK olduğu, gerilla olduğu artık gizlenmiyor. Sadece ABD'yle mi, İran'la ilişkilerini de basına yansıtıyorlar. "İran sözünü tutmadı" diyorlar. Türkiye, kendi yapmadığını İran'ın yapmasını istiyor. Niye gerillayı ezmiyormuş, o kadar kolayca sen ezseydin. İran nasıl ezcecek, var mı o kadar güçlü? ABD'ye: "Neden gerillayı ezmiyormusun" diyor. Sanki ABD dünyanın tanrısı. Daha beş aydır Saddam Hüseyin'i vuramadı. İki senedir Molla Ömer'i, Bin Ladin'i vuramadı. O kadar kolay mıdır? Madem o kadar kolaydı, sen yirmi yıldır şanlı ordunu PKK'ye, gerillaya karşı savaşıyorsun, o zaman niye ezmedin? İran'ın, güya bunu yapmadığı için destek veriyor diye sıkıştırıyor. Demiyor ki; yapamıyorlar. Zaten bunu görmüyor. Suriye ile ilişkileri de hakeza böyle. KDP-YNK üzerinde günlük baskı uyguluyor. AB ile ilişkileri de bu biçimde.

Türkiye yönetiminin AB'ye giriş istemi ve çabası yok. Bu hükümetin Avrupa ölçülerinden, çağdaş demokrasiden yana olma durumu da yok. AB'yi KADEK'e karşı tavır alırdırabilmek için oy alıyor, aldatmaya çalışıyor. Geçmişte Tansu Çiller bunu yaptı. Şimdi de Tayyip Erdoğan bunu yapmaya çalışıyor. Yasalar çıkartıyorlar, ama hepsi şantaj dolu. "Bu yasaları KADEK'e, Kürtlere karşı çıkarsanız uygularız, çıkmazsanız uygulamayız" diyorlar. Zaten hiçbirini uygulamıyorlar. Avrupa Türkiye'nin bu durumunu görüyor ve bunun üzerinde müthiş bir politika yapıyor. Sömürüyor ha sömürüyor. 12 Eylül'den sonra geçen yirmi üç yılın bilançosu çıkartılsa, Avrupa devletlerinin Türkiye üzerinde ne kadar sömürü yaptıkları görülecektir. Kimse burayı araştırmıyor. Halbuki Türkiye soyuldu, soğana çevrildi. Neden? Kürt sorununu çözmekten ve Kürt ulusal demokratik hareketini ezme çabasından. Bir dernek veya gazete kapatırabilmek için ülkelere gidiyor ve vermediği taviz kalmıyor. Türk diplomasisi tümüyle Kürtleri ve KADEK'i etkisizleştirme üzerine kurulmuş bir diplomasi. İlişkiler bu çerçevede yürütülüyor. Bundan şu sonuç çıkıyor: AKP sonuncu özel savaş hükümetidir. Uluslararası komplo yeni dönem uygulamasını yürütüyor. Uluslararası komplo başarıya götürmeye çalışıyor. Uluslararası komplo başarıya götürecektir yeni bir saldırı konsepti hazırlamış ve bunu hareketimize karşı yürütüyor. Bu, ezme ve tasfiye etme konseptidir. Bunun diplomatik, ekonomik, siyasal, askeri, sosyal ve psikolojik boyutları var.

la mı yaratılacak? Asla! Şiddete, teröre, provokasyona sarılıyor, Hewler'de, Kerkük'te olduğu gibi. Böyle mi demokratik Türkiye oluşacak? Hayır! Bu politikayla ne Türkiye demokratikleşebilir, Anadolu halklarının özgürce yaşadığı bir toprak parçası haline gelebilir ne de Türkiye Ortadoğu devleti haline gelebilir. Bırakalım dünya devleti haline gelmeyi, bir bölge devleti haline gelmesi için bile Kürt desteğini almaması gerekiyor. Kürt desteğini alması da, Kürt sorununu çözmesine bağlı.

Şimdi Tayyip Erdoğan ile Abdullah Gül efendiler kalkmışlar Barzani ve Talabani'yi tehdit ediyorlar. Çıkarlarının Türkiye ile anlaşmaktan geçtiğini belirtiyorlar. Peki Türkiye'nin çıkarları nereden geçiyor? Türkiye'nin demokratikleşmesi, bölge gücü haline gelmesi, ABD ile ilişkisine sarılmasından, "ABD ile ilişki kuracağım" diye her şeyini vermesinden mi geçiyor, yoksa demokratik yöntemlerle Kürt sorununu çözüp Kürtlerin desteğini almasından mı? Belli ki, ikincisinden geçiyor. İkincisine yönelmediği, birincisini esas aldığı için, yani tam bir Kürt karşıtlığı pozisyonunda, "Ver PKK'yi, al Türkiye'yi" temelinde Türkiye'nin her şeyini ABD'ye pazarladığı için, Türkiye dar, sınırlanmış ve tıkatılmış bir halde. Hatta Ortadoğu'dan kovulmuş bir konumda. Bu, oldukça açık bir durum. Bu politika sürdükçe, Türkiye nereye gidebilir? Bunlar serinkanlılıkla tartışılmalı ve değerlendiril-

DEMOKRATİK EKOLOJİK DEVRİMİN ÖNCÜ GÜCÜ KADINDIR

Tarım ve hayvancılığın temel üretim kaynağı olup, yerleşik köy düzeninin esas olduğu neolitik köy devrimi sürecinde, anaerik bir akraba kabileler topluluğu halinde yaşamaktadır. Kabile özgürlüğü çok güçlü bir duygudur. Ana tanrıça ağırlıklı dini tapımlar gelişmektedir. Bu dönemin tüm yerleşim alanlarında bol miktarda ana tanrıçalar da diyebileceğimiz küçük heykelticiler mevcuttur. Kadının yıldız ve ay ile temsiline ağırlık verilmekte, ama daha çok yerel doğal güçlerin doğal anası olarak büyük bir ağırlığa sahip olmaktadır.

Tarımı ve evcilleştirmeyi yaratan kadın emeğidir; çocukların da doğuran anası olarak, kadın tarihte en büyük kutsanmaya uğramaktadır. O bir anlamda yaşamın yaratıcısı gücüdür. Doğa, toprak anadır. Doğa, bitki ve ağaçların ürün keşfeden gücü olarak kadının tanrıça temsili, doğal karakterli olarak anlam derinliğine yol açmaktadır. Olağanüstü artan kadın ana önemi, erkek karşısında bariz bir üstünlüğe yol açmaktadır.

Kadın tarihi demek; buğdaygillerin, küçük boylu sığırların, meyve ağaçlarının, köy hanelerinin, dokumanın, kazmanın, küçük el değirmeninin tarihi demektir; saygının temelini emek, üretim olduğu düzen demektir; emekle yaratılan ürünlerin ve büyütülen çocukların, kurulan ev düzenlerinin tarihi demektir. Yine ilkel işaretlerden zengin bir dile, anlamlı üretim araçlarına dayalı kavramlara, dolayısıyla insanlığın zihniyet oluşumuna geçiş tarihi demektir.

MÖ 4 binlerde tarlada saban döneminin ve çobanlığın önem kazanmasıyla birlikte, kadının üretim sürecindeki yeri daralır. Kadın giderek eve kapatılır ve bu derinleşerek günümüze kadar gelir. Bu anlamda tarihin kavramlaştırma ve yazımının kadını hak ettiği yerin çok gerisinde bıraktığı tartışmasız ve kesindir. Erkek egemenliğinin uygarlık süreciyle birlikte yetkinleşmesi, kadının sınıflı toplumun alt ve üst yapı kurumlarından giderek dışlanması, 'kadınsız tarih' kitapları yazmanın da temelidir. Çoğu zaman bu büyük çarpıtmayı, cinsler arası eşitsizliğin bir sonucu olarak tarih diye sunanlar olmuştur.

Neolitik dönemde insanla canlı ve cansız doğal çevre arasındaki ilişki, canlıların birbirine bağımlılığını ve doğal istikrarını sürdürmede tamamlayıcı bir karaktere sahipti. Dolayısıyla üzerinde yaşanılan doğal çevre ile insan arasında tahripkar bir ilişki yoktu. Erkek egemenlikli sistemle birlikte insanla çevre arasındaki ilişki, doğal karakterini yitirerek, bir sömür ilişkisine dönüştü. Doğal uyum, iktidarın en kirliliği mekanizmalarını ele geçiren taraf olan insan eliyle bozuldu. Doğayla ilişki temelinde gelişen sınıflı uygarlıkla birlikte, insanlık her alanda olduğu gibi, doğayla ilişkilerinde de ciddi bir gerilemeyi yaşadı.

Sınıflı toplum uygarlığı boyunca doğaya, topluma, kendi cinsine ve karşı cinsle yabancılaşan birey, günümüzde "her şeyin insan için" kullanılması mantığıyla doğayı sömüren sistemin bunalımı içinde kaybolmakla yüz yüze getirilmiştir. Sınıflı uygarlığa geçişle birlikte, doğa üzerindeki sömür, kadın üzerinde geliştirilen sömürle başlamıştır.

Bu yüzden doğanın özgürleştirilmesi mücadelesi, kadın özgürlük mücadelesinden kopuk ele alınamaz. Doğayla uyumlu yaşamı yakalamak başta cinsler arası uyumu yakalamakla mümkündür. İnsanın kendi doğası ile buluşması, toplumun doğasıyla buluşması, beraberinde doğanın özünü buluşmasını getirecektir. Bu da birey, toplum ve doğa arasındaki optimal dengenin kurulmasını sağlayacaktır. Toplumsal dünyayla doğal dünya arasında yeni bir denge yaratmak için gereken değişimler toplumun ekolojik doğrulara göre temelden, aslında devrimci bir biçimde yeniden kurulmasını gerektirir. Yine insanın kendisiyle barışık olması, insan ve toplumla da barışık olmasını belirleyeceği gibi, doğayla da barış içinde yaşamını belirleyecektir. Bunun için yeni bir ahlak ve barış kültürü geliştirmek gerekiyor.

Doğada mutlak bağımlılık veya mutlak bağımsızlık yoktur

Sınıflı toplumun gelişimi ile devletin kurumsallaşması doğadan uzaklaşmayı doğal gelişim haline getirirken, insanın kendine yabancılaşmasına da yol açtı. Kendine yabancılaşma insanın kendisiyle arasına mesafe koyduğu gibi, toplumun diğer kurumlarıyla da mesafeli olmuştur. Kadın, üzerindeki baskının kurumsallaşmasını ifade eden devletin hem dışında olmuş hem de mücadele araçlarından yoksun bırakılmıştır. Giderek artan şiddet kadının bu durumunu derinleştirmiştir. Çünkü kadın doğası şiddeti reddeder. 21. yüzyıl demokratik uygarlık çağı, binyıllardır sindirilen, ancak asıl mücadele gücü olarak kadına 3. alanla katılım, öncülük imkanı sunmaktadır.

Yeni uygarlık projesi olarak da adlandırabileceğimiz ekolojik devrimimizi, üç temel ayak üzerine oturtuyoruz. Bunlar, demokratik, ekolojik ve cinsiyet devrimleridir. Devrim diyoruz, çünkü her alanın bir devrim esprisyle ele alınması gerekiyor. Bunlardan özellikle cinsiyet ve ekolojinin sonuçları ayırdır. Çünkü erkek egemenlikli zihniyetin en çok tahakkümüne maruz kalan iki alandır.

Özgür kadın hareketi demokratik uygarlık çağını ekolojik topluma dayandırırken, günümüzün çevre bilim anlayışı kapsamında beş temel sorun olarak ele alınan nüfus artışı, gıda kaynaklarının yetersizliği ve dengesiz dağılımı, endüstrileşme, doğal kaynakların tükenişi ve kirlenme sorunları karşısında alternatif çözümler sunmayı esas almaktadır. Nükleer ve biyolojik silahlanma için ayrılan bütçelerin kaldırılarak, ekosistemin korunması için hazırlanan projelere destek sunarak, dünyamızda gittikçe yok olmaya yüz tutan türlerin korunmaya alınması mücadelesini temel görmektedir. Bütün bunları yaparken doğa ile toplum arasındaki farklılıkları ve bağılıkları gözetilen ekolojik bilinci esas almaktadır. Doğaya ve insana şuuruz varlıklar gibi yaklaşmak yerine, doğanın ve toplumun aklını doğru çözümlenebilmek ve tükenmek bilmeyen bir çözüm gücüne ulaşmayı yeni dönemin temel sorunu olarak görmektedir.

Doğaya anlam verme ve hak ettiği değeri göstermede, çevresel bozulma karşısındaki savaşı kazanma, doğayla barışma

yolunda emin adımlar atma esas olmalıdır. Şüphesiz; "çevrecilik" olarak bilinen mücadele, yalnız başına toplumun sorunlarıyla başa çıkma çabasında bizi yanılgılara götürebilir. Bu anlayışla doğa, sadece pasif bir yerleşim alanı olarak, kullanım tarzlarının ne olacağına bakılmaksızın, insan kullanımı için daha faydalı hale getirilmesi gereken bir yığın olarak görülür. Çevrecilik, mevcut toplumun temelinde yatan insanın doğaya hükmetmesi gerektiği anlayışını sorgulamaz. Aksine tahakkümün önünü açar. Oysaki doğada yaşayan her olgunun bir özgünlüğü ve vazgeçilmez bir yeri vardır. Eko sistemdeki sonsuz uyum da bunun ifadesidir. Canlı bir organizma gibi olan doğanın ormanı, denizi, dağı, taşı, bitkisi, hayvanları ve tüm canlıları, onun yaşamını sağlayan organları gibidir. Bu ahenk ve uyumun bozulması, doğanın bünyesinde ciddi dengesizlik ve bozulmalara yol açmaktadır. Bu anlamda, doğal çeşitlilik içinde birlik önemlidir. Doğada mutlak bağımlılık veya mutlak bağımsızlık yoktur. Her şey birbirine bağ içerisindedir. Bu yasa, siyasal ve toplumsal alana da uygulanabilir. Ekolojik dengenin yadsınması temelinde oturtulan ve erkek egemenlikli sistemin kurumsallaşma biçimleri olan ırkçılık, cins ayrımcılığı şeklinde yansıyan ideolojilere karşı; doğanın, çeşitliliklerin zenginliğine dayanan, doğal uyumu temelinde gelişen Kadın kurtuluş ideolojisi temelinde mücadele yürütmek esas alınmalıdır. Toplum ve doğa yasalarının birbirine uyumlu hale getirilmesi, hiyerarşik yapının aşılmasının temel ilkesidir.

Kadında meşru savunma bilincini geliştirmek gereklidir

Ortadoğu'daki aydınlanma devrimine Oya da Rönesans'a öncülük edecek güç olarak kadının çok güçlü bir ekolojik bi-

lince, demokrasi bilincine sahip olması gerekir. Bu nedenle güçlü bir eğitim planlamasına gitmek, görevlerimiz arasındadır. Bireyin ve toplumun özgür gelişimine hizmet etmeyen eğitim sistemlerinin aşılması, bilimsel yöntemi esas alan, bireyin yeteneklerini açığa çıkartan, düşünsel, ruhsal ve fiziksel gelişimi sağlayan eğitim alanlarının örgütlenmesi bunun bir gereğidir.

Özellikle son otuz yıldır ülkemizde yaşanan savaş ve genelde savaşlar, kimyasal gaz ve ateşli silahların kullanımı nedeniyle insan yaşamı üzerinde ve eko sistemde çok derin tahribatlar yaratmıştır. Günümüz koşullarında yaşanan bilimsel seviye ve teknik ilerlemeler, toplumsal dönüşümlerin zorla gerçekleşmeyeceğini kanıtlamıştır. Evrensel hukukta da yer verilen meşru savunma olgusu; temel hak ve hürriyetlerin kısıtlanmasını önleme dışındaki tüm zor kullanımlarını reddetmektedir. Bu durumda toplumsal sorunları siyasal yöntemlerle ve demokratik kriterlerle yaklaşarak çözmek, temel yöntem olmaktadır. Bu doğrultuda kadında meşru savunma bilincini geliştirmek gereklidir. Şüphesiz meşru savunma yaşamın her alanında geliştirilmelidir. Kadının iradesine, fiziğine, düşüncesine yönelik saldırı veya sınırlamalar cevabını bu anlayış temelinde bulmalıdır. Bu, ülkemizde yürütülen savaşın yarattığı acıların tekrarını önlemek açısından da önemlidir. Kadın anlamlı yaşamdan yana olma tavırını sonuna dek derinleştirirken, anlamsız ölümlerin önüne geçmek için de barışçıl özünü açığa çıkarmalı ve mücadelesinin temelini bunu oturtmalıdır. Ayrıca savaşların insan yaşamında fizyolojik ve psikolojik olarak yarattığı derin izleri ortadan kaldırmak için de her zeminde mücadele yürütülmelidir. Bunları gidermek için çok özgün projeler geliştirmeye ihtiyaç vardır. Her yıl, yüzlerce insanın ve özellikle de çocukların yaşamını yitirmesine, sakatlanmasına yol açan mayınlı alanların temizlenmesi, çok acil bir görev olmaktadır. Bu konularda mücadele veren platformlarda daha aktif yer almak ve ilişkiler geliştirmek de önemlidir.

Demokratik ekolojik toplumun en önemli bir görevi de kültürel değerlerin zenginliğine dayalı bir gelişimi esas al-

maktır. Öz kültürün özümsemesi temelinde, tüm dünya kültürlerine değer vermek, bir "dünya vatandaşlığı" esprisıyla yaklaşmak, olmazsa olmaz kabilindedir. Bu gerçeklik Ortadoğu için daha başattır. Ortadoğu toplumunda iç içe geçmiş kültürel değerler, farklılıklar, bir kaosu değil, zenginliği içermektedir ve tarihsel kökenleri çok güçlüdür. Ancak halkların kültürlerine dayatılan kültürel hegemonya, özgür kimlik ve kültürel gelişime tahammül göstermemekte, çok yönlü bir dejenerasyonu dayatmaktadır. Hele hele Kürt kültürü ve dilinin gelişimi önünde hala ciddi engeller bulunmaktadır. Tarihsel inkar politikasında ısrar edilmektedir. Bu zihniyete karşı kadının kültürleri sahiplenmede, yaymada, koruma ve geliştirmede toprağa bağlılık özelliğinin bir gereği olarak aktif bir katılımı bu alanda da sergilemesi gerekmektedir.

Diğer bir husus da kır kent gelişisidir. Bu, en çok da kadın ve kadın sorununa yansımaktadır. Kırdaki kadın, her türlü örgütlenme olanaklarından yoksun kalmaktadır. Bu farkı ortadan kaldırmak, kır ve kentkilerin tüm olanaklardan yararlanmaları için bir fırsat eşitliği yaratmak önemlidir.

Öte yandan sosyal anlamda da geriliklerin, geleneksel ölçülerin, geri değer yargılarının kadına yansımaları daha ağır olmakta ve çözümsüzlük nedeniyle bu ilişki birçok bunalımın kaynağı olmaktadır. Köylere kadar inen bir örgütlenme bu anlamda hayatidir. Kadının yerel yönetimlere katılımını sağlamak da bu sorunun aşılması açısından önemlidir. Sivil toplumun gelişimi, kadınla olacağı gibi büyük kadın potansiyelini de kapsayacaktır. Yerel yönetimler devletten uzak, toplumun ihtiyaçlarını esas alan, bireyin katılımını, inisiyatifini öne çıkararak adil, eşit düzene yol alan yönetimdir. 3. alan mücadelesinde kadının rengini vermesi hem mümkündür hem de zorunluluktur. Ekolojik demokratik toplumun gelişiminde siyasetin sivilleşmesi de ancak bu perspektif üzerinden sağlanacaktır.

Bu nedenle diyoruz ki çağımızın temel gelişikisi olan insan ve doğa ilişkisinin çözümü, kadın öncülüğünde gelişecek olan Demokratik ekolojik devrimle olacaktır. Kadının kendini en özgür ve eşit koşullarda ifade edebileceği toplum modeli, ekolojik toplumdur.

"Demokratik ekolojik toplumun en önemli bir görevi de kültürel değerlerin zenginliğine dayalı bir gelişimi esas almaktır. Öz kültürün özümsemesi temelinde, tüm dünya kültürlerine değer vermek, bir "dünya vatandaşlığı" esprisıyla yaklaşmak, olmazsa olmaz kabilindedir. Bu gerçeklik Ortadoğu için daha başattır. Ortadoğu toplumunda iç içe geçmiş kültürel değerler, farklılıklar, bir kaosu değil, zenginliği içermektedir ve tarihsel kökenleri çok güçlüdür."

ERDAL, MAHİR VE MUNZUR ARKADAŞLAR tasfiye dayatmasını boşa çıkaracak tarzın şehitleridir

Erdal ve Mahir arkadaşların şehadetini, içinden geçtiğimiz kritik dönem açısından önemli kayıplarını ve değerini anlamak için, içinden geçtiğimiz süreçle bağlantılı olarak değerlendirmek gerekiyor.

Onların kişilikleri, bizim için önemli derslerle dolu olduğu gibi, bu süreçte yol gösterecek, Kürdistan özürsüz devriminin kazanmasına yol açacak çok önemli özellikler taşımaktadır. Her iki arkadaşın kişiliği, hem genel özgürlük mücadelesi hem de bu dönemde yaşadığımız imkanlar ve zorluklar açısından ışık tutucu niteliktedir.

Milliyetçilik Kürtler için yok edici bir özellik taşımaktadır

21. yüzyılın başında, bölge ve dünyadaki gelişmeler, Kürtler ve Ortadoğu halkları açısından çok önemli fırsatları ortaya çıkardığı kadar, birçok zorluğu da beraberinde getirmiştir. Bu durum en çok da Kürtler için geçerlidir. En çok Kürt halkına imkanlar sunan bir dönemden geçiyoruz. Şu çok açık ki, Kürdistan coğrafyası ve tarihi, Kürtler için hep zorluklarla dolu olmuştur. Tarih içinde ilk işgal ve istilaya uğrayan halklara beşiklik etmiştir.

Kölecilik uygarlık ilk başta Mezopotamya'da gerçekleşmiştir. Daha sonra da imparatorlukların fethedeceği, egemenliklerini yayarak daha büyük imparatorlukların kurulacağı hakimiyet mücadelesi, bu coğrafya üzerinde tarihin ilk dönemlerinden itibaren varolagelmıştır. Aynı zamanda egemen güçlere ve imparatorluklara karşı tarihin ilk özgürlük mücadelelerinin verildiği coğrafya olma özelliğini de taşımaktadır. Bu, tarihsel olarak kanıtlanmış bir gerçektir. 20. yüzyıldaki gelişen kazılar ve arkeolojik bulgularla, sınıflı toplum uygarlığı öncesi ilk insanın yerleşim alanları olduğu, neolitik devrim dediğimiz devrimin de Kürdistan coğrafyasında gerçekleştiği ortaya çıkmıştır. Bunlar bizzat bilim adamları tarafından tespit edilmiş gerçeklerdir.

Bu gerçekler Kürtler açısından birçok olumluluğu ve olumsuzluğu beraberinde getirmiştir. Bu coğrafyada yaşamak hiçbir zaman kolay olmamıştır. Başkan Apo, Demokratik Uyarlık Manifestosu'nda tarihsel süreci, Kürtlerin yaşadığı coğrafyayı, bu coğrafya üzerinde kurulan uygarlık çerçevesinde gelişen durumu, imparator-

lukların buradaki müdahalelerini ve Kürtlerin durumunu "Kürt Kapanı" olarak değerlendirmiştir.

Gerçekten de Kürtlerin yaşadıkları tam bir kapandır. Doğu'da ve Batı'da gelişen uygarlıklar ve İslam imparatorlukları bu coğrafyada büyük bir mücadeleye girişmişlerdir. Kürtler tarihlerinde, yalnızca Medler döneminde biraz güçlenip ittifaklar kurarak büyük bir imparatorluğa, Asur'a karşı mücadeleye etmiş ve etkili bir topluluk, bölgenin başat halkı haline gelmiştir.

Bu coğrafyada güç olmak için büyük bir mücadele ve savaş içinde olmak, en önemlisi de ittifaklar gerçekleştirmek gerekmektedir. Bu coğrafyada küçük güçler değil, her zaman büyük güçler iktidar savaşı içinde olmuşlardır. Dünyanın başka yerlerinde de egemenler ve egemenlik savaşları, sömürgele ve sömürgecilik olmuştur. Ama büyük devletlerin hepsinin sürekli mücadele ettiği alan Ortadoğu olmuştur. Bu ilkçağda da, ortaçağda da böyledir.

20. yüzyılda, yani kapitalist çağda da durum böyle olmuş ve Kürtler açısından çok ağır sonuçlar ortaya çıkarmıştır. Kapitalizm ile birlikte milliyetçilik ve bundan kaynaklı olarak şovenizm eklenince, Türkler, Araplar ve Farsların ellerine geçirdikleri ulus devletler, Kürt halkı açısından belki de tarihinin hiç bir döneminde olmadığı kadar tehlikeli bir durum ortaya çıkmıştır.

Batı'dan gelen milliyetçiliğin Kürtler açısından yok edici bir eğilim taşıması söz konusudur. Her ne kadar kölecilik ve feodal dönemde imparatorluklar olsa da, kölecilik ve feodal egemenliğin ihtiyaçlarıyla kapitalist egemenliğin ihtiyaçları ya da yönetme biçimleri arasında niteliksel bir fark söz konusudur. Kölecilik veya feodal imparatorluklar bir yere egemen olduğunda kasabalara, köylere kadar ya da ailenin içine, bireye kadar nüfuz etme ihtiyacını duymamışlardır. Kölecilik ve feodal sömürgecilikler böyle bir karakteri yoktur.

Feodaller gittikleri yerde egemen sınıf ve işbirlikçilerle ilişki kurup, onlar eliyle orada egemen olmaya çalışmışlardır. Çünkü feodal sömürgecilik hücrelere kadar nüfuz etme ihtiyacında değildir. Bu durum, kölecilik ve feodal sömürge altında da olsa halkların nefes almalarına, en azından topluluk olarak varlıklarını korumalarına imkan sağlamıştır. Yok edicilik, inkarcılık eğilimi yoktur.

Son üç yüzyılda durum değişmiştir. Kapitalist sömürgecilik çok farklı bir sömürge-

ciliktir. Bütün şehirlere, köylere, evlere kadar nüfuz ederek, egemenliğini yayma eğilimi taşır. Sömürü ve egemenlik ihtiyacı bunu gerektirmektedir.

Kapitalist çağın bir diğer özelliği de, burjuvazi iktidarı ele geçirdiği zaman, hakimiyetini tam sağlamak için, diğer halklar ve topluluklar üzerinde çok ezici bir egemenlik kuruyor olmasıdır. Klasik dönem milliyetçiliği, feodal ve kölecilik dönemindeki gibi ötekini özerkliği, varlığını kabul etme değil de, ötekini reddetme, yok sayma eğilimini taşımaktadır.

Sadece Kürdistan'da değil, kapitalist sömürgecilik gittiği birçok yerde kendine benzeştirme, kendi parçası haline getirme durumu görülüyor. Fransa'nın Cezayir'i kendi ulusal parçası yapmak istemesi; İngiltere'nin Hindistan'ı giderek kendi toprağı yapmak istemesi, kapitalizmin bu özelliğinden ileri gelmektedir.

Böyle bir milliyetçilik anlayışı son iki yüzyılda Ortadoğu'ya da sokuldu. Hem de milliyetçiliğin gericileştiği feodalizme karşı mücadele özelliğini kaybettiği bir dönemde Ortadoğu'ya girdi. Demokratik devrimini yapmayan, demokratik değerleri olmayan bir coğrafyaya milliyetçilik girince ve bunu da biraz daha etkili olan kavimler ele geçince, diğer halklar için -başta da Kürt halkı- çok büyük tehlikeler ortaya çıkmadı.

Türk egemenlerinin varlık nedeni, gittiği yerde diğerlerini tasfiye edip ezme, kendini hakim kılma anlayışı, zor ve şiddetle başka topraklara girerek diğerlerini ortadan kaldırma, Türk yapma, Türkleştirme anlayışıdır. Türk egemenlerinin bu geleneği milliyetçilikle birleşince halklar için daha da vahim sonuçlar ortaya çıkaran bir hal almıştır.

Araplar da milliyetçi özellikleri olan bir toplumdur. İslam devrimi biraz da İslam milliyetçiliğinin devrimidir. Her ne kadar Muhammet diğer toplulukların varlığını kabul eden bir yaklaşım sahibi olsa da, İslamiyetin çıkışında Arap kavmiyetçiliği vardır. Farslar zaten devlet geleneği olan güçlü bir toplumdur.

Böyle bir coğrafyada dış güçler de burada büyük bir mücadele içerisine giriyorlar. Rusya, Fransa, Almanya ve İngiltere Ortadoğu'ya hakim olabilmek için işbirlikçiler arıyorlar. Bir taraftan da Osmanlı İmparatorluğu'nu dağıtmak istiyorlar. Onun için İngiltere ve Fransa Arap milliyetçiliğini geliştiriyor. Diğer taraftan Almanya, Osmanlı İmparatorluğu'na dayanarak Ortadoğu'da egemenlik kurmaya çalışıyor. Yine İran ile İngiltere arasında bağımlılık kuruluyor.

Ortadoğu'da Türklerle Farslar önemli güçlerdir. Araplar da Ortadoğu'nun belirli yönleriyle kendini güçlendirmiş bir ulusal toplumdur. Böyle olunca, emperyalistler bölgede egemenlik kurmak için, Kürtler gibi binlerce yıl egemenlik altında kalmış, ezilmiş, güç olmamış bir topluluğu tercih etmeye Türkiye'ye, Arap'ı, Fars'ı tercih ediyorlar.

20. yüzyılın başında, Irak'ta Osmanlı İmparatorluğu dağıldıktan sonra, Mahmut Berzenci ayaklanmasının İngilizler tarafından bastırılması, Kürtler yerine Arapların tercih edilmesi bununla ilgilidir.

Osmanlı İmparatorluğu'nun dağılışı sürecinde, Birinci Dünya Savaşı sonrasında, Kürtler etkili bir güç olamadıklarından, bilindiği gibi Lozan Antlaşmasıyla Kürdistan dört parçaya bölünüyor. Lozan'la, Türkiye'de, Suriye'de, İran'da ve Irak'ta Kürtlerin varlığını kabul etmeyen bir sistem kurulmuştur. Son yüzyıl boyunca bunun acısını yalnız Kürtler değil, tüm bölge halkları çekti, hala da çekmektedir.

Kapitalist sistem ile sosyalist sistem arasında soğuk savaş sürdüğü müddetçe işbirlikçilere daha fazla ihtiyaç duyulmuştur. Herkes kendisine bağladığı güçlerle ilişki içinde bölgeye bir hançer gibi girmişlerdir.

Bu da ulusal devletlerin şoven milliyetçi güçlerinin arkasının sağlanması, halklar üzerinde daha baskıcı bir biçimde egemenlik sürdürmelerine yol açmıştır. Kürtler bu durumdan büyük zararı gören halk olmuştur.

Kürt halkı Başkan Apo önderliğinde modern bir örgütlenmeye kavuştu

Kürt özgürlük hareketi böyle bir süreçte ortaya çıktığından, tarihsel önemde sonuçlar yaratmıştır.

Özgürlük hareketi başlamadan önce Kürt egemen sınıflarının, dış güçlerin desteğiyle geliştirdiği bir Kürtçülük vardır. KDP'nin Irak'taki hareketi bu niteliktedir. Çağdaş ulusal kurtuluş hareketlerinde görüldüğü gibi, esas niteliği halk hareketi değildir. Büyük devletlerin ve bölge güçlerinin, diğer güçleri zorlamak için değerlendirdikleri olgu olmaktadır. Kürtlerin bölge halklarıyla ilişkilerinden yararlanmak isteyen güçler bu hareketlerle ilgili olmuşlardır. İran, İsrail, ABD'nin '60'lar ve '70'lerin başında bu hareketle ilgilendikleri biliniyor. Ancak, bu hareket Ortadoğu'daki siyasal dengeleri çok fazla etkilemediği gibi, Kürt halkında demokratik değişim ortaya çıkarmıyor. Kürt halkını güç ve irade sahibi haline getiremiyor. Ortadoğu toplumlarının sosyal, siyasal, ekonomik olarak değişmesinde ya da egemenleri zorlamada herhangi güçlü bir etkisi olmuyor. Kısmen Kürt varlığını, ismini ayakta tutma açısından bir değeri olsa bile, o da yanlıcıdır. Neden? Çağ, ulusal kurtuluş savaşları çağıdır. Herkes ayağa kalkıyor. Büyük halk devrimleri ortaya çıkıyor. Toplumlar irade kazanmak istiyor. Böyle bir dönemde dış güçlerin desteğini alan KDP ve feodal güçler dışında, çağdaş bir hareketin ortaya çıkma imkanı doğmuyor. Bu durum, avantajdan çok dezavantaja dönüşüyor. Kürt'ün güç olması gerekiyor. Güç, demokratik devrimdir, halkın ayağa kalkmasıdır.

Bütün dünyada uluslar böyle güç sahibi oluyorlar. Feodalizme dayanan KDP Kürtlük adına çıkan ilk güçlerden olduğu için Kürt ulusal hareketinde, Kürt'ü güç yapacak demokratik devrimi ortaya çıkarmada bir hadikab oluyor. Karihsel ve bilimsel olarak değerlendirildiğinde, çağdaş görüye göre ele alınıp kıyaslama yapıldığında ağırlık basan yönü, çağdaş hareketlerin gelişmesi önünde engel olma konumu oluyor.

Bu handikapı ciddi biçimde ilk aşan güç,

Başkan Apo önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi oldu. Bizim hareketimizin çıkışı şundan önemlidir: Soğuk savaşın çok şiddetli sürdüğü, her gücün Türkiye'ye, İran'a, Irak'a, Suriye'ye desteklediği, onlara dayanarak bölgede varlığını sürdürmek istediği, onların da büyük bir işbirlikçilik, uşaklık yaptığı; bu temelde statükonun katıldığı bir dönemde mücadeleyi geliştirerek önemli bir güç haline gelmesindedir. '70 ve '80'lerin başı çok katırdır. Hiç kimsenin beş altı yıl sonra bir dağılmayı düşünmediği dönemde, yine ulusal kurtuluş savaşlarının eski düzeyini kaybettiği bir süreçte bu hareket ortaya çıktı. 1984-85'lerden sonra Sovyetler Birliği'nin dağıldığı, ulusal kurtuluş savaşlarının genel sistem içinde gelişme imkanının olmadığı bir dönemde, biz çıkışımızı daha da geliştirdik ve önemli bir güç ortaya çıkardık.

Bunları şunun için vurguluyoruz: 21. yüzyılın başında ABD'nin Irak'a müdahalesi oldu. ABD böyle bir müdahaleye ekonomik ve siyasal ihtiyaçları nedeniyle gerek görüldü. Sistem içi ilişkilerin çözülmesi gerekiyordu. Çünkü, uluslararası sistem ağırlıklı olarak soğuk savaş döneminden kalma dengelere dayanıyordu. Sovyetler Birliği dağılmıştı, ama soğuk savaşa dayalı dünya dengelerinin etkileri devam ediyordu. ABD, Sovyetlerin dağıldığı, bunun getirdiği siyasal çalkantıların kendi sistemini zorladığı, sermayenin serbest ve güvenli dolaşımı ve bunun yeni bir siyasal dünyayı zorunlu kıldığı bir dönemde böyle bir müdahaleye bulundu. Çünkü küreselleşen kapitalizm ya da sermayenin serbest ve güvenli dolaşımının dayattığı bir gerçeklik söz konusudur. Bunun halklar için getirdiği olumsuz etkiler ayrı bir değerlendirme konusudur. Ama nasıl ki kapitalizm 17. ve 18. yüzyılda feodal çitleri kendisinin gelişmesi önünde engel gördüyse, günümüzde de ulusal devletler, uluslararasılaşan ve büyük bilimsel tekniğe dayanan kapitalizmin önünde engel oluyor. Ulusal devletlerin de kendi ayrıcalıklarını var. Bunun sonucunda karşı karşıya geliyorlar.

Siyasal nedenler de var. Sistem içi sorunların çözümsüzlüğü sonucunda ortaya çıkan tıkanma, kendisini Ortadoğu'da açığa vurdu. Filistin-İsrail sorununda bu görülmektedir. Sistem içi çözümsüzlük kendisini en fazla da bölgede etkisini hissettiren İslamcı akımlar olarak dışa vurdu. Sonunda 11 Eylül olayı patlak verdi. 11 Eylül olayı, sistem içi sosyal, siyasal sorunlara bir çö-

YENİ DÖNEMİN ÖNCÜ KOMUTANI

ERDAL YOLDAŞI ANLATMAK

Baştarafı 32'de

En iyi militan kendisine gücü yeten militandır

Apocu hareketin önderliksel zirveleşmesinde bu denli güçlü bir yer tutan, çok yönlüleşen, gelişkin kişilik özellikleriyle çevreyi etkileyen ve çevre için sürükleyici bir rol oynayan Erdal yoldaş gibi bir öncü militanı kelimelerle izah etmek, çok güç bir iş. Devrimci yaşamı boyunca O'nun en yakından tanışmış ve uzun yıllar birlikte yaşamış, mücadelede yer almış bir kişi olarak Erdal yoldaş kelimelele izah edemeyeceğimi; O'nun kapsamlılığını, ruhunu, devrimci coşkusunu, kişilik özelliklerini yansıtamayacağımı, yansıtmayı başaramayacağımı peşinen söylemek zorundayım. Çünkü kendisini böyle kapsamlı bir şekilde pratikleştirmiş, çok yönlüleşmiş, her bakımdan örnek bir düzeyi yakalamış bir yoldaş kelimelele ifade etmek gerçekten çok zor bir iş. Çok yakından tanıyor olmama rağmen ne söylesem söyleyeyim, eksik söylemiş olacağım endişesini taşıyorum.

Önderliksel hareketin yetiştirdiği ve gelişkin insani özellikleri yaşamında somutlaştıran böyle bir kişiliği gerçek anlamda tanımak ve tanıtmak, anlatarak değil ancak birlikte yaşayarak, iyiyi kötüyü birlikte paylaşarak, zorlukları birlikte karşılayarak mümkün olacaktır. Kelimelerle yapılan izahlar yoluyla böylesine yoğunlaşmış kişilikleri tanımlamak ve tanımak oldukça güçtür.

Erdal yoldaş, her şeyden önce etkileyici ve çekici bir kişiliğe sahipti. Hiç kimse için kırıcı olmayan, hemen herkes için çekici olabilen, erken kaynaşabilen, en yabancı olduğu, en tanımadığı ortamlarda bile çok kısa bir sürede kaynaşıp bütünleşebilen, halkçı, mütevazı, seçkin bir kişilikti. Devrimci yaşamda insanların bir araya gelişi, ideolojik politik inanışa dayalı, ortak amaçlar doğrultusunda gerçekleşen bir araya geliştir. Ortak davaya bağlılık, herkesin tereddütsüzce ve hiçbir çekinceye kapılmadan kendisini ortak davaya katmasıyla militanlık ve yoldaşlık bağları güçlenir ve sökülmez bir şekilde sıkı dokunmuş bir başa dönüşür. Burada kişideki dürüstlük ve samimiyet, en belirleyici öğedir. Kendisini var gücüyle ve dürüst bir şekilde samimi olarak katan bir militanın Apocu harekette büyümemesi, gelişmemesi ve yükselmemesi mümkün değildir. Çünkü bunu yapan kişi, örgüt ve yoldaşlık ortamını katılımıyla güçlendiren, aradaki bağları pekiştiren, kişiler arasındaki yoldaşlık bağlarıyla ülke ve özgürlük arasındaki bağı, inancı ve tutkuyu pekiştiren bir rol oynayarak ortamın her zaman ihtiyaç hissettiği, olmadığında eksikliğini hissettirdiği, herkesin aradığı ve katılımından güç aldığı bir yoldaş durumuna gel-

miş olmaktadır. İşte Erdal yoldaşın başarılı bir militan performansını sergilemesinin en önemli yanı, bu özelliklerin kendisinde oldukça gelişkin bir şekilde çıkması olmuştur. Çok dürüst ve samimi bir katılımla kendisini katarak ortamı güçlendiren, aynı zamanda sarsılmaz bir kararlılıkla tüm yoldaşları harekete daha derin bağlarla bağlayan bir devrimci duruşa ve militan özelliğe sahip bir arkadaşımız olmuştur. Böyle bir yoldaşa her zaman aranan, ihtiyaç duyulan, geldiği yere sevinç ve neşe getiren özelliklerdir. Nitekim Erdal yoldaşın kişiliğinde de bütün bu özellikler mevcuttur. O'nun hareketimizde en çok sevilen arkadaşlardan biri haline getiren temel neden, bu kişilik özellikleri olmuştur. Katılımını bu biçimde gerçekleştiren her militanın gelişim göstermesi ve önemli bir rol oynayarak öncü konumuna gelmesi kesin bir gerçekliktir. Bilindiği gibi devrimci hareketimizde birçok kadrosal sorun söz konusudur. Ve bunlar zaman zaman daha kapsamlı bir biçimde örgütün gündemine gelmektedir. Birçoğumuz yetersiz ve eksik katılımdan kaynaklı değişik sorunları yaşayabilmekteyiz. Hatta bazı kişiler, tam ve yeterli katılımı gerçekleştirememenin sonucunda çizgi dışı çeteci anlayışlara sapabilmektedir. Ve bu temelde örgüt karşıtı bir konuma girmekten kendisini alıkoyamamaktadır. Çünkü kaygılı ve yetersiz bir katılım, her zaman çeşitli çizgi dışı anlayışların döl yatağı olabilmektedir. Ve bunun gibi daha değişik yüzeysel katılım sahibi olan, tüm enerjisiyle kendisini harekete vermeyen, sadece bir yönüyle kendisini katan birçok kişi de "hakkını yenilmiştir, bana haksızlık yapılmıştır, emeğim görülmüyor, önüm açılmıyor, rol verilmiyor" gibi yaklaşımlar ortaya çıkabilmekte. Bu kişiler değişik biçimlerde ya kendisini örgüte dayatmakta ya da örgütün bir rol biçmesini, önünü açmasını istemektedir. Bu tür yetersiz katılımlar karşısında Erdal yoldaşın katılımı, örnek bir katılım olarak gözler önündedir. Erdal yoldaş, her şeyde kaygısız, tereddütsüz bir temelde büyük bir dürüstlük, samimiyet ve açık sözlülükle yapabildiği kadar yapan, hiçbir biçimde kendini geride tutmayan bir katılım düzeyini yakalamıştır. Bunun için de gittiği her yerde başarılı, sevilen, övülen, desteklenen ve önü açılan bir militan olmuştur. Onun öyle "önüm açılmalı, rol verilmeli" gibi bir sorunu hiçbir zaman olmamıştır. O zaten kendi emeği, gücü, becerisi ve doğru katılımıyla kendi kendisinin önünü açmıştır. Belki de partimizin yoğun ve kapsamlı eğitim imkanlarından en az yararlanabilen bir yoldaşımız olmuş, ama hiçbir zaman bundan şikayetçi olmadığı gibi, bunu gelişiminin önünde engel olmaktan çıkarmıştır. Kendini eğitmeyi bashediği gibi, ilgisi, yaklaşımı ve her şeyden önemlisi de örnek yaşam çizgisıyla tüm çevresi için bir öğretmen rolünü oynamıştır.

Militanlaşma sorunlarımızın yaşanmasında en önemli bir etken, kişinin kendi önüne engel olması, kendi kendisine engel koyması, önünü kapatması noktasıdır. Bütün militanlar olarak bizler, kendi önümüze engel olmaz ve bu konuda Erdal yoldaş örnek düzeydeki katılımını esas alırsak, mütthiş bir gelişme düzeyi kaydetmemiz işten bile değildir. Bu noktada katılım ve yetenek, en önemli hususları teşkil etmektedir. Kendini hareketimize tereddütsüzce katan, bu anlamda ideolojik çizgiyle ruhsal, psikolojik düzeyde bütünleşen herhangi bir militan ya da militan adayı, her koşul altında rahat, morali, cesareti, kararlı olacak ve dolayısıyla hareketin militanlık ortamındaki insani yeteneklerini alabileceğine açığa çıkarma, geliştirme olanağını yaratacaktır. Böylelikle oldukça zeki, yetenekli ve becerikli bir kişiliğin şekillenmesi ve gelişmesi olanak dahiline girecektir. Ama böyle değil de, tereddütlü, kaygılı, hesapçı bir temelde bireysel kaygılarla kendisini katan, önyargılı yaklaşımlarla kendisini edeta kuşatan bir kimse, hiçbir zaman rahatlayamayacağı, örgüt ortamında hep gergin bir duruşa sahip olacağı, dolayısıyla yeteneklerini açığa çıkaramayacağı ve bundan dolayı da daha çok mekanik, dogmatik, yaratıcı olmayan bir tarzda sahip olacağı, militanlık mevzilenmesine doğru gidemeyeceği, her zaman eleştirilen, pratiğinde sürekli yanlışlar yaşayan bir militan tiplmesini ortaya çıkaracağı çok açık bir gerçekliktir. Nitekim hareketimizde bir kısım arkadaşımızın özünde dürüst, bir yönüyle de emekçi olmalarına rağmen yeterince gelişme gösterememelerinin temel nedeni, bu biçimde kendi kendilerinin önünde engel olmalarıdır. Bu durum, kişiyi kendi kişisel özellikleriyle kendisini kuşatarak, partinin ve hareketin derin ideolojik felsefik gerçeğinde derinleşememe, Apocu tarz ve yöntemle bütünleşememe, Başkan Apo'nun yaşam ve çalışma tarzında derinleşememe sorununa götürmektedir. İşte bu noktada Erdal yoldaşın katılım düzeyi, gerçekten hem örnek bir katılım düzeyini ifade etmekte ve hem de militanlaşmanın nasıl gelişip şekillendiğinin profilini çizmektedir.

Erdallar Kürdistan'ın batısından doğusuna kurulan köprüdür

Erdal yoldaş, Kuzey Kürdistan'ın Pazarcık yöresinde dünyaya gelmiş ve yaşamla tanışmıştır. Pazarcık yöresi, daha hareketimizin ideolojik grup döneminde mücadelemize açılan, Haki Karer, Kemal Pir gibi birçok önder devrimcinin emeğiyle yoğunlaşan ve bu emek temelinde Apocu hareket ile erkenden tanışıp katılım gösteren, hareketimizin kitlesele tabana ulaştığı ilk bölgeler arasında yer alan bir yöremizdir. Mücadele

tarihimiz boyunca bu zemin üzerinde mücadeleye katılarak önemli bir militan performans ve pratik sergileyen birçok yoldaşımız olmuştur. Bese Anuş'tan Abbaslara kadar birçok devrimci militanın çıktığı ve yüzlerce şehit veren bu topraklarda yetişen, gücünü bu toprakların zengin birikiminden alan ve devrimci militanlaşmada zirveleşen Erdallar da ortaya çıkmıştır.

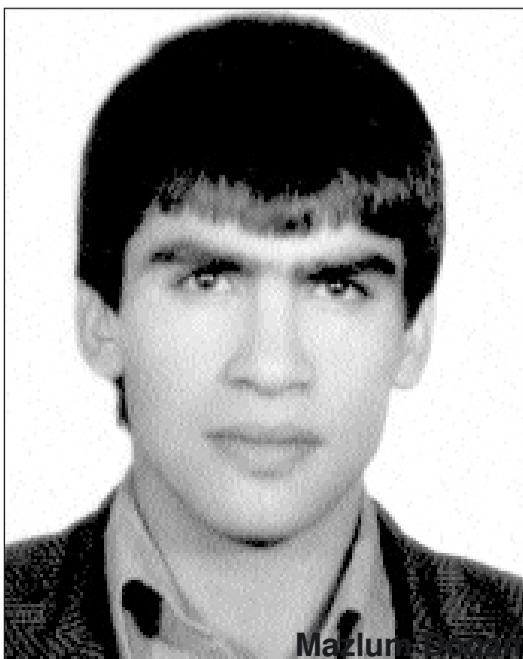
Birinci **Erdal (Mustafa Yöndem)**, daha hareketin ideolojik aşamadan politik aşamaya geçtiği süreçlerde harekete katılmış ve onun etkin bir militanı olmayı başarmıştır. '80 cunta darbesinden sonra yaşanan geri çekilme sürecinde Filistin-Lübnan sahasında eğitime katılan kadrolar arasında Erdal arkadaş da yerini almıştır. Askeri kişiliği, disiplinli yaşamı, yetkin ve keskin devrimci militan duruşuyla öne çıkan Erdal yoldaş (Mustafa Yöndem), geri dönüş sürecinde ülkeye ilk yönelen gruplar içerisinde yer almıştır. Kürdistan'ın Botan yöresinde yürüttüğü faaliyetlerle iz bırakan ve gerillanın Kürdistan'da kalıcı bir biçimde oturtulmasında önemli bir role sahip olan birinci Erdal'ın şahsında, yaşamında ve eyleminde yaşanan, tek kelimeyle yiğitleşme olmuştur. O yiğit bir asker ve komutan olabilmeyi ilk başarılarından birisi olmuştur. Agit yoldaşla birlikte şanlı 15 Ağustos Atılımı'nda eylemin planlayıcılarından birisi olmuş ve bu eylemde Agit yoldaş bu eylemin komutanı ve koordinesi iken, Erdal yoldaş da saldırı kol komutanı olarak görev üstlenmiş ve bu görevi, yüksek bir saldırı ruhu, cesaret ve kararlılıkla başarmıştır. Öyle ki, Eruh'taki Merkez Jandarma karakolunu 1,5 dakikada ele geçiren, cesareti, sürati ve temposuyla düşmanı edeta şaşkına çeviren yılmaz bir komutanımızdır. Pazarcık zemininde çıkış yapan ve bu biçimde yiğitleşerek komutanlaşan birinci Erdal'ın en yetkin takipçisi de ikinci Erdal olmuştur. Zaten ikinci Erdal, birinci Erdal'ın takipçisi olmayı çok bilinçli bir biçimde kendisinde temel bir amaç olarak esas almış ve bunu bilinçli bir tarzda pratiğinde yaşamsallaştıran bir gerçeği ortaya çıkarmıştır. İki Erdal'ın da Pazarcık yöresinden çıkarak aynı şekilde Botan alanında komutanlaşmayı, yiğitleşmeyi başarmaları, kendi başına üzerinde ciddiyetle durulması gereken bir olaydır. Her ikisinin de çıktığı yer Pazarcık olurken, komutanlaşma sahaları Agitlerin diyarı Botan olmuştur. Bu çok bilinçli bir tercihtir. Özellikle ikinci Erdal için, birinci Erdal'ın takipçisi olarak bilinçli yapılan ve uygulanan bir tercih olduğu, açık bir gerçekliktir. Agitlerin yoldaşı olabilmemiş ve O'nun izinde komutanlaşmayı başarmış ve yiğitleşme örneği olmuş iki Erdal da, aynı zamanda Kuzey Kürdistan'ın batı ucundan doğu ucuna doğru bir köprü olarak ulusal birliğinin ve bütünlüğünün en güçlü örneği olmuşlardır. İkinci Erdal (Engin Sincer) yoldaş, daha

küçük yaşta ailesinin bulunduğu Avrupa'ya götürülmüş, öğrenimini Avrupa'da sürdürmüştür. Avrupa ortamında da birçok Avrupalı arkadaş edinmiş ve kendisi ülkeye döndükten sonra da bu arkadaşların Erdal yoldaşa bağlılıklarını sürdürdüğünü, yakın çevresinin tanık olduğu sağlam dostluklar kurmuştur. Yörenin, çevrenin ve ailesinin yurtseverlik konumundan etkilenen Erdal yoldaş, her ne kadar liseyi Almanya'da bitirmiş, belli bir kültür düzeyine ulaşmış, Avrupa ve birçok çevrede dostlar edinmişse de, O'nun kalbi, egemenlik altında olan ülkesi için çarpmaktadır. Ülkesine ulaşabilmek için büyük bir heyecanla devrimci sempatanlık faaliyetlerine tüm gücüyle katılmaktadır. 1988-89 yılından sonra elindeki bütün kişisel yaşam olanaklarına rağmen o ülkesinin bir kadrosu olmak, Apocu hareketin iyi bir militanı olmak için profesyonel devrimciliğe adım atarak, ilk temel eğitimini '90 yılında Avrupa'da görmüş ve profesyonel devrimci yaşam sürecine girmiştir. Kültür birikimini ve yabancı dil bilgisinden ötürü ilk profesyonel devrimci faaliyeti, dış ilişkiler bürosunda diplomasi faaliyeti ile başlamıştır. Çok genç yaşta olmasına rağmen Avrupa'daki bütün dış ilişki büroları tarafından aranan ve kendi bürolarında görev alması için hakkında istek ve önerilerde bulunulan bir arkadaştı. Candanlılığı, can yoldaşlığı, samimiyeti, zekiliği, düşüncedeki üretkenliği, girişimciliği, keskinliği ve kararlılığı, daha ilk yılından dikkat çekici özellikleri olarak göze çarpmıştır. Ama O, Avrupa'da yürüttüğü faaliyetlerle tatmin olmamış, ülke sahasına gelmek ve Önderlikle buluşmak için sürekli öneri ve davatmalarda bulunmuş ve sonunda '92'nin ortalarında Önderlik Sahası olan Mahsum Korkmaz Akademisi'ne gelerek burada kısa süre Önderlik eğitimi almıştır.

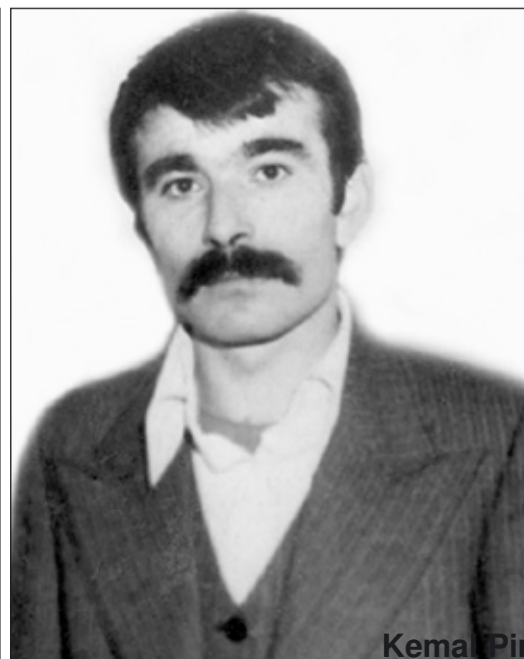
Hareketimiz üzerindeki uluslararası kompo, ilk olarak '92 yılında devreye girmiş ve bu komponun ilk eylemi, Lübnan'da bulunan Mahsum Korkmaz Akademisi'ni kapatmak olmuştur. İşte o süreçte akademinin bir öğrencisi olan Erdal yoldaş, diğer akademi öğrencileriyle birlikte Güney Kürdistan'a doğru yola çıkmıştır. Aynı süreçte uluslararası komponun devamı olarak Güney Kürdistan'da bulunan üstlenme sahalarımızı hem Güneyli güçler hem de Türk ordusu tarafından Güney'den ve Kuzey'den kapsamlı bir saldırı başlatılmıştır. Mücadele tarihimize Güney savaşı olarak geçen bu savaş sürecinin başladığı dönemde Erdal yoldaş da içinde bulunduğu grupla birlikte Güney Kürdistan'a geçiş yaparak daha savaşı ilk günlerinde Haftanın cephesine ulaşmış ve hemen savaş birliklerinin mevzilenmesinde yerini almıştır. Daha ilk gününde, içinde bulunduğu birliğin mevzilenmediği alana ihanetçi güçlerin gerçekleştirdiği bir

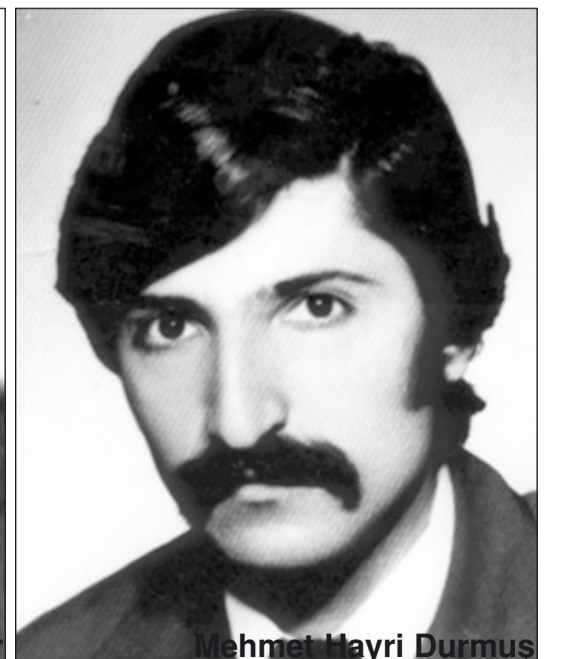
Haki Karer

Mazlur

Kemal Pir

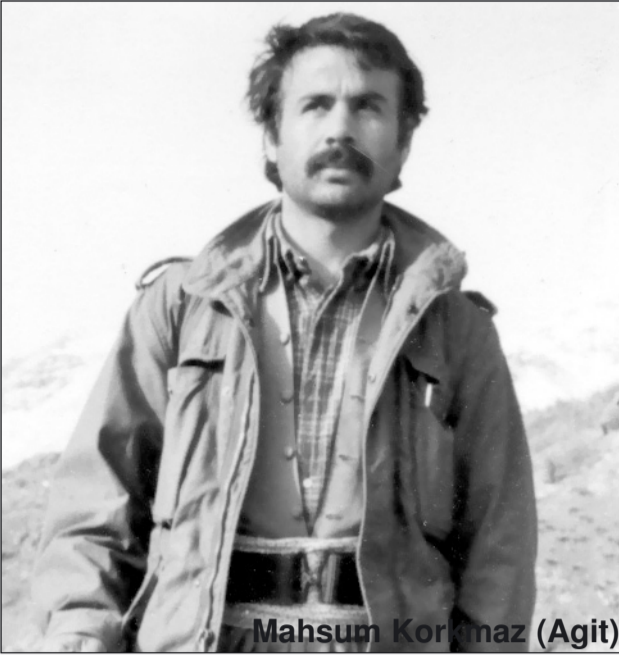

Mehmet Hayri Durmuş

saldırıda Avrupa'dan beraber geldiği ve aynı mevzide savaştığı Rizgar yoldaş şehit düşmüş ve kendisi de hafif bir şekilde yaralanmıştır. Avrupa'da büyümüş ve okumuş olmasına karşın, ülkeye ayak bastığı ilk gün böyle bir olayla karşılaşmış olması karşısında hiçbir sarsılmaya uğramadan, yüksek bir moral ve coşkuyla savaş birliklerinde savaşı sürdürmüştür. Ülkeye ilk ayak basmasıyla birlikte karşılaştığı bu ihanet saldırısına karşı doğru devrimci ilkesel tutumunu daha da pekiştirerek, her türlü ihanetçi, çizgi dışı yaklaşımlara karşı sağlam bir militanlaşmanın mayasını bu ilk pratiğiyle birlikte daha güçlü bir biçimde atmıştır. Bundan sonra bütün devrimci yaşamı boyunca her türlü ihanetçiliğe, ilkel milliyetçiliğe, çizgi dışı eğilime karşı keskin tavırla tanınan öncü kadrolardan biri haline gelmeyi başaran bir kişilik olmuştur.

Erdal yoldaş, farklı bir kültürden ve ortamdandır gelmiş olmasına rağmen, devrimci savaş pratiğini yürüttüğü Botan alanında çok kısa bir sürede kendisini kabul ettirmeyi başaran bir pratiğin sahibi olmuştur. İlk görevine manga komutanlığıyla başlamış, daha sonra takım, bölük ve tabur düzeyine kadar tempolu bir gelişmeyi yaşayarak savaş pratiği içerisinde gösterdiği beceri, yetenek, cesaret ve taktisyenliği ile tüm savaşçı yapısı için güven kaynağı ve aranılan bir komutan düzeyine ulaşmıştır.

İlk profesyonel devrimci faaliyetinin başladığı diplomasi alanında görevlere başlarken de, askeri faaliyetler içerisinde manga komutanı olarak görevliken de, değişik sorumlular ve komutanlar tarafından, "bu yoldaş yanımıza gelmeli. Yanımıza gelirse birçok katkısı olur" şeklinde istekte bulunulan, aranılan bir kişilik olduğu göstermiş olması, çarpıcı bir özelliği durumdadır. Bu nedenle gittiği her yerde ilgi gören, ilgi gösteren, mütevazı duruşuyla herkesle, her sınıftan gelen arkadaşlarla kaynaşabilen, onları doğru devrimci çizgiye çekmede oldukça başarılı bir komutanlık, yöneticilik performansını gösteren yoldaşlarımızdan birisi olmuştur. Bu gelişkin özelliklerinden ötürü, tabur komutanı olarak görev yaptığı ve Cudi alanının sorumluluğunu yürüttüğü süreçte gerçekleşen PKK'nin VI. Kongresi'nde büyük bir oy çoğunluğuyla Merkez Komite Üyeliği'ne seçilmiştir. Daha sonra '99 yılının zorlu sürecinde, uluslararası komplo-nun Önderliğimizi esaret altına aldığı bu zorlu dönemde Erdal yoldaş, Gabar ve tüm Mardin'in eyalet sorumluluğunu üstlenerek komploya karşı devrimci duruşun sergilendiğinde temel bir köşe taşı olmayı başarmıştır. '99'un sonuna doğru geldiğinde gerçekleştirilen PKK'nin Olağanüstü VII. Kongresi'nde de yeniden Merkez Komite Üyeliği'ne seçilen Erdal yoldaşın düzenlenmesi, devrimci faaliyetleri oradan devam ettirme göreviyle Avrupa alanına yapılmıştır. Birçok kadronun sallantıda olduğu, hareketimizin içerisinde dalgalanmaların yaşandığı bu kritik süreçte O, temkinli, ama aynı derecede kararlı duruşuyla çevresine güç veren, doğru çizgiyi dayatan bir duruşun sahibi olmuştur. Erdal yoldaşın bu duruşu, herkes tarafından tam olarak anlaşıl-mamış olsa da, O, 2000, 2001 ve 2002 yılları boyunca bulunduğu Avrupa alanında gösterdiği çaba ve sarsılmaz kararlılıkla çizgiye ve Önderliğe bağlılığını pratiğini ortaya koyan bir kişilik olmuştur. PKK VIII. Kongresi'nde de

Mahsum Koramaz (Agit)

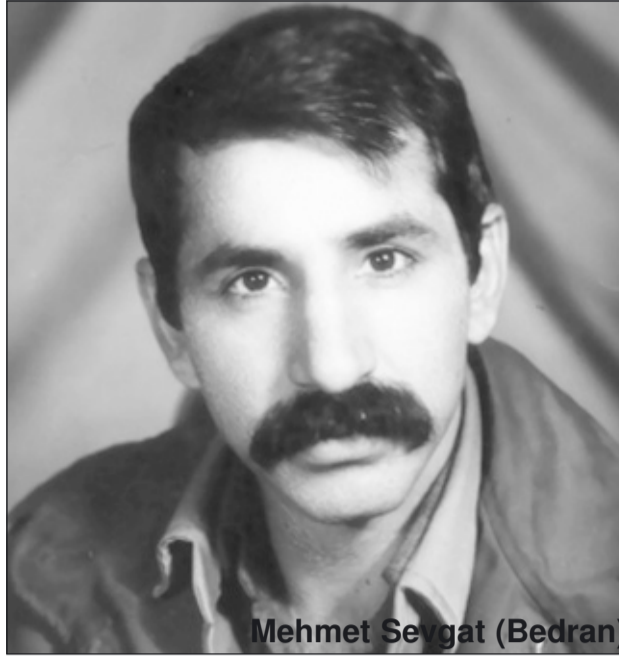
KADEK Yönetim Kurulu Üyeliği'ne seçilen arkadaşlardan birisi olan Erdal yoldaşın Avrupa'daki üç yıllık faaliyet süreci boyunca diplomasi, KNK Yürütme Konseyi Üyeliği, Avrupa yürütme üyeliği ve kitle faaliyetleri gibi birçok alanda göstermiş olduğu öncü militan düzey ve yürüttüğü faaliyetlerin izi, yıllarca silinmeyecek düzeyde belirgin bir etki bıraktığı kesindir. Özellikle uluslararası komplo-nun dağıtıcı, yıkıcı etkisinin yoğun olduğu süreçte Erdal yoldaş, toparlayıcı, birleştirici bir kişiliğin yanı sıra hiçbir savunmaya uğramadan yürüttüğü başarılı pratiğiyle tüm arkadaş ve çalışan yapısı ile yurtsever halkımız açısından en büyük birleştirici öge olabilmektedir. Erdal yoldaş, Avrupa çalışmalarında özellikle kritik süreçlerde sergilediği bu duruşla hem mücadele, birikim ve değerlerimizimizin temsilciliğini yapmış hem de her türlü gelişme ve yeniliğe başarıyla uyum gösterebilen Apocu militan özelliklerini sergileyebilmiştir. Belki mütevazı kişiliği nedeniyle kendisinin ve çalışmalarının tanıtıcısı, hatta deyim yerindeyse reklamcısı olmamış, ama Apoculuğun o sessiz, derinden, kalıcı çalışma yürütme özelliğinin en eşsiz örneklerinden biri olmayı başarmıştır. Nitekim Avrupa çalışmalarımızda yer alan en eski yurtseverlerimizden en yeni kadro adaylarına, Kürdistan'ın dört parçasından ve değişik siyasi geleneklerinden gelen KNK üyelerinden Avrupalı dostlara kadar çok değişik kesimlerin gönüllerinde taht kurması, bunun en açık ifadesidir.

Sürükleyici ve toparlayıcılığıyla Avrupa'daki faaliyetlerimiz toparlanmasında en önemli rolü üstlenen bir yoldaşımız olan Erdal yoldaş, 2003 yılı ortalarından tekrar geldiği ülke sahasında, son gerçekleşen KADEK Yönetim Kurulu Toplantısı'na katılmış ve bu toplantı ile birlikte düzenlenmesinin, çok sevdiği gerilla faaliyetlerine olması, O'nu oldukça sevindirmiştir. Bu temelde büyük bir istek, coşku ve moralle dopdolu olarak HPG askeri faaliyetlerine katılmıştır. Yeniden döndüğü HPG faaliyetlerinde çalışma yürüttüğü 15 günlük süre içerisinde göstermiş olduğu performans, tempo, yüksek moral ve coşkusuyla kısa sürede anakarargah sahasında bulunan bütün savaşçı ve komuta yapısı tarafından sevilen, güler yüzlü komutan olmayı başarmıştır. HPG Askeri Konseyi Yürütme ve HPG Genel Komutanlık Yardımcısı olarak görev yürütürken şehadete ulaşmış olması, bütün HPG yapısı ve tüm KADEK militanları

in için büyük bir üzüntü yaratmakla birlikte tüm yapımız ve herkes için büyük bir mesaj niteliği taşımıştır. Erdal yoldaşın şehadeti, yeni dönemde bütün HPG güçleri için dönem görevleri üzerinde hangi kararlılık ve moralle, hangi cesaretle, hangi tarz ve tempoyla yürünmesi gerektiğine dair bir mesaj olmuştur.

Erdal yoldaşın HPG'de yürüttüğü on beş günlük faaliyetlerin toplamı, yeni dönem çalışmalarının perspektifi ve talimatı durumundadır. O'nun tuttuğu tempo, tarz, keskinlik ve yetkinlik, hepimiz için her zaman rehber olacak düzeydedir. Bu yüzden bu dönemde gerçekleştirdiğimiz HPG II. Konferansı, Şehit Erdal yoldaşın naaşının konferans salonuna getirilmesi ve O'nun önünde saygı duruşuyla başlatılmış, yeni dönem komutanlaşmasının sembolleşen ismi ve kişiliği olarak kabul edilmiş, bütün HPG çalışmalarında mücadeleyi yükselterek anısını yaşatma andı içilmiştir. Bütün birliklerde anıya bağlılık yeminleriyle ölümsüz komutan Erdal yoldaşın mücadelede yaşatılacağı ve dönemin öncü komutanı olarak emir ve talimatlarını doğru bir iş biçiminde pratikleştireceğinin andı içilmiş ve sözü verilmiştir. Nitekim konferansın devam eden tartışmalarında Erdal yoldaşın meşru savunma çizgisinin öncü komutanı olarak ilan edilmesi kararı alınmış ve aynı dönemde şehit düşen Mahir yoldaş ile birlikte HPG Meclisi'nin onur üyeliğine seçilmişlerdir. Nasıl ki, halk savaş sürecinin komutanı Agit yoldaş olduysa, meşru savunma savaşının komutanı da Erdal yoldaş olmuştur.

Bununla birlikte Erdal yoldaşın beklenmedik bir anda ve umulmadık bir yerde şehit verilmesinin nedenleri üzerinde durulmuş, gerçekleşen olayın biçimi ne olursa olsun sorgulanması, yargılanması ve zemin olma anlamında görülmesi gereken öncelikli anlayış, klasik, düz, tedbirsiz, denetimsiz komuta anlayışdır. Bu noktada hepimizin ve orada bulunan tüm komuta yapısının yetersiz yaklaşımı söz konusudur. Erdal yoldaşın şehadeti verdiği mesajın gereklerini yerine getirmek, ancak burada yaşanan yetersiz yaklaşımı ve bu klasik komuta gerçeğini olmazsa olmaz kabilinden aşma temelinde daha yoğun ve yetkin bir mücadeleyi geliştirmekle mümkün olacaktır. Bir bütün olarak olay ve olay esnasında yaşananlardan çıkarılması gereken önemli dersler ve sonuçlar vardır. Erdal ve Xelad (Xweraman Ali) yoldaşları böylesi bir zeminde kaybetmiş olma-

Mehmet Sevgat (Bedran)

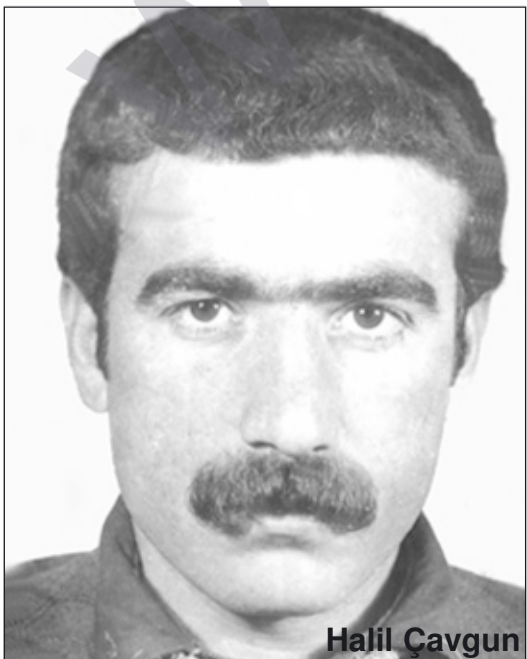
ma, bizler için çok ciddi ve acı verici ders olarak belleğimizde kalmıştır. Erdal ve Xelad yoldaşlar, tedbirli olmanın salt savaş ve eylem pratiğinde değil, yaşamın her alanında her koşul altında zorunluluğunu detaylarda derinleşip her şeyi daha planlı ve dene-timli bir şekilde pratikleştirme gerekliliğini bir kez daha en çarpıcı bir şekilde ortaya koymuşlardır. Bütün bunların olmaması halinde her zaman bu tür olasılıklarla karşı karşıya gelebileceğimizi görmek, burada yaşanan hataları doğru tespit etmek ve bu temelde askeri düzen ve sistemde detayda ilgilenen, her şeyi planlı ve incelikli ele alan bir yaklaşımı esas almak gerekmektedir. Örgütün düzenleniş açısından çıkarılması gereken bu derslerle birlikte, olayın mahiyetini bütün derinliğiyle kavrama ve bu temelde Apocu militan çizgiyi komuta gerçekliğine oturtma görevi ile karşı karşıya olmamız da inkar edilemez ve mutlak yerine getirilmesi gereken bir gerçekliktir. Bu noktada Şehit Erdal ve Şehit Xeladların kanları yerde kalmamalıdır ve kalmayacaktır. Bu olay, büyük bir derse dönüşerek her türlü çizgi dışı, çeteci, klasik anlayışa karşı yetkin bir mücadele ile doğru komutanlık performansını yakalama, esas alınmalıdır. Şehit Erdal ve Xeladları, ancak adlarına layık bir biçimde yükseltebiliriz.

Bunun için de mücadele tarihimiz boyunca Önderliğimizin izinde yürüyen Agitlerin, Zilanların ve Erdalın, Apocu militan çizgi-siyle bunun karşılığı olan geri, klasik, çeteci çizginin mücadelesinde Apo çizgisinin hakim kılınmasıyla safların netleştirilmesi ve Apocu militan ruhla donanmış komuta ve ordu gerçeğine ulaşması görevlerini bu olay bir kez daha önümüze koymuştur. Saflarımızın hiçbir muğlaklığa yer vermeyecek bir tarzda netleştirilmesi, Önderliğin ve şehitlerimizin çizgisinde yetkince yürüyen, iç mücadeleyi bu temelde geliştirerek netleşmeyi esas alan, netleşmiş bir yapılanmayla dış mücadeleyi en yetkin bir biçimde geliştiren bir örgütsel yapıya ulaşma görevi, Erdal yoldaşın bizlere verdiği talimatın esasını oluşturmaktadır. Hareketimiz bir bütün olarak çizgi dışı anlayışlara karşı mücadelede önemli bir başarıyı sağlamış olmasına rağmen, Erdal ve Xelad yoldaşların anılarına ancak içimizde kalıntı biçiminde de olsa varolan geri, duyarsız, tedbirlerden uzak yaklaşımlar ile, çizgi dışı çeteci eğilimlere karşı yetkin bir mücadele ile safların berraklaştırılması görevini

tam ve yeterli bir biçimde yerine getirerek layıkıyla sahip çıkılabilecektir. Erdal ve Xelad yoldaşların bu biçimde şehadetleri ve tarihin bu önemli döneminde gerçekleşen bu olayın bizlere verdiği mesajı doğru kavrama ve bu temelde iç, dış mücadeleyi yetkinleştirerek şehitlerin çizgisinde yılmaz ve yenilmez bir ordu gerçeğine ulaşma temelinde mesajın pratikleştirilmesinin gereklerini yerine getirmekle karşı karşıya bulunmaktayız.

Erdal yoldaşın katılım ve gelişme çizgisi, tüm yapımız ve Kürdistan gençliği için örnek alınması gereken bir çizgidir. Dürüst ve samimi bir biçimde inanarak ve hiçbir şeyden kaygı taşımadan katılımın gerçekleştiği yerde kişinin kendi özverisine dayanarak kendi kendisini geliştirip büyütebileceği, Erdal yoldaş şahsında kanıtlanmış bir gerçekliktir. Bu noktada Erdal yoldaşın katılım çizgisi ve militan yaşamı, çarpıcı bir örnektir. O, Avrupa'da iyi bir siyasetçi ve diplomat, Kürdistan dağlarında ve Botan'da iyi ve yetkin bir komutan olabilmeyi, çok yönlülüğü kişiliğinde yaşam-sallaştırarak öncü militan komutan kişiliğini temsil edebilmiş, bu noktada Apocu çizgide mevzilenerek ölümsüzleşen bir düzeye erişmiştir. Erdal yoldaş, Apocu önderliksel hareketin yetiştirdiği militan önder kadronun insani yetenekleri ayaklandırarak iradeleşmeyi ve büyümeyi esas alan kahramanca yürüyüşünün son halkası durumundadır. Erdal yoldaş özelliikle bir komutan olarak tanımlamak, O'na öyle yaklaşmak, daha doğru ve isabetli bir tanımlama olacaktır. Apocu çizgide derinleşen, onun ideolojik politik ve felsefi gerçeğinde yoğunlaşan komutanlaşmış bir kişilik, gerektiğinde bir siyasetçi, gerektiğinde bir halkçı propagandacı, gerektiğinde bir diplomat olabilecek bir düzeye erişmiş demektir. Çünkü bu ideolojik politik derinliğin özüm-senmesi, uygulama, iradeleşme, özgürleşme, eşit özgür bakış açısına ulaşma ve bireysel-leşmenin toplumsallaşma ile optimal bir dengeyi sağladığı, uyumlu, kolektif bir yaşam tarzına ulaşma anlamına gelmektedir. Ve bu da yaşamın her alanında sanattan spora, kültüre, kültürden çevre sorunlarına kadar her konu-yula ilgili, bilinçli, öngörülü, duyu ile dopdolu bir kişinin şekillenmesinde yola gelmek anlamına gelmektedir.

Yoldaş canlılığı olan Erdal yoldaş, yoldaşa bağlılık, sevgi, saygı ve ölçülü yaklaşımda kusursuz bir insan tiplerini kendi şahsında gerçekleştirmiştir. Zorluklar karşısında pes etmeyen, hiçbir zaman kararlılığını yitirmeyen, her koşul altında yüksek bir moral gücü sorunlara yaklaşım çevreye moral saçan, etrafını moralize eden, espirili yaklaşımlarla yaşamı renklendiren ve güzelleştiren, üslubuyla yoldaşlık ortamını güvenli ve çekici kılan, tarzıyla da partileşme yaşamının en uygun temsilcisi olan bir düzeye ulaşmıştır. Bütün mücadele yaşamı boyunca Erdal yoldaşın tarzından rahatsız olan, kırılan bir kimse ortaya çıkmamıştır. Herkesle diyalog kurması, özellikle mütevazılığı, açık sözlülüğü ve halkçı özelliğiyle gerçek bir halk önderini temsil eden bir performansı yakalamıştır. Zeki ve çalışkan, hiçbir zaman önündeki çalışmayı ertelemeyen, onu başarmak ve bitirmek için canla başla çalışan, bu anlamda yüksek bir tempolla birçok çalışmayı bir arada yürütebilen becerisine ulaşmış bir düzeye söz konusudur. Bütün bu kişilik özellikleri bir araya gelince Erdal yoldaşın ancak "şeker gibi bir yol-

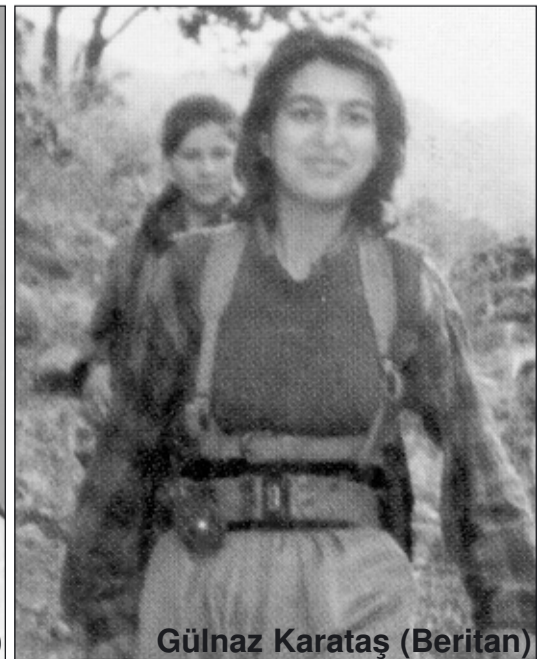
Halil Cavgun

Salih Kandal

Zeynep Kinaci (Zilan)

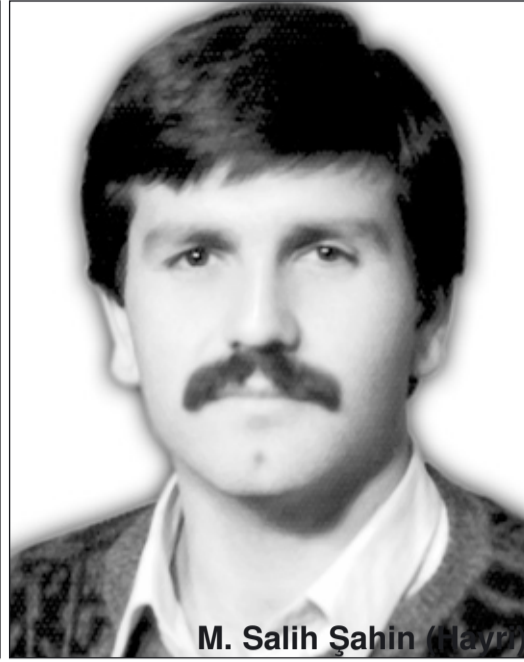
Gülnaz Karataş (Beritan)

Aydın Adsay (Otomatik Mervan)

Bese Anuş

M. Salih Şahin (Gavur)

Filiz Yerlikaya (Gulan)

daş" diye tanımlamak, en uygun olan bir tanımlama olarak ortaya çıkıyor. Bu da acımızı ve ona olan borcumuzu çok daha büyütüyor.

Erdal yoldaş, ülke ve halk sevgisi yüksek olan bir yoldaşımızdı. Temelde kültürünü Avrupa okullarında almış olmasına rağmen, ülke topraklarında yaşamak, yoldaşlar arasında bulunmak ve savaş ortamında yer almak, O'nun için en büyük haz ve mutluluk kaynağı olmuştur. Bu noktada çarpıcı bir örnek verilebilir. '92 yılında Avrupa'daki dış ilişki faaliyetlerini yürüten ve içlerinde Erdal yoldaşın da bulunduğu bir grup arkadaş, ülkeye gelmelerinden sonra, '93 yılından yabancı dil bilen ve diploması faaliyetlerinde tecrübeli olan bu arkadaşların tümü, Avrupa örgütümüz tarafından geri istenilmişti. Bu arkadaşların hemen hemen hepsi, diploması faaliyetini yürütmek üzere Avrupa'ya gönderilmesine rağmen, böyle bir durumun olduğu Erdal arkadaşına iletildiğinde, "benim için bir daha oraya dönmek, ülke topraklarından ve gerilla yaşamından kopmak, asla söz konusu bile olamaz" diyerek konuyu hiç tartışmak dahi istememiştir. Ülkeye ve mücadeleye bu kadar sevdalı ve bağlı, insan, ülke ve yoldaş sevgi ve saygısı yüksek bir kişiliğin Apocu militanlaşma ve komutanlaşma gerçeğinde derinleşip yükseliş yaşayacağı, aslında o zamanda dahi görülebilen açık bir gerçektir. Nitekim pratik süreç, Erdal yoldaşın bu doğrultuda seyreden bir gelişim çizgisini izlediğini ortaya koymuştur. Sözüünü ettiğimiz bu kişilik özellikleri, Önderliğimizin bir komutanı ve militanda olması gereken nitelikler olarak formüle ettiği kişilik özellikleridir. Bu kişilik özellikleri ile birlikte, net bir askeri bakış açısı, kültürlü ve disiplinli yaşam anlayışı, askerleşmede olması gereken planlı hareket tarzı, sistemli bir bakış açısı ve örgütlülük, Erdal yoldaşa en baştan gelişim gösteren özellikler olmuştur. Bütün bunlarla birlikte herkesin ve sonuç alıcı bir vuruş tarzına, ruhuna, cesaretine ve pratik becerisine sahip bir askeri komuta kişiliğine ulaşmış, böyle bir düzeyi kendi şahsında ortaya çıkarmıştır. Erdal yoldaşın savaşta koparıcılığı ve etkili vuruş tarzı, daha ilk süreçlerde öne çıkan bir özellik olarak göze çarpmıştır. '94 yılında Eruh'a bağlı Serxatê taburuna yönelik eylemde ortaya koyduğu koparıcı ve sonuç alıcı vuruş tarzı, bu komutadaki yetenek ve cesaretini en iyi sergileyen bir örnek olarak değerlendirilebilir.

Erdal yoldaş sadece askeri bakış açısı, disiplin anlayışı, sistemli yaklaşımı, ilgilenen, eğiten tutumuyla bir öncü komuta düzeyini yakalamamış; aynı zamanda savaşta zekasını da kullanarak hep ifade ettiğimiz beyni ve yüreği ile savaşma tarzını temsil etmiş, kendi çapında da ne denli bir taktisyen olduğunu pratiğiyle de ortaya çıkarmıştır. Taktiksel açıdan mücadelemizin en çok zorlandığı '96 ve '97 süreçlerinde nasıl ki Zilan yoldaş, gerçekleştirdiği intihar eylemiyle bir taktiksel çıkışı yaparak, temsil ettiği ruh ve eylemi ile sürecin önünü açmışsa, '97 yılı boyunca Gabar alanında bölük komutanı olarak yer alan Erdal yoldaş da Gabar alanında yaşanan yoğun alt yapı sorunlarına rağmen gücünü her zaman moralize etmiş, en iyi bir biçimde örgütleyerek askeri sistem ve taktik doğrultusunda yoğunlaştırıp taktikte ileri düzeyde açılımlar ortaya çıkarmıştır. '97 yılı boyunca Gabar alanında gerçekleştirdiği onlarca eylemde hiç kayıp vermeden, kesin sonuç alıcılığı esas alan bir pratiği ortaya çıkarmıştır. Savaş taktiğiyle üzerinde yoğunlaşarak taktiksel zenginliği yakalama ve tekniği en iyi bir biçimde kullanıp taktiğin hizmetine sunma noktasında örnek bir komuta kişiliğini sergilemiştir. '97 yılında Gabar'da geliştirdiği taktiksel açılım ve eylemsel çıkışlar ile önemli taktiksel yenilikleri ortaya çıkarmıştır. Bu süreç, gerçekleştirdiği birçok eylemde, gücünü hiçbir biçimde riske sokmadan tekniği etkin bir biçimde kullanıp hedefi imha eden, imha ettikten sonra gidip malzemeyi alan, sonuç alıcı ve kesin vuruş tarzını uygulayabilen bir komuta kişiliği ve taktisyen olarak rol oynama gerçekliğini pratiğe en iyi yansıtan eylemsellikler süreci olmuştur. O'nun '97 yılında geliştirdiği bu taktik açılım ve tekniğe dayalı sonuç alıcılığı, bugün eğitsem faaliyetlerimizin ana hedefi durumuna getirmiş bulunmaktayız. Şimdi birçok özel birliklerde, askeri akademide ve yine değişik eğitim birimlerinde '97 yılında Erdal arkadaşın uyguladığı taktik düzeyi yakalamak için yoğun eğitsem faaliyetler yürütülmektedir. Ama O, bu sisteme ve düzeye daha '97 yılında ulaşarak bu konuda taktik öncülüğü yapmış, pratiğiyle bizlere yol göstermiştir. Taktik ustalığı, vuruş gücü ve sonuç alıcılığı olan bir komuta düzeyini temsil edebilmeyi başaran bir komutan ve yoldaşımız olmuştur.

Erdal yoldaş yapısını eğiten, yapısıyla kaynaşan, halkçı kişiliğiyle tüm yapıyı yo-

ğunlaşmaya sevk eden duruşuyla Önderliğimizin talimatlarında dile getirdiği "bir komutan kendisini şerbet yapmalı ve yapısına içrebilmelidir" talimatına ve perspektifine tam uygun bir komuta kişiliği olmuştur. Yapısı tarafından çok sevilen, sayılan ve yapısıyla çok sıkı bir biçimde sıkı yoldaşlık bağlarıyla bütünleşen bir komuta düzeyine ulaşmıştır. Bu anlamda genelden detaya kadar bütün sorunlarla ilgilenen, örgütsel siyasal ve askeri konularda netleşmeyi esas alan bir perspektif anlayışına sahip olmuş, dolayısıyla bulunduğu alanda öncülük yapmada sürükleyici bir özelliği temsil etmede, moral ve cesaret kaynağı olmada kusursuz bir temsil düzeyine ulaşmıştır.

İyi bir asker ve taktisyen olan Erdal yoldaş, açık net üslubu ve halkçı özellikleriyle de gerçek bir halk kahramanı, sürükleyici kişiliği ve çekici üslubuyla etkili bir siyasal çalışma kadrosu olabilmeyi başarmıştır. Erdal yoldaş, yetkisine ve düzeyine hiçbir zaman dayanmamış, çok mütevazı bir yaklaşım, kendi gücüne dayanarak kendisini çevresine yaymış ve bu temelde otoriter bir yönetici olabilen bir tarz ve üsluba ulaşmıştır. Özellikle karşısındakine saygılı yaklaşımı, O'na karşı saygınlığı geliştirmiş, ahlaki değer yargılarına bağlı, toplumu ve insanı anlayabilen, özgürlükçü ve demokratik kişiliğiyle herkese karşı paylaşımcı tutumuyla gerçek bir öncü olma konumuna ulaşmayı başarmıştır. Kadın özgürlük çizgisine saygılı yaklaşımı, eşitlikçi ve özgürlükçü tavır, tutum ve yaşam tarzıyla çağdaş demokratik uygarlık çizgisinin iyi bir militanı, iyi bir uygulayıcısı olabilmeyi başaran, bunu yaşamı ve pratiğiyle gösteren bir militanlık düzeyini yakalamıştır. Hiçbir biçimde oportünizme düşmeden, doğru bildiğini pratiğe geçirmiş, inandığı şeyi ısrar ve cesaretle uygulamış, bunu her platformda cesaretle ifade edebilme gücünü kendisinde yaratmış ve böylelikle dönemin vazgeçilmez bir militan düzeyini temsil eden bir kişiliğe ulaşmıştır. Karşısındakine güven veren, ikna edici üslubuyla etkili olabilmeyi başaran, politik davranmayı bilen ve her çeşit anlayışla tartışmaya açık olan yaklaşımıyla diplomatik alanda da oldukça gelişkin bir performans sergileyebilmiştir. Örgütçü özellikleriyle öne çıkmış, yanlışları görebilen, örgütün sistemini her koşul altında esas alan tarzıyla örgütsel faaliyetlerde yetkinliğe ulaşmıştır. Kadroyu harekete geçirebilen üslup ve tarzıyla

güçlü bir örgütleyici, yönlendirici ve denetleyici militan olmayı başarmıştır. Bütün bu özellikleriyle Erdal yoldaş, aslında Avrupa'dan dönüşüyle birlikte her alanda yoğunlaşmış, bulunduğu ortamlardan olumsuz anlamda etkilenmeyen, aksine bulunduğu ortamları etkileyen, kişiliğinde herhangi bir esneme ve liberalizme düşmeden mücadele keskinliğini daha da artıran, bu temelde askeri, siyasal, diplomatik alanda ve örgütsel çalışmalarda yetkinlik ve tecrübe kazanan bir düzeye ulaşmıştır. Mücadelemizin en çok ihtiyaç duyduğu ve kendisinin de ulaşmış olduğu düzey ve tecrübe itibarıyla en çok hizmet edebileceği bir dönemde şehadete ulaşmış olması, hareketimiz için gerçekten çok büyük bir kayıp olmuştur. Sağladığı birikim, tecrübe ve yoğunlaşmasıyla en randımanlı olabileceği bir dönemde şehadete ulaşması, bizler için tahammülü zor, acı veren bir kayıp olmuştur. Fakat bununla birlikte bu büyük şehadet bizlere önemli görevler yüklemiştir.

Her şeyden önce bütün kadroyumuzu Erdal yoldaşın mücadelecisi kişiliğini, rolünü ve kişilik özelliklerini özümseyerek, örnek alarak, daha yetkin, daha keskinleşmiş, kararlılaşmış, sonuç alıcı bir militan düzeye ulaşma temeline mücadeleyi yükselterek, Erdal yoldaşı yaşatma ve temsil etme görevi vardır. O'nun bize verdiği talimat bu çerçevede anlaşılmalıdır.

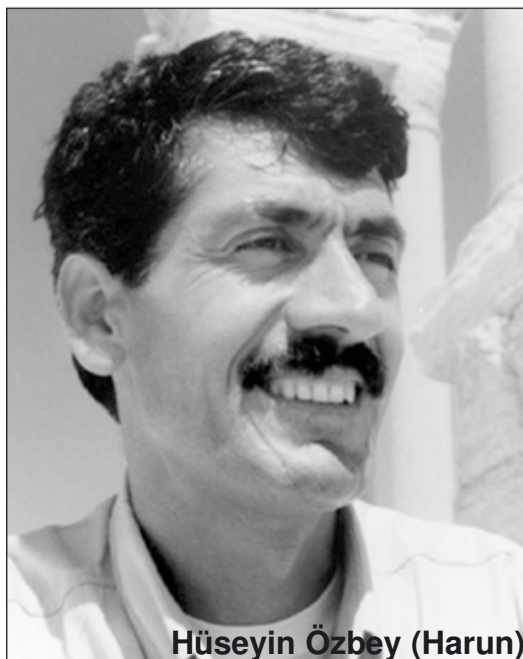
Yine yeni dönemin öncü komutasının kişilik özelliklerini tüm Kürdistan gençliğine ve KADEK'li militan ve sempatizan çevrelere özümsetme temeline, yılmaz bir mücadelecisi yapının keskin ve iradeli bir duruşun geliştirilmesi, kesin bir görev olarak karşımızda durmaktadır. Bu temelde, tarihin bu önemli döneminde Erdal yoldaştan güç alarak ve O'nun mücadelecisi keskin ve ilkel duruşunu kendimizde rehber kılarak dönemin görevleri üzerine yürümeli ve Erdal yoldaş şahsında bütün şehitlerin anılarını yaşatarak Önderlik çizgisinin iyi bir militanı olmayı hedeflemeliyiz. Erdal yoldaş gibi iyi bir Önderlik takipçisi olmak, değerlere sıkı sıkıya bağlılık temeline sarsılmaz bir kararlılıkla, bütün zorluklar karşısında engel tanımaz bir devrimci duruşla mücadeleye katılmak, her militan için esas alınması gereken temel bir görevdir. Dönemin temel görevi olan yeni dönem komuta ve kadro tipi, mücadelenin her sahasında temsil edilmeli, halkımızın tarihi özgürlükçü yürüyüşü,

"**Demokratik Ortadoğu, Özgür Kürdistan**" şiarı altında yükseltilmeli ve kesin başarı ile zaferden başka hiçbir şeyi tanınamalıdır. Bu temelde her KADEK'li her HPG militanı, halkımızın ve Önderliğimizin özgülüşmesine kilitlemiş bir militan duruşla demokratik siyasal mücadeleyi ve meşru savunma çizgisinde yetkin bir savunma savaşını başarıyla pratikleştirme, yenilmez bir gerilla duruşunu ve aşılmaz bir kitlesel hareketi ortaya çıkarma temeline, mücadeleyi yeni bir aşamaya taşıyarak demokratik kurtuluşu gerçekleştirme göreviyle karşı karşıyadır. Öncü komutan Erdal yoldaşın mücadelesinde bu temelde yaşatarak mücadelenin zaferinde ölümsüz bir komutan haline getirmeliyiz. Yeni dönemin öncü komutanının talimatı, demokratik kurtuluş yürüyüşünün başarıyla sonuçlandırılmasıdır. Bu temelde hepimiz, kahraman şehitlerimizin son halkası olan Erdallar, Xeladlar, Mahirler ve Munzurların yeni dönem görevlerinin başarılanması temeline demokratik kurtuluşun zaferinde yaşatma göreviyle karşı karşıya bulunmaktayız. Biz yoldaşıyla bağlılığımızı, Erdallara, Mahirlere bağlılığımızı Onların çizgisinde gerçekleştireceğimiz sarsılmaz bir yürüyüşle somutlaştırmalıyız. Ancak bu temelde onlara karşı borcumuzu ödeyerek gerçek özeleştirimizi verme düzeyine ulaşabiliriz. Tek kelimeyle güzel bir yoldaş, her zaman aranacak bir yoldaş olan Erdal'a vereceğimiz söz, izinde sonuna kadar yürüyeceğimiz, Önderlik çizgisinin iyi bir militanı olma yolunda büyük komutan Erdal yoldaşı rehber edineceğimiz ve bu temelde Erdalların ölümsüz kılacak bir pratiğin sahibi olma doğrultusunda aramızda hiçbir şeyi bırakmaksızın tereddütsüzce ve kaygısızca katılacağımızın sözüdür. Bu doğrultuda şehitlerimizin bayrağını daha da yükselterek ve zafer yürüyüşünde kahraman şehitlerin komutası altında kesin ve kararlı bir yürüyüşü gerçekleştirerek, onlara bağlılığımızı ispatlama ve anılarını mücadelenin zaferinde yaşatma sözünü bir kez daha veriyoruz.

- Erdalları yaşayalım, yaşatalım!
- Meşru savunma çizgisinin öncü komutanı Erdal yoldaş ölümsüzdür!
- Erdalların anısı, Demokratik Ortadoğu Özgür Kürdistan mücadelesinde her zaman yaşayacaktır!

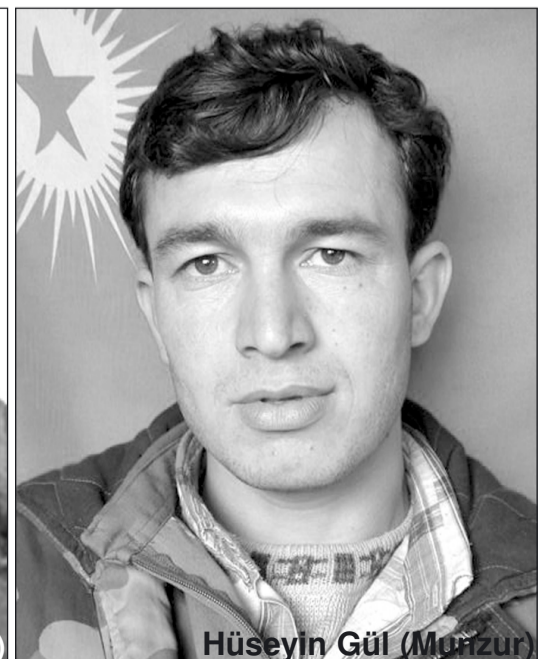
Sema Yüce (Serhildan)

Hüseyin Özbey (Harun)

Şerif Yalçın (Mahir)

Hüseyin Gül (Munzur)

BU SAVAŞ ÖZGÜR KADINI YARATMA SAVAŞIDIR

Yeni bir yaşam, özgür bir gelecek yaratmak istiyoruz. Bunun için yürütülen savaşın yakıcılığını ilkelimize kadar hissettiğimiz zaman dilimindeyiz artık. Eşit ve doğal yaşamın hakim olduğu süreçlerden sonra her şeyin tersine döndüğü bir dünyada yeniden o doğallığı yakalayabilmek için yaşanması gereken yaşamı tersine çevirmenin kavgası içindeyiz. Emeğe, bilince, sevgiye sınıksız sarılarak arzulan yaşamı yaşama ulaşmak ve onun için yüksek ve eşsiz bir savaş vermek, savaştıkça öze dönmek ve beraberinde yüce duygulara ulaşmak için, savaş gerçekliğinde onurluca yerimizi alıyoruz.

Bu savaşla insanlık yeniden şaha kalktı. Artık bütün çirkinliklere geriliklere katliamlara dur diyen bastırılmış isyancı ruh, eyleme dönüşerek kökünü toprağa saldı. Tohum olup toprağa düştü ve orada filizlenip yeşerdi insanlık. Bir zamanlar insanlığın beşiği olan bu diyarda ne güneşin önünde perde ne de çürüyen sular yok artık. O sular kaynak oldu, bıraktaştı, coşkulu nehirlerle döndü. Dayanılmaz çürümüş su kokularının yerini dağ çiçeklerinin kokuları büdü. Bu coşku seli ve dağların özgürlük kokusu yüce amaçlar için dağlara sürüklendi.

Tarih boyunca insanlık kendi soyuna kast edenlerin en üst boyutunu yaşayan barbar ve canavarlaştırılmış bir düzende kendi yüceliğine ters düşürülmüş, ihanet ettirilmiş her şeyini kaybetmiş bir ulus, bir halk gerçekliğini nereye savrulduğu belli olmayan insanlık, bu gerçekliğin değiştirilebileceğine ve bunun da bir zorunluluk olduğuna derin bir inançla bilinçle, halka insana, toprağa, yaşama bağlılıkla yaşamını yok eden ne varsa onun karşısında büyük moral inanç irade gücüyle amansızca savaşarak değiştirmeli, dönüştürmeliydi. Kendisine ait olanı, öz yaşamını esas alarak, insanlık ölçülerini kapsayan yüce özgür, bağımsız yaşamı yaratmalıydı.

Bugün bu savaşım 'Özgürlük hareketimiz' tarafından bağımsız biçimde büyük bir onurla, dirayete sürdürülüyor.

Yapılan girişte ortaya konulmak istenilen; ilk topluluklar sürecinden itibaren, üretim olayının gelişimi, üretilenlerin paylaşımı, bu süreçte gelişen ilişkiler ve sürece damgasını vuran insan ögesinin, özeldi ise kadının durumunu ve ilk toplumsal dengesizlik durumunu içeren kadının aktif saygın konumunu yitirerek erkek egemenliği altına girmesini bu bağlamda gelişen kadın erkek ilişkisini özce ortaya koymaktır.

Şüphesiz bu süreçler çok daha ayrıntılı ele alınması gereken süreçlerdir. Bugünü kavramak Özgürlük mücadelemizin kazanımlarını anlamak açısından son derece önemlidir. Biz daha çok konuyu öz biçimiyle ele almaya çalışıyoruz. Çünkü sorun oldukça derin ve kapsamlı.

İnsan türünün ilk gelişim evresinde kadın güçlüdür. Çünkü üretim faaliyetinde kadının rolü fazladır. Harcadığı emek ve elde ettiği üretim oranında bir saygınlık kazanmıştır. Aynı zamanda soyun de-

vamını sağlayan kadının doğurgan oluşu da bu saygınlık konumunda önemli etken olmuştur. Erkek içinde bulunduğu yaşam ve üretim sahası dolayısıyla hem bazı ilkel üretim aletlerinin sahibi olmuş hem de fiziksel olarak güçlenip üretimde daha etkin duruma gelerek, kadının yarattığı maddi manevi değerleri sahiplenerek kadının günümüze kadar değişmeyecek olan eşitsizlik konumunu yaratmış ve egemen güç olmuştur. Böylelikle ilk toplumsal eşitsizlik kadın erkek cinsleri arasında yaşanmıştır.

Erkek egemenliği direkt 'sömürüyle' bağlantılı bir olaydır

Sınıflı toplumlar sürecinde insanların bir kesiminin çok geniş bir kesimi üzerinde egemenlik kurmasıyla kadının çift egemenlik altına girmesi durumu söz konusu olmuştur. Erkek, kadın üzerindeki egemenliğini salt fiziksel yönde değil bir de kadının emeği üzerinde elde edilen artık ürüne el koyarak sağlamıştır. Öyle ise erkek egemenliği 'sömürüyle' direkt

bağlantılı bir olaydır. Erkeğin kadın üzerinde kurduğu hakimiyet daha sonraları farklı biçimlere bürünmüş, erkek büyük otorite haline gelmiştir. Elde ettiği güç erkeği dokunulmaz, tanrısal bir güç düzeyine getirmiştir. Artık hakimiyet tanrıçaların elinden tanrıların eline geçmiştir. Böylece tanrı krallar tartışılmaz otoritenin temsilcisi olmuşlardır. Kendi kimliğini bulamadan egemenlik altına giren kadın, artık kimliksiz, kişisiz bir konuma mahkum edilmiştir.

Yitirilen kadının bir gölge, bir uydu olmaktan başka bir fonksiyonu kalmamış-

tir. Mal olmuş pazarlanmış, toplumsal düşkünlüklere neden olan ne kadar husus varsa kadına mal edilmiştir. Bu temelde yaşama katılımı sınırlanmış, hatta yaşamın dışına itilerek, gittikçe güçsüzleştirilmiş, zayıflatılmıştır. Bu durumun nedenini erkeğin kurduğu egemenlikte aramak gerekir. Erkek egemenliğini bir sınıfsal statüye kavuşturduğunda, kadın üzerinde de sınırsız bir egemenliğe kavuşmuş olmaktadır. Kadın için daha fazla sömürü, süreklilik kazanan bir gerçeklik haline gelmiştir.

Hem köleci hem de feodal dönemde kadının fazla bir gelişmişlik düzeyinden söz edemeyiz. Egemen sınıflar tarafından kısıtlanan kadın, toplum ilişkisi içinde de derin bir tutsaklık içerisinde tutularak kimliğinden kişiliğinden uzaklaştırılmıştır. Mülkiyet hakkından, siyasi otoriteden yoksun bırakılmıştır. Böylece kadın giderek daha çok içe kapanmış, gücünü ve yeteneklerini kullanmadan alıkonulmuş, adeta çürümeye terk edilmiştir. Kadının değeri doğurduğu çocuklarla ölçülür hale gelmiştir. Siyasetten, mülkiyetten

uzaklaştırılarak sosyal yaşamın dışına itilen kadın, ev içinde bir süs aracı olmanın ötesine gidememiştir.

Köleci toplumda herhangi bir eşyadan hiç farkı olmayan kadının konumu, feodal toplumda da aynen devam etmiştir. Kadının alınıp satılma işi devam ettiği gibi, biraz ince bir tarzda yürütülen bir ticaret olayına dönüşmüştür. Görüntüde tam bir kraliçe, otorite gibi gösterilen kadın, aslında balçığa batmış, nefesi kesilmiş bir konumda büyük bir trajediyi yaşamaktadır.

Kapitalist sistemde kadın 'cinsel meta' olarak piyasaya sürülmüştür

Her toplumsal devrim insan oğlunu bir ileri gelişim aşamasına yükseltir. Yani sonraki toplum önceki topluma göre daha ileridir. Bu gerçeği göz önüne alırsak, kapitalist toplumdaki kadının feodal toplumdaki kadından daha ileri olduğunu görürüz. Kadına kısmi özgürlük tanınır, biçimsel haklar verilir, yenilikler getirilir, üretime katılır ve bazı hukuksal haklar ta-

"Hem köleci hem de feodal dönemde kadının fazla bir gelişmişlik düzeyinden söz edemeyiz. Egemen sınıflar tarafından kısıtlanan kadın, toplum ilişkisi içinde de derin bir tutsaklık içerisinde tutularak kimliğinden kişiliğinden uzaklaştırılmıştır. Mülkiyet hakkından, siyasi otoriteden yoksun bırakılmıştır. Böylece kadın giderek daha çok içe kapanmış, gücünü ve yeteneklerini kullanmadan alıkonulmuş, adeta çürümeye terk edilmiştir. Kadının değeri doğurduğu çocuklarla ölçülür hale gelmiştir."

nır. Bunun yanında kapitalist toplumda kadın, sanata, edebiyata, şiire, heykellere konu edilir. Günlük yaşamda alışık bir nesne durumuna getirilen kadın, burjuva toplumunda ucuz bir üretim gücü olarak tutulur. Bu süreçte kadın, adeta bir 'cinsel meta' olarak piyasaya sürülür. Bu durum temel halkalardan olan ve son derece doğal bir güdü olan cinsellik güdüsünü, doğal bir güdü olmaktan çıkarıp kadının mülk olma konumunu daha da güçlendirir. Sınıflı toplumlarda yaygın olan bu mantıkla kadının asıl gerçekliği gizlenerek ka-

bile getirmektedir. Cinslerin birbirlerine yaklaşımları kuşkulu ve tereddütlüdür. Erkek koruyan kollayan gözetken konumundan dolayı egemenliğini rahatlıkla sürdürüyor, kadın korunan çaresiz güçsüz durumuyla erkeğe sonuna kadar bağlanarak erkeğin egemenliğini sürdürmesine zemin oluyor. Bu rahatsızlıklar bunalımın, bitmişliğin ifadesi anlamına geliyor. Tam da bu noktada sorunun çözümünün nasılı gündeme geliyor.

Marksizm ve leninizmde sorunun çözüm yolları genel hatlarıyla ortaya konmuştur. Önemli olan bu çözüm yollarının her ülkenin somut koşullarına yaratıcı tarzda uyarlanmasıdır. Fakat pratikte özellikle reel sosyalizmde yaşanan çözüm yerine sorunun daha da derinleştirilmesi olmuştur. Bunun nedeni de, kadın sorunun devrim sonrasında bırakılarak ertelenmesi olmuştur. Bu da erkek egemenliğinin devamının açık bir zemini olmuştur. Kadın sorununun köklü olarak ele alınmaması reel sosyalizmin çözümlüğünün en temel nedenlerinden biridir.

Toplumsal gelişme için zorunlu olan devrim, sorumluluğunu en başta aile ve kadın erkek ilişkilerindeki düğümlenmede hissettirmektedir. Asıl konumuz olan Kürdistan gerçekliğinde ise sorun çok farklı boyutlar arz etmektedir. Kürdistan'da sömürgecilik, bütün toplumsal kurumları mekanizmaları sömürsüne hizmet edecek biçimde düzenlemiştir. Bunu gerçekleştiren de Kürt insanının kendi varlığını, özgürlüğünü koruyacak ve yaşatacak tüm olanakları ortadan kaldırmayı hedeflemiştir. Toplumsal ulusal birçok gerçeği de tersyüz etmiş çarpıtılarak yansıtmıştır. Böylece sömürgecilik Kürdistan halkının doğru temellerde sosyalleşmesini siyasallaşmasını engellemiş ve bu olguları tahrip etmiştir. Özgür ekonomi faaliyetlerini geriletmiş toplumsal gelişme sağlayabilecek herhangi bir kurum bırakmamış, varolanları da dağıtmaya çalışmıştır. Toplumumuz kendinden habersiz tarihine emeğine toplumsal, ulusal varlığına yabancılaştırılmıştır. Bir toplumun temel çekirdeğinin aile oluşu gerçeğinden hareketle, sömürgecilik Kürdistan halkını kendine benzetmenin birincil zemini olarak aileyi seçmiş ve burada önemli başarılar elde etmiştir. Aile kurumu sömürgeciliğin odağı haline getirilmiş ve bu kurum sürekli canlı tutulmaya çalışılmıştır. Yaşadığımız bu aile ilişkisi ulusal sosyal bireysel anlamda köleleştirici insanı yok oluşa götürebilecek bir duruma getirme özelliğine sahiptir. Ailedeki ilişkiler isyan ettirir niteliktedir. Aile içindeki egemenlik erkekte düğümlenmektedir. Aile içindeki bu durumu, erkeğin sömürgeciliğin birçok özelliğini kendinde barındırması ve bunu aile içinde kullanması gerçeğini değiştirmemektedir.

"İnsan türünün ilk gelişim evresinde kadın güçlüdür. Çünkü üretim faaliyetinde kadının rolü fazladır. Harcadığı emek ve elde ettiği üretim oranında bir saygınlık kazanmıştır. Aynı zamanda soyun devamını sağlayan kadının doğurgan oluşu da bu saygınlık konumunda önemli etken olmuştur. Erkek içinde bulunduğu yaşam ve üretim sahası dolayısıyla hem bazı ilkel üretim aletlerinin sahibi olmuş hem de fiziksel olarak güçlenip üretimde daha etkin duruma gelerek, kadının yarattığı maddi manevi değerleri sahiplenerek kadının günümüze kadar değişmeyecek olan eşitsizlik konumunu yaratmış ve egemen güç olmuştur."

SIYASETİN VE YÖNETİCİLİĞİN TARİHSEL GELİŞİMİ -I-

Günümüz dünyasının toplumsal sorunlarına bilimsel teknik gelişme düzeyi ile bulunan çözüm düzeyinin sağladığı olanaklar karşısında insan toplumunun kendi yaşamını düzenleme çabası geride durmakta ve pek çok sorunla karşı karşıya bulunmaktadır. Bu sorunların çözümünde siyasal mücadeleler ve bunların yürütülüş araçları olarak siyasal örgütler, aygıtlar toplum yaşamının önemli bir alanını işgal etmektedirler. Her biri bir kaç bilim dalının araştırma ve çözümleme konusu olan siyaset ve yöneticilik en küçük birimden en üstte uluslararası kuruluşların örgütsel yapılarına, bunların birbiriyle ilişkilerinden kendi işleyişlerine kadar karmaşık mekanizmalar oluşturmaktadırlar.

Siyaset kavramının kapsadığı alan için en küçük toplumsal birimin kendi sorunlarını çözmeye imkanlarını gözetilen planlamalar yapmasından, en üstte BM'nin dünya toplumunun sorunlarını devletler arası ilişki ve ittifaklarla, görüşmeler, müzakereler ve sonuçta temsilciler düzeyinde gerçekleşen kararlarla çözmeye çalışmasına kadar pek çok süreç ve ilişki biçimi girmektedir. Dünyanın bu denli karmaşık mekanizmalara ihtiyaç duyulmadan, büyük çelişki ve çekişmelere girmeden sorunlarını en akılcı, en sağlıklı ve sonuçları yarar getiren tarzda çözmesi neredeyse bir hayal olmaya devam etmektedir.

Kuşkusuz insanın gelişiminin başlangıç adımlarında ne bu kadar büyük toplumsal örgütlenmeler vardı, ne sorunlar bu kadar karmaşıktı, ne de sorunların çözümünde bu kadar çekişme konusu olabilecek farklılıklar vardı. Bu durum, insanın gelişiminin ortaya çıkardığı bir sonuçtur. Bu sonucun bir gelişme olması itibarıyla olumlu yanları olduğu gibi insanın ilk zamanlarındaki saf halinden götürdükleri de vardır. Tarihin gelişimi içinde insanın kendi geleceğine ilişkin verdiği kararların, bu kararlara kaynaklık eden bakış açılarının ve yargıların çoğu kez büyük yıkımlara neden olan yanlışları da barındırdığı bir gerçektir.

Bu ne bir şikayet konusu yapılabilir, ne de geçmişe yönelik bir özlem olarak geriletilen bir nostalji olarak bırakılabilir. Ancak mevcut tablo insanın her zaman daha iyi bir yaşayış düzeyine ulaşmak istem ve çabasıyla bir zıtlık oluşturmaktadır. İnsanın yaşanmış tarihini her önemli gerçekleşme döneminde yeniden gözden geçirerek sonuçlar çıkarmak ihtiyacı da kaynağını buradan almaktadır.

Tarih, insanın kendisini gerçekleştirmesi eylemlerinin tümü olarak geleceğin planlanmasına yansıtılırken bakış açısı önem kazanmaktadır. Çıkarlar ve statüler bakımından büyük farklılıkların geçerli olduğu dünyamızda geçmişin mirasını bu yönüyle sahiplenen ve sürdürmek isteyenler de vardır. Bu da en başta yansımaları siyasette ve yöneticilik anlayışında bulmaktadır. Ama tarihin yapılışında alın terleri, kanları ve emekleri bulunan yoksul halklar hiç de böyle bir bakışın sahibi değildiler. Tersine yaratım gücünün karşılığı olan daha güzel bir dünyaya ulaşma amaçlarını mevcut düzeyin daha ilerisine gitmek üzere dönüştürmek biçiminde ısrarla sürdürmektedirler. Bu da siyasal mücadelelerin konusudur ve daha fazla demokrasi istemi anlamına gelmektedir.

Halklar siyasetin demokratik tarzda yürütülmesini, yöneticinin demokrat olmasını ve yönetim tarzının da demokratikleşmesini istemektedir. Çünkü, yaşamın en temel etkenleri bu ikisi olmaktadır. Siyaset geleceğe ilişkin öngörüler temelinde planlamalarla yürütülürken, bunun gerçekleşmesinde yönetimlere önemli rol düşmektedir. Her

iki alan da toplumsal yaşam açısından yatkıcı önemde gerçekleşme ve uygulama alanları olmaktadır.

Günümüzün neredeyse en küçük uğraşına kadar her şeyin profesyonelleşme konusu haline getirildiği toplumsal yaşamın en önemli sorunlarından biri de bunun yarattığı sonuçlardır. Bu derece ayrıntıların geliştiği işbölümünün sonuçları oldukça zararlı olabilmektedir. Bir yanılla teknik açıdan zorunlu gibi görülen işbölümlerinin giderek insanı tek yanlı bir yaşam, düşünüş ve toplumsal ilişkiye mah-

Bazı temel kavramların tanımı

Siyaset: Tanımı ve tarihsel gelişimi

Siyaset ile yöneticilik yasalar ve uygulayıcılığı kadar birbiriyle ilişkilidir. Siyaset bilimi, toplumsal sorunların çözüm yollarına ilişkin genellemeleri içerirken, bunların uygulanması da yönetim sanatını oluşturmaktadır. Bu nedenle her iki kavramı aynı başlık altında ele alıp tanımlamak uygun olacaktır.

Siyaset ile yöneticilik tarihsel gelişmeler bakımından birbirleriyle paralel bir geli-

şim olarak siyasetin demokratikleştirilmesinin önünde bir engel durumundadır.

Siyasetin (ya da politikanın) ideolojilerin pratikleşmesi olduğu en genel tanımdır. Her siyasal kararın altında veya geri planında dünyaya ve olaylara bakış açısının yatması bu anlamdadır. Dolayısıyla siyasal çalışmalarda başarı öncelikle o siyasetin zemini olan dünya görüşünün benimsenmesi ve özümsemesiyle bağlantılıdır. Nitekim en başarılı siyasetçilerin içinde yer aldıkları, sorunlarını çözmek amacıyla siyaset ürettikleri sistemin ihtiyaçlarını, işle-

terbiye etme yoluyla doğa gücünün insan hizmetine koşulmasının sonuçlarını ortaya çıkararak, insanın kendi türüne ilişkin çalışmalarının ilham kaynağı olmuştur.

Siyasetin mucizeler yaratan bir sihirli değnek haline geliş tarihini ilk başlarında Sümer rahipleriyle gerçekleştirmiştir. Bilginin çok sınırlı olduğu, insanın kendi varoluşu ve dışındaki doğa hakkında bilinçsizliği, Sümer rahiplerinin kendilerini göksel düzenin temsilcileri olarak büyük insan kümelerine kabul ettirmelerine imkan sunmuştur. Bu başlangıcın ardından gelen bütün tarih boyunca siyasetin egemen sınıflar elinde adeta dokunduğu her yerde mucize yaratan sihirli bir özellik kazanmasıdır. Siyasetin bu şekilde en büyük gelir kaynağı haline dönüştürülmesi, siyasetin ilk biçiminden niteliksel bir değişim göstermesini beraberinde getirmiştir.

Komünal yaşayış sürdüren topluluklarda, topluluğun bilgisi olarak saygınlık kazanmış olan yaşlılar elinde topluluğu tehlikelerden, doğal afetlerden korumak için öğütler, öngörüler ve tecrübelerden oluşan bilgi aktarımı düzeyinde topluluk yaşamının devamını sağlayan bir araç olan insan ilişkileri ve düşünceleri belki bugünkü anlamıyla siyaset yürütmek anlamına gelmektedir. Çünkü o ilişki düzeninde, yaşamı süreklileştirme kaygısı topluluğun bütünsel varoluşunu kollamayı gerektirmektedir ve birinin diğeri üzerinde hükmetme gibi bir amacı yoktur. Ancak ne zaman ki artıruüne el koymak amacıyla insanları denetimi altına almak, bunun için değişik yol ve yöntemler aramak haline gelince siyaset artık bir sömürü aracı haline geldi. Bu haliyle siyaset bir kesimin yararına tüm topluluğun yönlendirilmesinin aracı oldu. Oysa öncesinde, yani kolektif çalışma ve paylaşım koşullarında her şey topluluğun bütünü yararına idi. Birey de topluluğun, totemin, klanın bir parçası olarak vardı.

Artık ürüne el koymanın yol ve yöntemlerinin bulunması, insanların bir kesiminin yönetenler hesabına çalıştırılması, en azından emek ürünlerinin bir kesiminin onlar tarafından alınmasının haklı gösterilmesinin aracı olarak siyaset, bir geçim aracı, yaşamı sürdürme yolu olarak bir iş, bir meslek haline geldi. Bu iş bölümü de diğer işbölümleri gibi insanın kendisine ve emeğine yabancılaşmasının temeli oldu. Üreten ve paylaşan, bütün yaşam etkinliklerinde birlikte hareket eden insanlaşma düzeyi, bir kesimi çalışan, bir kesimi çalışmadan yaşamını sürdüren düzeye dönüştü. Bir kesimin üretime doğrudan katılmadığı için emeğe yabancılaşması gibi, bir kesimin de kendi emeğinin sonuçlarını denetleyemez hale gelmesine yol açtı ve emeğinin ürünlerine yabancılaşması gelişti. Bu aynı zamanda insanın kendisine yabancılaşmasına da yol açan bir etkendir.

Bu gelişme, işbölümünün ortaya çıkması, artıruünün bazı kesimlerin elinde birikmesine yol açan gelişmenin neden seçildiği, neolitik çağın topluluk yaşamından sonra böyle bir yola gitmenin nedenleri üzerinde tarih ve toplum araştırmaları halen devam etmektedir.

Siyasetin bu şekilde nitelik değişimiyle birlikte, herkesin bileceği veya öğrenileceği konudan çıkarılması gerekiyordu. Siyasetin sihirli elbiseler içine sokulması, sadece belirli kesimlerin sahip olabileceği bir sanat haline getirilmesi, egemenlik kültürünün bir sonucudur. Siyasetle birlikte yöneticiliğin de, yani siyasetin uygulanması sanatının da her kesin ulaşamayacağı bir gerçekleşme düzeyi olarak topluma kabul ettirilmesi gerekiyordu. Başka türlü eşitlikçi neolitik sürecini yaşamış olan insana sınıf farklılığına dayalı, çoğunluğun

“Siyaset ile yöneticilik tarihsel gelişmeleri bakımından birbirleriyle paralel bir gelişim izlemişlerdir. Bugünkü anlamda siyasetin siyasal aygıtlarla birlikte ele alınması, giderek devletle iç içe bir duruma gelmesi, siyaset kavramına dar ve geleneksel yaklaşımın sonucu ve insanlık tarihini sınıflı toplumlar ile başlatıp onunla bitirmek isteyen zihniyetlerin bir yaklaşımıdır.”

kum etmesinin sonuçları, insanın kendi varoluşunun temeli olan toplumsallığına büyük zararlar vermektedir. Giderek ayrıntıları artan teknik gelişmenin her bir ayrıntısının bir uzmanlaşma alanı olarak profesyonelleşmenin konusu haline gelmesi, insanın da metalaşması sonucunu doğurmakta, profesyonel insan yeteneğini en iyi pazarlayan olarak anlaşılacaktır. Bu da insan türünün atomlarına kadar parçalanırken birbirinden uzaklaşması ve yabancılaşması sonucunu doğurmaktadır.

Bütün bu sorunların ruhsal yapıda meydana getirdiği anafurun giderek toplumlara musallat olan salgın bir illet haline gelmesi de insan türünün geldiği aşamada çözmesi gereken sorunlardan biri olmaktadır. İnsanın maddi ve moral bütünlük içinde sağlıklı bir gerçekleşmesi, öncelikle onun doğasına ters düşen, yani tarihin başlangıcında bulunmayıp sınıflı ve sömürülü toplumsal sistemlerin getirdiği özelliklerinden sıyrılmasıdır. İnsanın insan üzerinde egemenliğiyle başlayan sınıflı toplumlar tarihinin insana ne getirip ne götürdüğü bütün yanlarıyla gözden geçirilmek zorundadır. Bu ihtiyaç, sadece ortaya çıkan olumsuzluklar nedeniyle bu zamana denk düşmemektedir. Bir de bütün bu sorunların çözüm imkanının ortayı çıkmış olması nedeniyle başat gündemlerden biri haline gelmektedir.

şim izlemişlerdir. Bugünkü anlamda siyasetin siyasal aygıtlarla birlikte ele alınması, giderek devletle iç içe bir duruma gelmesi, siyaset kavramına dar ve geleneksel yaklaşımın sonucu ve insanlık tarihini sınıflı toplumlar ile başlatıp onunla bitirmek isteyen zihniyetlerin bir yaklaşımıdır. Bu yanılla siyaset sınıflı toplumlara özgü bir gelişme olarak çıkar çatışmalarının, sınırlı olanakları kendi lehine düzenleme sanatı olarak tanımlama anlayışını içermektedir.

Günlük yaşamın en çok kullanılan kavramlarından biri siyasettir. Devletin merkezi yönetim aygıtı olarak tüm toplumu ilgilendiren konularda, ulusal ve uluslararası ekonomik, sosyal, ticari, kültürel her konuda kararlar almasından, bir konuda çalışma yürüten bir kuruluşun hedeflerini sıralama ve gerçekleştirme yol ve yöntemlerini belirlemesine kadar toplumsal yaşamın bütün alanlarında siyaset yapılmaktadır. İnsanın bir tanımının da homopoliticus olarak yapılması, toplumsal yaşamın bütün alanlarının siyasetin konusunu içermesindedir. Dolayısıyla siyaseti sadece devlet tarafından yürütülen bir çalışma alanı olarak belirlemek, insanların, devlet dışındaki değişik örgütlerin ve birimlerin politika sahnesi dışında tutulmak istenmesinden kaynaklanmaktadır ve bugün artık bu yaklaşım geçerliliğini yitirmiştir. Ancak bu zihniyet bir

yişini en iyi bilen ve bunun doğruluğuna inanan, bu anlamda sistemin çıkarına gördüklerini bizzat bir yaşam tarzı olarak uygulayanlar olduğu bilinmektedir.

Siyasetçi siyaseti üreten ve uygulayandır

Siyasetin bir özelliği de bilinmesinin değil, uygulanmasının pratik bir değerinin olmasıdır. Siyasetin bilinmesi insanların siyasetçi yapmaz, en fazla bir danışman durumuna getirir. Siyasetçi, siyaseti üreten ve uygulayandır. Danton'u dünyanın en büyük politika ustalarından biri haline getiren de en kritik anlarda, bütün olasılıklar içinden en gerçekçi ve doğru olanı seçip uygulamasıydı.

Siyaset, Arapça kökenli bir kavram olarak seyislikten, at terbiyeciliğinden gelmektedir. Siyaset kavramının etimolojik kökenine ilişkin bu belirleme bize kaba ya da insanların hak etmedikleri bir tanımlama olarak gelebilir. Ancak insanın kendisini ve çevresini tanımaya dayalı gelişmesi öncelikle doğayla ilişkilerinden çıkardığı sonuçları toplum yaşamına uyarlamasıyla gerçekleşmiştir. İnsanın doğayı kendi yaşamının sürekliliği için değerlendirmesinde ilk çabalarından biri de hayvanların evcilleştirilmesidir. Seyislik, bu nedenle insanlık tarihinin en eski mesleklerinden biridir ve

DEMOKRATİK UYGARLIKSAL GELİŞME VE YEREL YÖNETİMLER -I-

Demokratik yerel yönetim anlayışı

Dünya toplumunun değişik biçim, görünüm ve düzeylerde kendini dışı vuran sorunlara çözüm arayışı, çağcıl bir doğrultunun halen hakim olmaması nedeniyle bazen büyük bir kargaşanın arifesi, genelde de bütünlüklü bir bunalım olarak kendisini yansıtmaktadır. Temel doğrultuda kararlaşmamanın, temel sorunlara doğru çözümler üretmede inançla birlikte yüksek bir moral düzeyini pratikleştirme yoksunluğunun birincil nedeni insanlığın halen sınıflar, uluslar, bölgeler, kıtalar şeklinde bölünmüş olması ve bunun çıkar çatışmasına dönüşmesidir. Bu çatışma entellektüel düşünsel düzeyde olduğu kadar ideolojik politik farklılıkların kendini planlamalar ve öngörüler şeklinde ortaya koymasıyla devam etmektedir. En nihayetinde de ABD şahsında dünya imparatorluğu kurma girişimlerine ve bunun için ülkelerin çeşitli gerekçelerle, uluslararası karar organları da aşılarak işgal edilmesi ile savaşlar yürütülmektedir.

Çıkarları grup, sınıf, ulus ya da uluslar topluluğu, AB, BDT örneklerinde görüldüğü gibi uluslar üstü topluluk adına korumanın en etkin aracı hakimiyet olduğundan siyasal ve örgütsel düzeyde sorunlar yönetsel zihniyetin değişiminde dögümlenmektedir. Bu gerçeklikten hareketle sorunları ele alış ve çözüm üretme yaklaşımı en başta tarihe ve topluma bakış yöntemi sorunu olmaktadır. Sorunların tarihsel temellerini ortaya koyup nedenlerini ve sonuçlarını birbirlerini etkileyen ve üreten diyalektiği içinde ele almak bu çalışmamızın temel perspektifi olmaktadır. Birey, grup, ulus, topluluk ve dünya toplumu ilişkisini bu karşılıklı etkileşim içinde ele alıp her birine kendi gerçekliğine göre rol biçerek çözüme katkısını sağlamak doğru olanıdır.

Bu bakımdan genelde yerel yönetimler (Locak Self government) ve onun özü niteliğini taşıyan belediye (beled: mekan, belediye: mekanla ilgili olan), özde ise kentleşme ve kentin oluşum sorunlarını ele alıp çözümleyici bir düşünce üretmenin çağın temel toplumsal, siyasal ve yönetsel sorunlarından ayrı düşünülemeyeceği kanısı çalışmamın içeriğini ve kapsamını belirleme perspektifi olmaktadır.

Bir bütün olarak insanlığın doğuşundan

günümüze tarihsel toplumsal sorunlarını, ortaya çıkan çözüm düzeyini, özcesi toplumun kendini yeniden üretimini kapsamlı bir biçimde ele alıp değerlendirmek bu çalışmamın amacını aşmaktadır. Ancak yerel yönetimler ve belediyeçilik konusunda eskinin tekrarı olmayan, bazı değişikliklerle yetinmeyen, orta ve uzun vadeli çözümler öngören, bunu günümüz gerçekliğinde uygulanabilir bir somutluk içinde formüle eden bakış açısı ve düşünce bütünlüğü ortaya koyabilecek için çağcıl toplumsal sorunları gözetmek, tanımlamak ve çözümleyici kavramlaştırmaya dönüştürmek zorunlu olmaktadır.

Bu yaklaşımın bir diğer adı ise demokratik uygarlık perspektifiyle sorunlara yaklaşım ve çözüm arayışıdır. Özet olarak ifade edersek; dönemsel ve yerel çözüm arayışları, palyatif yaklaşımlar sorunların daha da büyüyerek çözümü zorlaşan ve insanlığa belki de büyük bedeller ödeyecek yumaklara dönüşmesini önleyemeyecekler, hatta buna katkıda bulunacaklardır. Bundan kaçınmak için uzun vadeli çözümleyiciliği esas almak, ama yaşamın gününbirlik akışkanlığının durdurulamazlığını gözetken somut pratik yaklaşımlar ve çözümler üretmek kaçınılmaz oluyor.

Kent ve yerel yönetim sorununu ele alış tarzı

Yerel yönetim sorunu insanlığın yerleşik yaşama geçişinden temelini almakta ve daha fazla olarak da günümüzde kentleşme ve kentsel sorunların çözümünde dögümlenmektedir. Bu nedenle kentlerin gelişimi, geçirdikleri dönüşüm ve günümüz dünyasında toplumsal, siyasal, ekonomik, ticari, diplomatik, kültürel yaşamında kapsadıkları yer bakımından kısa ve özet şekilde de olsa ele almak gereksinimi duyulmuştur.

İlk örneklerinden günümüze, hem işlev, hem de yapısal kuruluş bakımından kentler önemli değişiklikler geçirmişlerdir. Kentlerin önemli tarihinin her döneminde en yoğun nüfusu barındırmaları yanında toplumsal gelişimde önemli duraklar olan iş bölümlerinin gelişme merkezleri olmaları yönüyle de belirleyicidir. Topluluklar arası ürün değiş tokuşunun sınırlı bir alan ve az sayıda bir çeşitliliği aşmasında kentlerin bu ilişkilerin sür-

dürüldüğü kavşaklar olması tarihsel bir öneme sahiptir. Her uygarlık sisteminin özelliklerine göre yeniden biçimlenen ve işlev kazanan kentler günümüz dünyasının ağırlık merkezleri olarak büyük bir çekim gücüne sahip bulunmaktadır. Bu ağırlık merkezlerinin gücü o kadar artmıştır ki dünya toplumunun gelişiminde ve daha eşitlikçi, adil bir yaşayışa ulaşmasında da önemli dengesizlikler yaratan konuma ulaşmışlardır.

Bunun dışında varolan işlev ve işleyiş ile insan toplumunun yapısında yarattığı çelişkiler kent-kır, insan-doğa, üreten-tüketen çelişkisi yoğun bir ezme-ezilme düzeyine varmıştır. Kapitalist uygarlığın kentlerinin kökenini bu uygarlığın zihniyetinden alan kuruluşu ve gelişimi, toplumsal alanda çözümü giderek büyüyen sorunlar üretmektedir. Aynı zihniyet sorunlara çözüm arama tarzı da sistemin sınırları içinde kaldığından, geline aşamada kentlerde yoğunlaşan sorunların daha köklü ve derinlikli ele alınması zorunlu olmaktadır.

Bu bağlamda kentin dirimbilimsel (biyolojik) bir görüngü olduğunu, etkilenen olduğu kadar etkileyen ve biçimlendiren özelliklerle tarihsel bir olgu olarak bu günkü gelişim düzeyine geldiğini gözetiyoruz. Kent, hem toplumu etkileyerek onun ayrılmaz parçası haline geldi hem de toplumsal gelişimin gereksinimlerine cevap verecek bir dönüşümün sancılarını yaşamaktadır. Bu dönüşüm sancılarını sadece kentlerde yaşayanlar değil, kente vazgeçilmez bağımlılıklar içindeki tüm toplumsal kesimler hissetmektedir. Özcesi uygarlık serüveni, onun bir yaratımı ve geliştireni olarak paralel bir gelişim ve değişim sürecini yaşayan kent, bugün uygarlığın genel bunalımını en derinden yaşamakta, zihniyet devrimine en fazla ihtiyaç duyan bir organizma olarak çözüm beklemektedir.

Tarih boyunca insan toplumunun gelişim sorunlarına cevap olan bütün değerlerin, siyasetin, sanatın, kültürün, endüstrinin, düşüncenin, eğitsel etkinliklerin, demografik yoğunlaşmanın, ticaretin merkezleşme alanı olan kentler, çıkar farklılıklarının doğal sonucu olan hakimiyet mücadelesinin de en fazla yürütüldüğü alanlar olmuşlardır. Bu yönüyle iktidar erkinin temsil mekanı, iktidar mücadelesinin sonuçlandırılma arenası, bu nedenle de büyük yaratımlar kadar büyük yıkımların ve kayıpların yaşandığı yer olan kent, bugün yeni bir düzeyin plat-

formu olma yükümlülüğü ve beklentisiyle karşı karşıyadır. Küreselleşme ile birlikte bilimsel teknik gelişimin toplumsal üretime kazandırdığı yeni ivmeyle kentlerin içeriği de değişmekte, geleneksel rollerinin yerine yeni işlevlerini yapabilir konuma gelmekle yüz yüzedirler. Bu dönüşümün insanlığın genel çıkarları doğrultusunda olmayıp hakim, geleneksel zihniyet temelinde gerçekleşmesi beraberinde büyük sorunlar, acılara neden olmaktadır. İnsanlığın ezeli ve ebedi arayışına ters düşen bu gidişat karşısında en fazla ezilenlerin daha demokratik, eşitlikçi, paylaşımcı bir gelişme yaratma mücadelesini yerel yönetim alanlarında yürütmesi en doğal ve kaçınılmaz olanıdır.

Bilimsel teknik gelişimin ortaya çıkardığı geniş üretim imkanları, sadece maddi mallar açısından değil, düşüncenin, bilginin de dolaşımı ve genelleşmesi açısından da geçerlidir. Bu düzey, son tahlilde ihtiyaçların karşılanması zorunluluğundan gelen pek çok ilişki ve kurumlaşmanın da yapısal değişimini imkan dahiline sokmuştur. Denilebilir ki bu değişimin kendisi de insanlık için bir ihtiyaç haline gelmiştir.

Kapitalizm kar dürtüsüyle geliştirdiği bilim ve teknik, bilişim ve iletişim olanaklarını çok geniş kesimlere yaymıştır. Bir çobanın cep telefonu kullanma imkanı, onun aynı zamanda bir ihtiyaç haline gelmesini sağlamıştır. İhtiyaçların artışı karmaşıklaşması, karşılanması için gereken emeğin de görelilik olarak artmasını beraberinde getirmiştir. Emeğin verimliliğindeki artış emek zamanını azaltsa bile emek yoğunluğunda bir artışla günlük yaşam ancak yürütülebilir bir duruma gelmektedir.

İnsanın artan ihtiyaçları arasında sürekli üretilen ve adeta hıza ulaşılması giderek olanaksızlaşan bilgi üretiminin sonuçlarından yararlanma, bilgilenme de girmektedir. Bu nedenle bilgiye ulaşmak günlük bir uğraş, sürekli bir arayış haline gelmiştir. İnsanın kendisini sürekli eğiten ve geliştiren konumda tutması bir yaşam tarzı haline gelmiştir. Eski insan tipinin, belirli ve sınırlı tutumlar ve toplumsal davranış kalıpları, çalışma deneyimlerinin aktarımıyla yetinen bunları sürdürerek egemen kılan yaklaşımlar, yerini sürekli bir değişime ve dönüşüme bırakmıştır. Toplumsal alandaki bu dönüşüm, kendisini kentsel alana da yansıtmaktadır. Kentsel yapıdaki dönüşüm giderek daha yakıcı bir ihtiyaç haline gelmektedir. Ancak, "Kent şimdiye dek, egemen insan kümelerinin egemenliklerini sürdürmelerine yaramış olan etkili bir araçtır. Kentin imlemi, kullanımı, giderek yapısı ancak onu doğuran toplumsal tutum bilimsel yapı değişirse değişebilir.

Yoksa, ilerici küçük düzeltmeler, yumuşatıcı düzeltmeler kentin çağdaş niteliklerini değiştirmekte hep başarısızlığa uğrayacaktır. Kentçilik uzmanlarının herkesten önce de mimarların bu yapıta ele aldığımız düzlemde ortaya çıkan çözümsüz sorunlarda kendilerini göstermeleri gerekeceğini biliyoruz. Onlar insanları bir konuta kavuşturma sorunuyla ve bu işi insanların çıkarlarına en uygun biçimde yerine getirme sorunuyla karşı karşıyadırlar. Ayrıca bunu yaparken yaşadıklarını, bunun terimsel ya da uygulamalı bir toplum olduğunu kendilerinin de, bu toplumun özü ya da gizlenme perdesi olacaklarını bilmektedirler." (İnsan ve Kent -Henri Laborit. S.189)

Bu düşüncelerin yaklaşık otuz yıl öncesinin arayışıyla ortaya çıktığını gözetecek olursak doğruluğunun bugün için de geçerliliği kentsel sorunların ve yerel yönetimlerin toplumsal işlevinin yeni bir bakış açısıyla ele alınması gerekliliği yakıcı bir biçimde ortaya çıkmaktadır. İnsanlığın artan demokrasi ihtiyacına cevap verebilmek,

yönetimsel zihniyetin değişimini gerçekleştirmek en temel sorun halindedir. Değişen üretim tarzı ve koşullarının gerekliliklerine göre değişen ilişkiler yönetim işlevinin de değişimini gerektirmektedir. Bu bakımdan da sınıflı toplumlar tarihinin beş bin yıllık sürecine pek çok işlevi gibi yönetim merkezleri olarak damgasını vuran kentlerin değişim ihtiyacı, kentin yerelin yönetim tarzını, yöntemini, özcesi zihniyetini de değişime zorlamaktadır.

Konumuz ve çalışmamızın kapsamı itibarıyla kentsel dönüşümün maddi plandaki gerekliliğini ortaya koyan üretim tarzı ve teknolojiyi tanıtmaya fazla yer vermeyeceğiz. Ne ki zaten gelişimin niteliği gereği günlük ürünler ve ilişkiler yoluyla kendisini yeteri kadar tanıtmaktadır. Hatta pazara yönelik sürekli paylaşım mücadelesi daha ortaya çıkmamış ürünlerini, devreye konmamış üretim, iletişim tekniklerini de bilişim yoluyla en geniş kesimlere tanıtmaktadır.

İnsanlığın güncel ve geleceğine dair sorunlarına çözüm arayışında demokratik hak ve özgürlükler bütün diğer sorunların, ekonomik gereksinimlerin önüne çıkmıştır. Dolayısıyla egemen olmanın belirlemek anlamına geldiği gerçekçi ışığında yönetim ve yönetilme zihniyetinin demokratik bir toplumun gelişimi doğrultusunda işlevselleşmesinin gerekleri üzerinde yoğunlaşmak esas yaklaşımıdır.

Öncelikle ortak payda saydığımız değişim dönüşüm gereğinin ve gerçekleştirilebilirliğinin ana ilkeleri, esasları üzerinde net bir bakış açısına sahip olmak gerekmektedir. Çünkü kentler şahsında insanlığın aşılması zorunlu sorunları toplumsal gelişimin yeni bir evresine girmesi nedeniyle bu güne kadar gerçekleştirilen örgütsel yapıların köklü bir dönüşüme tabi tutulmasını gerektirmektedir.

Bu dönüşüm ihtiyacının temeli olan ve sınıflı toplumlar tarihinin tanımlanmasının anahtar kavramı olan uygarlığın yeni bir içerik kazanması söz konusudur. Demokratik uygarlık olarak kavramlaştırılan bu yeni süreç yüklenen anlamlar, kentlerin dönüşümü ve yeni anlamlandırılması ile birlikte yönetsel edim ve işleyiş de buna uygun bir içerikte donatılmasını gerektirmektedir.

Ancak büyüyen kentlerle birlikte derinleşen sorunların çözümü arayışında verili olanın restorasyonu biçiminde bir yaklaşımla ele alınmanın sağlıklı bir sonuç vermeyeceği, sistemden kaynaklanan tıkanmaların aşılmasını getirmeyeceği açıktır. Bu nedenle 20. yüzyılın devrim ve karşı devrim ikileminde eskinin tümüyle yıkılarak yenin inşası, ne de pansuman tedavi anlamına gelecek olan acıyı hafifletip organizmanın duyarsızlaşması ve yaranın kangrenleşmesiyle sonuçlanacak bir yöntemin de geçerli olmadığı ana doğrultuya ortaya koymaktadır. Kaldı ki devrimci yöntemin kaba uygulanmasının reel sosyalist deneyimi ile nasıl sonuçlar ortaya çıkardığı ortadadır. Toplumun belleği olarak tanımlanan kentlerin Nerovari yöntemle değiştirilmesinin de geçerli ve doğru yöntem olmadığı bilinmektedir. Demokratik uygarlık mücadelesinin perspektifi de buna denk düşmektedir. Sistemlerin demokratik mücadele yöntemleriyle dönüşümünü öngören demokratik uygarlık mücadelesi, gücünün kaynağını gerçekleştiren insanın büyük tarih bilinci ve geleceğe yürümede ütopyayla beslenen kararlılığıdır. Dünya toplumunun demografik hacmi ve yoğunluğu şehirlerin gelecek tarihlerde de toplum yaşamının bir parçası olmayla devam edeceklerini göstermektedir. Fakat kentlerin mevcut haliyle yaşamın geliştirilmesi bir yana yeniden üretimi ve devam ettirilmesinde büyük handikaplarla karşı karşıya olduğunu göstermektedir.

Buna çözüm olabilecek demokratik uy-

KIR ÇİÇEKLERİNİN PRENSİ

Hayat gerillalar için böyle olsa bile, duymayanın, görmeyenin acısına takılmadan kayan bir merminin, kayan bir yıldızın, kayan bir hayatın tüm anlarını izlemenin acısıyla yaşamamanın ne olduğunu tarifsiz bırakarak...

Meclis toplantısı, yazın sıcaklığının Dola Kokê'de biraz utandırdığı bir zamanda yapıyordu. Bütün Yürütme Kurulu –bazı arkadaşlar dışında– oradaydı. Çiçeklerle donattığımız basın yerimizin karşısından geçen patikada hangi gerilla geçerse geçsin, dikkatimizi çeker, hemen ona ilişkin fikrimizi yanımızda birisi varsa söylerdik. Oradan geçen herkes bizim yorumlarımızı birkaç kelime bırakırdı. Yeni katılan gençlerin giyim sorunu, geçerken bakışlarımızdan etkilenen arkadaşların sendeleme, geçen yönetici arkadaşların selam verip vermeyecekleri, bazen de ruhumuz olan arkadaşların geçmesini bizi hazır olan içtenlikle çekmesi, her günün yaşanan patika kareleriydi.

Yürütme Kurulundaki arkadaşlar da “kritik” dediğimiz yorumlardan kurtulmuyorlardı. “Bu arkadaşla böyle ödül, şu arkadaşla ödül” deyip yetenekleri, karakterleri, tecrübeleri ve davranışlarına göre beğeni ödüllerimizi sunuyorduk. Birçok arkadaş bu ödüllerinden nasibini aldılar. Sonra kısa boyu, hafif kır saçı, hiç yaşlanmayan yüzü ile Erdal arkadaş geçti. Elinde not defteri ile yine O’nu bekleyen bir işin randevusuna gidiyordu. Ondaki bekleneni ve şüphe edilemeyecek kadar yaptı. Elini kaldırarak selamını verdi. Biz de karşılığını verip tekrar, yola koyulan arkadaşların karşısına yapılmış mangamızın önünde kurduğumuz jüri masasında O’na da layık bulduğumuz ödülü verecektik. Beş altı arkadaşlık ve yüzümüzde fikir belirtmenin kaygısı yoktu. Hepimiz bir şey söyledik. Ama sonuç O’na da “en mütevazı meclis arkadaş” ödülü çıktı. Hepimiz bu sonuca katılmıştık.

Dola Kokê'nin akan suyuyla çevirili yarım ada biçiminde, çiçeklerle çevrelediğimiz mangamızın önünde yazın sıcak günlerini, sıcak insanların mizaçlarından, ara sıra esen rüzgardan, bir tas soğuk su niyetine selamları alarak yaşanabilir hale getirmiştik. Toplantılar sayesinde bütün bu arkadaşları bir arada bulma ve görme imkanına kavuşuyorduk. Meclis toplantısı sona ererken,

KADEK yeniden bir kaplanın postuna sarılarak çıkıyordu. Yeni bir atılım ve değişim zamanı herkes için tomurcuğunu hazırlamıştı. Arkadaşların birçoğu farklı alanlara görevlendirilerek, hem yeni bir pratik hem de bu toplantıyı aktarma sorumluluğu aldılar. Onlar alanlarına biz de yaklaşan 15 Ağustos kutlamalarının hazırlığı için Kaniçengê'ye gideceğiz. Bu yılki kutlamalar, da-

görev almıştı. Gelir gelmez de 15 Ağustos kutlamaları tertip komitesinin başına geçmişti. Bu nedenle kutlama gününde de her yerde bulunan ve hep karşılaştığımız oydu. Kameralarımızın çerçevesine takılan O'nun işine ciddiyleti ve zaman zaman dudaklarını hafif büktüğü gülüm yüzü oluyordu. O gün biz de kameralarımızın kayıt düğmesine güzel anları kaydetmek için basacaktık.

ha önceki yıllardaki kutlamaların rutinliğine benzemeyecek. Bu yıl festival gibi bir kutlama vardı HPG Anakarargahı'nda. Atletizm, komando, voleybol, atış, koşu, satranç müsabakaları ve birbirinden ilginç gösterilerle 15 Ağustos, o günü yaşayan gerillaların hafızasına kazınacaktı. Kutlamalar ayın 17-sinde sabah başladı. Gün doğmadan gerillalar doğdu, tepelerin sırtlarında. Her şeyle kendilerini komutanları Agit yoldaşa göstermek istiyorlardı. Eğitimleri, disiplinleri, operasyon güçleri, düzenleri ve bütün yetenekleriyle kendilerini kanıtlayacaklardı bugün. Olimpiyat tipindeki müsabaka kurallarını Erdal arkadaş yarışmacı gerillalara anlatınca, hem söylediklerini kaçırmamak için ciddiyetle dinliyorlardı hem de ilk defa böyle şeyler duydukları için bu kurallar eğlenceli geliyordu. Erdal arkadaş Meclis toplantısından sonra HPG Anakarargahı'nda

Festival başlamadan önce birkaç küçük kaza yaşandı. Basındaki Zınarin arkadaş teleferikten kaymak isterken, düştü ve kolu yerinden çıktı. Öğleden sonra da Hogir futbol oynarken kolunu kırdı. Askeri akademiye bir arkadaş da gösteriler için kurulan engellerden düşerek kafasının kırılmasına sebep oldu. Bu küçük kazalar hepimizi hayrete koyan bir sıralamaya geliştirdi. Festivalden bir gün önce Zilan gördüğü rüyayı kazaları tartıştığımız bir ortamda anlatmak istedi. “İki gözüm çıkıyordu” diyordu. Çocuksu edasıyla bu kazaların herhalde gördüğü rüyasındaki gözleri olduğuna inanıyordu. Tamam dedi ki o zaman. Artık kazalar olmaz. Senin rüyanın rivayeti de geçti deyip, içimizi rahatlatmıştı. 17 Ağustos'un akşamı müsabakalar bitmiş, birinciler belli olmuş, coşku geceye bırakılan kutlamalara devrolmuş-

tu. Mahsum Korkmaz Askeri Akademisi'nde kurulmuş projelendirme altında yüzlerce gerilla sahnede dağıtılan ödülleri izliyordu. Ödülleri Erdal arkadaş Cemal arkadaşın eline veriyor ve dereceye giren arkadaşları çağırıyordu. Cemal arkadaş da dereceye girenleri kutlayıp gerillaları daha iyisini yapmalarını belirten, biraz daha hareketlendiren sözler söylüyordu.

Erdal arkadaş en mütevazı meclis ödülünü sessiz, şatafatsız, gösterişsiz; ama en mükemmel, en başarılı ve en anlamlı bir biçimde aldı. Hayatının olgunlaşmış halindedeydi. Bir çiçeğin en güzel açılışı biçimiydi. O güllerin değil, kır çiçeklerinin prensiydi.

Kararan gecenin fitilini çeken şafak, hayatımızın karanlığını yakan şafak, geceyi durduracak şafak, yıldızları yok eden, semayı ağılatan şafak...

Biz o gece hiç olmadığı kadar karanlığı sevdim. O gece şafağın gelmesini istemedik. O gece gözlerimize yakıcı bir aydınlık birikmesini istemedik. Şafak o akşamın sevincini boğan, o gecenin sahip olduğu yıldızları gözümüzün önünde yarım bir çizgi gibi geçmesini ve bir daha görünmemesini yaratan tek sebep olacaktı. Şafak bu gece atmasını istemedik. “Ama herkese sevinç veren güneş, doğunun en uzak yerinde, şafak tanrıçasını yatağından kaldırmaya başlarken gölgeli perdeleri, kederli oğlum ışıktan eve kaçıp kapanıyor odasına, örtüyor pencereleri, canım gündüzü dışarıda bırakarak, uydurma bir gece yaratıyor kendine. Bu halin nedeni iyi öğütlerle giderilmemiş, bu karanlık ve uğursuz benç...” O gece Zilan'ın rüyası gerçek oldu. Zilan'ın iki gözü çıkıyordu o gece. İki yıldız en parlak anlarını yaşayarak kaydılar. Yıldızların yaşamı şafak gelinceye kadardı. Tıpkı bir kelebek gibiydiler. Tırtıl yıllarca taşar, ama kozasına girip keleştiği an vardır; hayatında sürüngenlikten çıkıp, uçabilen, konabilen bir türe dönüştüğü andır. Kelebeklik yalnızca bir hafta sürer. Bir hafta boyunca yaşamının en güzel zamanlarını yaşar. Tırtıl olup kalmak daha uzun yaşama şansını verebilir. Ama bir kelebek gibi özgürlüğün farkına varamaz, yaşayamaz. Kelebek olmak, yaşama karşı özgürlüğün bedelidir. Bu nedenle kelebek özgürlükle özdeşleşmiştir. Şafak geceyi sarıyordu. Yıldızların acele şafağın elindeydi. Kelebekler son gününü yaşıyorlardı. Yıldızların yatağı geceyi şafağa bıraktık. Karanlıklar aradım, uydurma geceler yarattım. Ben şafağın geleceğine hiç inanmadım. Bir yıldız kaydı, adı Erdal. Bir halk ağıladı, yıldızlar kadar.

Anısı mücadelemizde yaşayacaktır

Mücadele arkadaşları

Engin yoldaş barış ve demokrasi mücadelemizin Agitleşen ruhudur

Şehit Engin Sincer (Erdal) yoldaşın yurtsever ailesine ve dostlarına

Kürdistan özgürlük mücadelemizin diriliş günü 15 Ağustos'ta gerçekleştirilen moral etkinliklerinde, henüz soruşturulan ve netleştirilmesi gereken bir kaza ile şehit düşen Engin yoldaşımızın barış ve demokrasi mücadelemizin Agitleşen ruhu olarak yüreklerimize ve beyinlerimize yazılan yeni bir destan oldu.

Büyük komutan, öncü kişilik, dönemin militanı, halkımızın öncü evladı, değerli yoldaşımızı böylesi bir şehadet biçimiyle şehit vermenin acısı büyük olup, düşüncem ve ruhta hepimizi derinden etkiledi. Aynı acıyı sizlerin de yaşadığını biliyoruz. Değerli bir evladını şehit veren halkımız, hareketimiz ve siz ailesine baş sağlığı diliyor ve anısı önünde saygıyla eğiliyoruz. Erdal yoldaşın şehadeti ile Kürdistan halkı özgürlük için verdiği en seçkin evlatlarına bir yenisi eklerken; bir kahramanı daha tarihe, toprağa ve yüreklerimize gömdük. Halkımızı ve sizleri ve biz militanları onurlu kılan, acılarımızı mücadele azmine dönüştüren işte bu kahramanlardı.

Büyük bir amaç uğruna tüm yaşamını

sonuna kadar adayın Engin yoldaş adım adım, başara başara kendi emeğiyle mücadeleye içinde büyüdü, gelişti ve komutanlaştı. Kendisinin hazır bulunmadığı '98'de gerçekleşen VI. Kongre'de PKK Merkez Komite Üyeliği'ne seçildi. Daha sonra KADEK Yönetim Kurulu ve KNK Yürütme Kurulu Üyesi olarak çalışmalarını başarıyla yürüttü.

Halkımızın bağrından çıkmış, halkın değerlerini ve aydınlanmış sosyalist kişiliği ile birleştiren Erdal yoldaşımızın mücadeleye yürüyüşü, yaşam ve kişilik duruşu biz HPG savaşçılarına, tüm devrimcilerine ve halkımıza yol gösteren güçtedir. 13 yıllık devrimci mücadelesinde Botan'da Mardin'de ve Avrupa'da canla başla ve sadakatle halkına hizmet etmiş ve halkının insanlık ailesinde onurlu bir yere getirmek için yılmaz bir savaşçı olmuştur. Kişiliğiyle kıvanç duyduğumuz Erdal yoldaş, mücadelenin sıcak sahasında büyük bir cesaret ve inançla öne atılan ve Apocu çizginin hayata geçirilmesinde hiçbir fedakarlıktan çekinmeyen Ulusal Kurtuluş ve özgürlük mücadelesinin bugünkü gelişkin seviyeye ulaşmasında önemli bir pay sahibi olarak tarihte rolünü oynamıştır.

Erdal yoldaşın değerli ailesi

Binlerce şehidin kanıyla sulanmış Kürdistan topraklarına, halkımıza ve Önderliğimize büyük bir bağlılıkla bağlı olan Erdal yoldaş, aynı yöreden çıkan Mustafa Yöndem arkadaşın ardılı olma azmiyle O'nun adını alırken, O'nun şahsında aynı köyden çıkan tüm şehitleri yaşatma çabası içerisinde olmuştur. Pazarlık yöreniz mücadeleye baştan beri yüzlerce yiğidini vermiş ve onlarca Erdallar yaratmıştır. Düşmanın tüm yönelimlerine, mücadeleden uzaklaştırma yaklaşımlarına rağmen yurtsever özülüyle bu alanımız hep kahramanca bir direniş ve katılım içinde olmuştur. Mücadelede şehit verdiği her bir evladın anısına bağlı kalıp, Onların yolunda kendini yeniden var etmiş, maddi ve manevi katılımlarını artırarak, Önderliğe ve ulusuna layık olma çabası içinde olmuştur.

Engin yoldaş da kendi şahsında bu yörenin derin yurtseverliğini ve kendisinden önce şehit düşen yoldaşların özelliklerini yücelterek, ulusal birliğin de temsilcisi olmuştur. Böylece ülkesiyle, dağlarıyla, halkıyla, mücadele değerleriyle en soylu buluşmayı yaşamıştır. Ailesi olarak böyle bir evladı yetiştirip mücadeleye vermenin bü-

yük onur ve gururunu taşıyorsunuz.

Halkın değerli evladı olmayı seçen ve başaran Erdal yoldaş, etkileyici kişiliği, örgütleyici, disiplinli ve çalışkan özellikleriyle hepimizin öncüsü olurken, doğru yolu bizzat örnek olarak bizlere gösterdi. Hiçbir çıkar gözetmeden kendisini halkın hizmetine ve mücadeleye adayarak, mücadelenin gereklerini her şeyin üstünde tutarak, yoldaş bağlılığını esas aldı. Yanlışlıklara karşı hep mücadele etti. Yoldaşlarına karşı saygı, sevgi dolu olan, onlara karşı hiçbir zaman yersiz bir davranışta bulunmayan, herkese yardım eden, candan bir yoldaş ve öncüyü. Hareketimizin çok önemli bir döneminde yitirdiğimiz Erdal yoldaş, tüm gücüyle kendisini göreve adanmış ve görev başındaydı. Tutarlı devrimcilik ve her koşulda sınılanmış dinmeyen kişiliği, göreve yaklaşımı tarihimize bir kilometre taşıdır. Bu nedenle kişiliği ile tüm yoldaşlarının derin sevgisini kazanmış ve yüreklerde taht kurmuştur.

İkinci 15 Ağustos Hamlesi'ni ve meşru savunma çizgisinin öncü komutanı olan Erdal yoldaş, şehadeti ile bizi etkilerken aynı zamanda bize görevimize daha güçlü sahip çıkma gücü kazandırdı. Şehitlerin yarattığı bir hareketin militanları olarak Erdal yoldaşın anısına, Erdal çizgisinde O'nu örnek ala-

rak layık olacağız. İkinci 15 Ağustos Hamlesi'ne güçlü katılarak Erdal yoldaşın mücadelemizde bu temelde yaşatma sözü veriyor ve yaşam çizgisini bir emir olarak alıyoruz.

Değerli ailesi ve dostları olarak da Erdal yoldaşın şehadetinin yarattığı acıyı, ancak O'nun amaçlarına ve mücadelesine güçlü sahip çıkarak, büyük duygu ve düşüncelere dönüştürebilirsiniz. Hareket ve halk olarak şehadetlerden hep etkilendik, ama şehadeti yaratan tarihi gerçekliğe sahip çıkarak anlamlı bir yaşamı yaratma çabası içerisinde olduk. Halkımızı ve şehit ailelerini tüm zorluklara rağmen güçlü kılan şehitlere verdiğimiz anlam ve Onları yaşamsal kılma yaklaşımımızdır. Erdal yoldaş sizler için de öğretici, cesaret verici, fedakarlığa davet edici bir rehber oldu. Buna yurtsever özünüze, daha önceki Erdallara sahip çıktığınız gibi sahip çıkacağınıza inanıyoruz. Erdal arkadaşın anısına bağlılık hepimizi sürekli büyütecek ve mücadeleyi geliştirecektir. Hepimiz için mücadeleye çağrısı olan Erdal yoldaşın şehadet gerçekliği tarihi değerlerimizin bir halkası olurken, tekrardan siz ailesi, dostlarına ve halkımıza başsağlığı diliyoruz.

**Devrimci selam ve saygılarımızla
Tüm HPG Gücü**

BU SAVAŞ ÖZGÜR KADINI YARATMA SAVAŞIDIR

Baştarafı sayfa 18'de

Aile dışında yaşanan çözümsüzlüğün öfkesini evde kadından, çocuklarından çıkarmaya çalışan erkeğin konumu da ayrıca ele alınmayı gerektiren bir konudur. Adeta ailenin despotu, kralı durumundaki bu erkek tipi en tehlikeli erkek tipini oluşturur.

Bütün bunlarla birlikte günümüzde de düşmanın üzerinde en çok oynadığı güvendiği ve sonuç almaya çalıştığı aile kurumunun en zayıf halkasını oluşturan namus anlayışının ilkelik boyutunda seyretmesi de hep kaybettiren bir nokta olmuştur. Kadın ve erkek ulusal toplumsal amaçlar dışında birbirine o kadar kenetlenmiştir ki, temel amaçların değerleri hep arka plana atılmasına neden olmuştur. Düşman bu durumu iyi değerlendirerek gücü tüketiyor, savunmasız bırakıyor, ayrıca günü geldiğinde en tehlikeli bir araç olarak kullanıyor. Böylesi bir konumdaki kadın ve erkek en tehlikeli rolü oynuyor.

Kadın aile ortamında bir söz özgür düşünce sahibi olmanın çok uzağında uydu bile olamıyor! Bu da şunu gösterir ki, kadın baskının sömürünün en uç boyutunu yaşıyor. Çünkü bizde kadının içine düştüğü en derin kişiliksizleştirme kadın oluşundan doğan bir durum değil. Bunun nedenini sömürgeciliğin işbirlik-

çiliğin dayandığı noktada aramak gerekir. Kadının dilsizliği, güçsüzlüğü kendiliğinden doğan bir olay olmadığı gibi varolan ilişkiler sisteminin yarattığı bir sonuçtur. Buna bir de çok sayıda çocuk, ekonomik yoksunluk ve sosyal, siyasi baskı da eklenirse, kadında insanlık adına bir şey kalmaması son derece anlaşılır olmaktadır.

Anlaşılacağı gibi ulusal toplumsal sorunların önemli bir kaynağı aile gericiğidir. Bugün düşman bunu örgütlüyor. En tehlikeli ilişkilerin varlığı ile karşı mücadeleci bir yaklaşım gösterilmelidir. Bizim burada ulaşmak istediğimiz bu ilişkinin özgür kadın savaşımıyla bağlantılarını çözüm yollarını ortaya koymaktır.

Kürdistan toplumunda kadın denilince akla gelen 'tutsaklık' olur. Evin dışında aileden ayrı bir kadın düşünmek mümkün değildir. Geleneklerin dışına taşan kadına da sakıncalı gözle bakılır. Kısacası kadının hareket özgürlüğü Kürdistan'da hemen hemen hiç yoktur. Kadının bu konuda oluşu sömürgeciliğin hedefi sadece ulusal benliği yok etmek değil, aynı zamanda ölü kişilikler yaratmaktır. Düşman bu politikasını partinin çıkış sürecine kadar sürdürmüş ve büyük oranda da başarılı olmuştur. Bu temelde partinin çıkışı sadece ulusal ve sınıfsal temelde değil aynı zamanda ye-

ni yaşamın yeni insanın yaratıcılığını da bağrında taşımaktadır. Bu yaratıcılığı da ancak asıl gerçekliği yaşatmak isteyenler, zafere kilitlenen ve başaran kişilikler gösterebilirler. Yani, Önderlik kişilikler asıl temsili yapabilirler. Önderlik kişiliği temsil eden Parti Önderliğimiz bu anlamda yaşayan bir gerçekliktir. Savaş bütün hücrelerinde yaşayan kendisini insanlığın özgürlük savaşına adayan ve aynı zamanda insanlık özünü yoğurmuş bir gerçekliktir. Bu önderlik gerçeği aynı zamanda Kürdistan'daki ailenin çözümlenme gerçeğidir de. Daima yücelerden seyreden büyük bir yoğunlaşmayı yaşayan bir kişilik boyutlanarak büyük bir kök salma hareketini de gerçekleştiriyor. Askeri siyasi örgütsel başarı sürekli bir kişilikte. Yaşam umudu kalmamış bir toplumun bütün ilişkilerini hareketlendirerek büyük bir sarsıntıyı yaşayan, yaşatan bir önderliktir bu önderlik. İnsanlar için en güzelini yaratmaya çalışan ve güzel olan her şeyi yüreğinde bütünleştiren, özgürlüğe, yüceliğe aktaran yaşam gerçeğidir. Genelde bütün insanların yaşadığı, özelde Kürt halkının yaşadığı büyük acıları, katliamları derinden hissedip hissettikçe emeğe yüklenip savaş gerçekliğiyle intikam ve nefretin büyük başarıya dönüştürmeyi ifade etmektedir. Yedi yaşından itibaren düşüş ve yenilgilere büyük kavgacı

bir duruşun sahibi olan, Kürdistan'da ve Kürt halkının şahsında katledilmiş sevgiyi ilk insanın doğallığında yaşayabilmenin ifadesi kişiyi bir özgürlük savaşçılığı doğru yaşam ve ilişkiyi her yönüyle yaşanabilir seviyeye getirebilmenin özgür yaşam temsilcisidir. Büyük bir enerji ve emek boyutu, asla vazgeçilmeyen ilkeler uğrunda esnekliği ve katılığı mükemmel uygulamaya üstün bir politik düzey, tarz ve eylemi yaratma, başarma kararlılığı ile her yönüyle planlı, ret kadar kabulü çok güçlü yapabilen, bilimsel olduğu kadar duygusal, herkesin yaşadığı yaşamı büyük eleştiriyi karşılayıp oluşturmaya özen gösteren bir gerçekliktir, Önderlik gerçeği. PKK'yi yaratan da bu yönelim oluyor. Bu, sadece bir örgüt yaratma değil aynı zamanda bir ülke, bir halk, bir yaşam ve özgür kadını yaratma savaşımının da tarihsel bütünlüğünü oluşturuyor.

PKK'nin ortaya çıkardığı özgürlük sosyal yaşam ve özgür ilişki ortamı hiçbir devrimci harekette görülmemiş zenginliktir. İnsan ilişkisini özgür ilişkiyi hiçbir devrim bu kadar kökten ele almamıştır. Zaten emperyalistlerin korkusu bundan kaynaklanmaktadır. PKK'nin geliştirdiği model hem çok bilimsel, hem çok iradeli, hem de çok çekicidir. PKK'de yaratılan insan yalnızca ulusal, sosyal bir insan değil, bunları kişilik özellikleri olarak

özümsemiş özgür irade, yüksek tutku, yüksek insani yaklaşımlar geliştirebilen kazanımcı bir insandır.

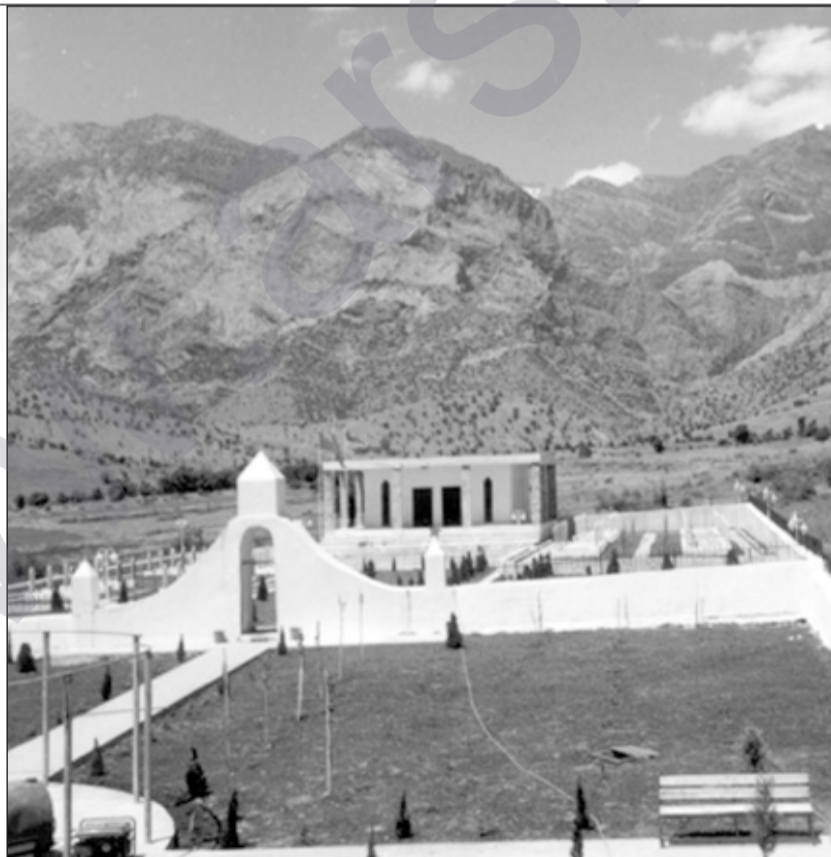
Hayvanlaştırılmanın tehlikeli uygulamalarıyla karşı karşıya gelen Kürt halkının yapacağı tek şey çok radikal bir insanı kurtuluş savaşımını vermek olmalıdır. Düşman büyük sevgisizliği dayatıyor. Buna karşı verilecek ya da verilmeyecek bir mücadele ile ya büyük sevgi ya da hayvanlık yaşanacaktır. Yenilgi ve bitiş düşmanın istemidir. Bu dayatmalara karşı büyük duygular, büyük düşünce ve büyük davranışların sahibi olmak ve bu yolda üstün çaba harcararak zafere ulaşmak tarihsel yükümlülüğümüzdür. Daha fazla yaşamı duymaya, yaşamın emrettiklerini görmeye, yaşamın savaşla kazanılacağını anlayarak kendimizi siyasi askeri, örgütsel ve sosyal yönde donatmaya mecburuz. Özlemlerimizi tutkularımızı özgürlük doğrultusunda birleştirmeliyiz. Bu da büyük bir sabır ve emeği gerektirir. Emeğin derin tarzını iyi yakalamak, bize dayatılan aşığılık yaşamı, ancak direnerek savaşarak boş çıkarabilir ve en önemlisi de özgür yaşamı kazanabiliriz.

"Devrime kalkan bir kişiliğin toplumu bütün eski bağlarından kopmaya bir anlamda boşanmaya çalıştığı gibi, bir kadının da bütün kölelik zincirinden kopmayı bilmesi özgürleşmesi gerekiyor."

ACILI YÜREĞİNE SEVGİ EKEN BİR ÖZGÜRLÜK SAVAŞÇISI

◆ Adı, soyadı: **Haşim Durmuş**
Kod adı: **Serdar, Sipan, Diyar**
Doğum yeri ve tarihi: **Başkale-Van, ...**
Mücadeleye katılım tarihi: **1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **11 Aralık 2000, Doğu Kandil-Kuzine tepesi eylemi**

1997'nin Ağustos ayıydı. Güneşin sıcaklığını en çok yoğunlaştırdığı ay olan ağustos ayı, savaş açısından da sıcak bir yıl olacağını yeni katılımlarla gösteriyordu sanki. Akın akın katılımlar oluyordu. Gönüllü ve askeri kanun katılımlı hepsi iç içe geliyorlardı gerillaya. Hepsi de gerilla yaşam tarzından çok etkileniyor ve dört elle sarılıyorlardı. Bu katılımlardan birisi de Diyar arkadaşı. Diyar arkadaş da askeri kanunla saflara alınmıştı. Aslında yaşadığı bölge her ne kadar Kürtlüğün güçlü yaşayan bir bölge olsa da, işbirlikçilik ve ihanet Başkale halkını bu gerçeklikten

uzaklaştırmış, halkın bir bölümü ihanet batağına saplanıp kalmıştı. Diğer bir bölüm ise, yaşam gerçeğinden uzaklaşmış, kendi çıkarlarını korumayı esas alan bir yaşamı benimsemişti. Diyar arkadaş da bu gerçeklik içerisinde geldiği için, gerilla yaşantısını ilk başta adepte olamamıştı. Dağ yaşantısına ve zorluklarını kaldırmak her baba yiğidin harcı değildi. Eğer kişi gönüllü bir temelde ve büyük amaçlar çerçevesinde yaşamı göze almamışsa, dağda yaşaması fazla mümkün olmazdı. Henüz genç ve mücadeleyi fazla tanımayan Diyar arkadaş bu yü-

den oldukça zorlanıyordu. Birçok şeye anlam veremiyordu. Ülke, halk, toprak, Kürtlük, demokrasi, özgürlük vb. Bu kavramların ne anlama geldiğini bile çok iyi kavrayamıyordu. Bu yüzden yapıdan sürekli kaçıyor, uzaklaşıyordu.

Belli bir süre bu davranış devam etmiş, ama biraz da mecburiyetten gerillalarla ilişki kurmaya, ortak yaşama gelmeye başlamıştı.

Ama savaş gerçeği acılarla doluydu. Her gün yaşanan şehadetler, düşmanın halka yaptığı vahşet, köylerin yakılıp yıkılması, gerillayı öfkeliyor, savaş bir

intikam savaşına dönüşüyordu.

Bu dönem Diyar yoldaşla en çok ilgilenen ve yardımcı olan yoldaşları da şehit düşmüştü. Özellikle kendisiyle birlikte katılan genç Demhat ve takım komutanı Sipan arkadaşın yanı sıra başında şehit düşmesi Diyar arkadaşı çok etkilemiş, onların silahlarını almak için gerillada kalma-ya karar vermişti. Yaklaşımı oldukça duygusaldı ve yanıltı. Bu yüzden güçlü bir eğitime ihtiyacı vardı. Bu temelde eğitim devresine gönderilmişti.

Eğitim sonrasında Diyar arkadaş çok değişmişti. Olay ve olgulara bakış açısı değişmiş, ülke, halk, toprak ve mücadele gerçeğini yetersiz de olsa kavramış, niçin savaş ve mücadele etmek gerektiğini bilince çıkartmıştı. Ondaki bu değişiklik herkesi şaşırtıyordu. Sanki eski Diyar gitmiş yerine bambaşka canlı, coşkulu bir Diyar gelmişti. Fedakar, yoldaşına ve toprağına bağlı bu bağlılığı ise içinde kutsal bir sevgiyi dönüşmüş, tohumları yüreğinin derinliklerine ekmiş bir Diyar vardı karşımızda. Sevgisi o kadar yüce ve bağlılığı o kadar büyüktü ki hiçbir güç içindeki bu ateşi söndürecek kuvvette değildi.

Diyar arkadaş her geçen gün değişiyor büyük gelişmeler sağlıyordu. Bundan dolayı da bütün arkadaşların sevgisini kazanmış ve her yürekte yer edinmişti. Önderlik gerçeğini tanıdıktan sonra ülkeye, toprağına büyük bir bağlılığı geliştirdiği gibi yıllardır bu gerçeği tamamanın, uzak yaşamının acısıyla doluydu yüreği. Kendi gerçeğiyle tanışan Diyar yoldaş hep şöyle derdi; "esir alınan ve kirletilen yüreğimi söküp atarak, yerine temiz yaşam sevgisiyle dolu özgür bir yürek yaratacağım" diyordu. Bu sözünü kendisiyle büyük bir mücadele içine girmişti. Bağ-

lılığı, hırsı ve gelişme istemi onu yaşamın her alanında müthiş bir şekilde yetkinleştirmişti. Çocuk saflığındaki sevgisi, temiz, ama anlam yüklü bakışları yaşamı sınımsız sarılmanın ifadesiydi. Hele moralli ve coşkulu katılımı yaşamı bambaşka güzel yapıyordu. Emeği ve yaşamdaki güzel durumuyla tanınan Diyar arkadaş kısa bir süre içinde kendisini özgürlüğe yatırmanın ifadesiydi.

Evet! Üç yıl hep böyle dolu dolu geçti Diyar arkadaşın. 1999 yılı geri çekilme süreciyle birlikte çok sevdiği, yaşam ve savaş tecrübelerini edindiği ve aslında onun için bir hayat okulu anlamına gelen Haftanın'den ayrılarak Kandil alanına geçti. Kandil'de kısa bir süre kaldıktan sonra YNK savaşının başlamasıyla ilk hamleyle aktif bir şekilde katılmış, ilkel milliyetçi, ihanetçi çizgiye karşı büyük bir kin ve öfkeyle savaşarak rolünü büyük bir başarıyla oynamıştı.

Ardından gelişen ikinci hamle sürecinde girdiği bir çatışmada şehit düşen Diyar yoldaş, geride bir insanın nasıl değişebileceğini somut olarak gösteren bir örnek bırakmıştı.

Daha yeni yaşamı tanımış, onun sevgisiyle ve kendisini tanımının mutluluğuyla yaşarken ölüm O'nu çok acımasız bir şekilde almıştı elimizden. Oysa o kadar yaşam sevgisiyle doluydu ki yüreği O'nun heyecanı ile atıyordu. Fakat hainlerin küf tutmuş yürekleri güzel ve sevgiyle dopdolu atan yüreğin atışlarına dayanamadı ve ihanetin hançerini gencecik yüreğine sapladı. Ama bu ihanet hançeri bile özgürlük ateşi ile yanan yüreği söküp alamayacaktır.

Anısı mücadelemizde yaşayacaktır.

Mücadele arkadaşları adına
Ronahi-Serhat

YENİ DÖNEMİN ÖNCÜ KOMUTANI ERDAL YOLDAŞI ANLATMAK

İnsanlık tarihinin bütün önemli gelişim evrelerinden, tarihsel kişiliklerin ortaya çıkarak sürece damgasını vurduğu, böylece tarihin ve insanlığın büyük sıçrama yapmasında, tarihsel süreçlerin gelişmesinde ve toplumsal gelişmelerin sağlanmasında önemli roller oynadıkları bilinmektedir. İnsanlığın gelişip bugünkü uygarlık düzeyine erişmesinde ve toplumların halklaşarak değişik kültürler biçiminde ulusal varlıklarını sürdürmesinin altında bu tür tarihsel kişiliklerin ve önderliklerin belirleyici rolleri yatmaktadır. Tarihi, günceli ve geleceği kişiliğinde yaşayan, onu düşüncede programlaştırıp strateji ve taktiklerle toplumu daha ileri hedeflere yönelten, toplumun sesi, kulağı ve gözü olmayı bilen, bir yürekte birleştiren, bir kişiliğe sığdıran, ideolojik, felsefi, derinliği ve öngörüsüyle toplumda heyecan yaratıp ayağa kaldıran önderlikler ve kişilikler olmadan toplumsal sıçramaların olması ve tarihsel ilerlemenin gelişmesi mümkün değildir. Bu kişilikler yaşam, eylem ve mücadeleleriyle bir kişi olmaktan çıkarak toplumsallaşan ve kurumsallaşan gerçeklikleriyle tamamen toplumun amaçlarıyla

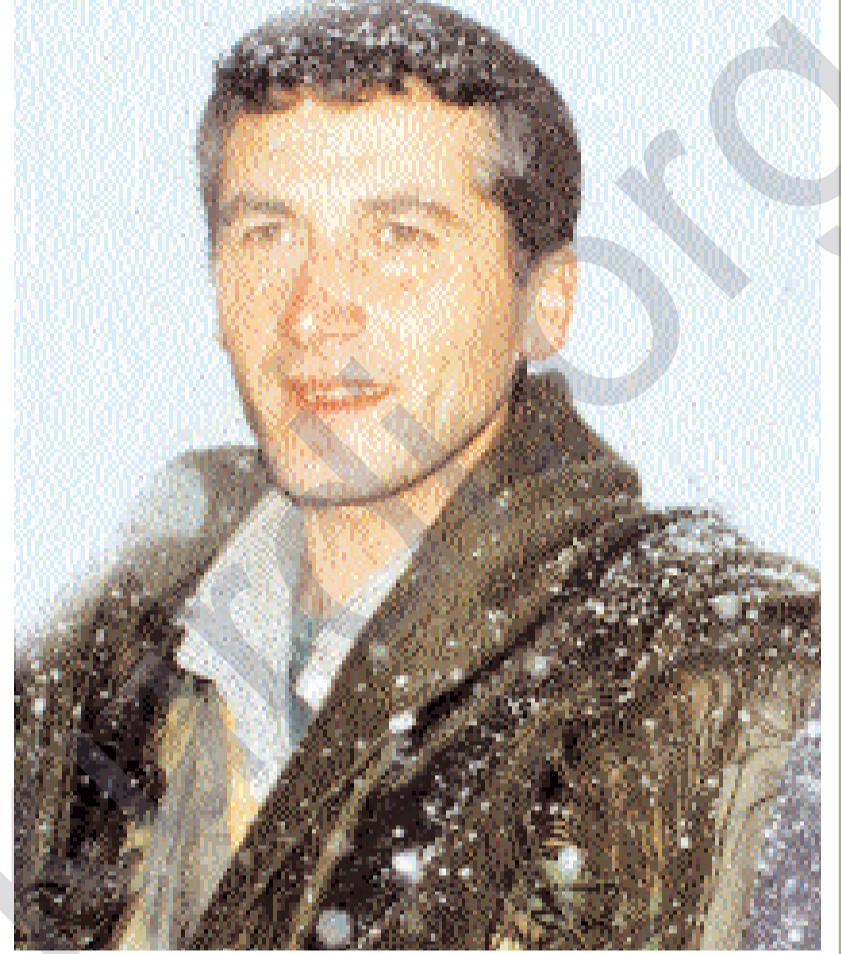
bütünleşen ve artık tümüyle onlar için yaşayan, böylece tarihsel kişilik olarak kişisel özellikleriyle sürece yön veren bir gerçekliğe sahip olmuşlardır.

Tarihsel önderlikler bir kişi olarak doğar ve düşünsel sistemleri temelinde gelişmeleri ileri düzey kadrolarla da bir önderlik hareket haline gelirler. Onlarca ileri düzey kadro şahsında kendini cisimleştiren tarihsel önderlikler, onların zengin, çok yönlü ve güçlü meziyet ve yeteneklerine dayanarak milyonlar ve böylelikle zaferi kazanır. Ancak böyle yapanlar, tarihe damgasını vurarak gerçek önderlikler haline gelebilirler. Bu ileri düzey kadroların yüksek fedakarlığı, cesaret ve yeteneği, büyük zaferlerin ve başarıların temeli haline gelir.

Tarihe mal olmuş bu kişiliklerden birçoğunu yeterli bir düzeyde anlatmak ya da yazmak, en zor konulardan birisidir. Çünkü bu kişiler, birkaç yönüyle değil birçok yönüyle insan yaşamına ve eylemine damgasını vurarak kapsamlılaşan ve gelişkin insani meziyetleri kişiliklerinde ve davranış biçimlerinde yaşatan kişilerdir.

Birçok girişimlere rağmen, bugüne kadar

Önderliğimiz Başkan Apo'yu yansıtan yeterli bir kitap veya yazı ortaya çıkmış değildir. Çünkü Önderliği yazmak ve yansıtmak kolay bir olay değildir. Bunun için ileri düzeyde bir derinlik ve güç gerekmektedir. İleride bu büyük göreve nail olacak kişiler mutlaka çıkacaktır. Ama henüz böyle sanatsal bir yüceliğe erişmiş kişiliklerden söz etmek mümkün değildir. Yörüngemiz dışında ve değişik ilgi sahalarında bu denli gelişkin kişilikler olabilir. Fakat konuyla ilgili gereken performans gösterecek kişilerin ortaya çıkmasına halen şiddetle ihtiyaç olduğu açık ortadadır. Kürdistan'da yeni bir önderlik hareketi geliştiren Başkan Apo'nun yetiştirdiği, ideoloji ve felsefesiyle değiştirici, dönüştürücü eğitim tarzıyla ortaya çıkardığı, Önderlik içinde yürüyen, yüksek fedakarlık, kahramanlık, cesaret ve gelişkin insanlık erdemleriyle donanmış, kırılmaz bir iradeyle yetişen birçok önder militanı anlamak ve yazmak da çok güç bir olaydır. Hareketimizin önderlik seviyelerinde yer alan, mücadelenin çeşitli aşamalarında zindanlarda ve dağlarda tarihsel çıkışların öncü gücü olan büyük kahramanları anlatabilmek, gerçekten de

“İki Erdal’ın da Pazarlık yöresinden çıkarak Botan alanında komutanlaşmayı, yigitleşmeyi başarmaları, üzerinde ciddiyetle durulması gereken bir olaydır.

Bu çok bilinçli bir tercihtir. Özellikle ikinci Erdal için, birinci Erdal’ın takipçisi olarak bilinçli yapılan ve uygulanan bir tercih olduğu açık bir gerçekliktir. Agitlerin yoldaşı olabilmiş ve O’nun izinde komutanlaşmayı başarmış ve yigitleşme örneği olmuş iki Erdal da, aynı zamanda Kuzey Kürdistan’ın batı ucundan doğu ucuna doğru bir köprü olarak ulusal birliğin ve bütünlüğün en güçlü örneği olmuşlardır.”

güç bir olaydır. **Haki Karer’i, Halil Çavgun’u, Salih Kandal’ı** yeterli düzeyde ifade edebilmek, kendi başına çok güç bir olaydır. Mücadelemizin abideleşmiş ismi **Kemal Pir’in** profilini çizmek, O’nun mücadelecisi ruhunu yansıtmak için kelimeler ne kadar yeterli olabilir. Kararlılık, fedakarlık, cesaret ve Apocu fedai ruhun temsilcisi olan **Mazlum Doğan’ın, Mehmet Hayri Durmuş’un, Kemal Pir’in, Akif Yılmaz’ın, Ali Çiçek’in, Ferhat Kurtayların, Mehmet Karasungurların** devrimci yaşamları, mücadeleleri ve görkemli eylemlilikleriyle ortaya koydukları militan ölçüleri ve örnek tutumları izaha kavuşturmak, ancak sanatsal bir yetenekle mümkün olacaktır.

Erdal yoldaş meşru savunma stratejisinin öncü komutanıdır

Silahlı mücadele tarihinin öne çıkmış mimari ve örnek komutanı olan **Agit (Mahsum Korkmaz)** yoldaşın ve O’nun takipçileri olan **Erdal (Mustafa Yöndem), Bedran (Mehmet Sevgat)** gibi daha onlarca komutanın her birinin ayrı ayrı kişilik özellikleri, üstün cesaret ve yüksek kararlılıklarıyla örnek komuta özellikleri, silahlı mücadele tarihimizi belirleyen özelliklerdir. Daha sonra devam eden direniş halkalarından **Harun’u, Dişsiz Mahmut’un, Cemşitlerin, Otomatik Mervan’ın ve Hayrilerin, yine Mahir, İsmail, Azime, Berivan, Cemal, Kemal, Halil, Harun, Ahmet** gibi değerli komutanların izah edilmesi, mücadelemizin militan özünü yansıtmak olacaktır. Bu noktada **Zilanların** kahramanlık çıkışı, Apocu fedaileşme noktasında ulaştığı bir zirveyi ifade etmekteydi. Apocu hareketin özgür kadın çizgisi ve fedai ruhunun temsili durumundaki **Beritan, Zilan ve Gulanların** kahramanlık çıkışları, hareketimizin özgürlükçü iradeleş-

miş gücü ve insanlık değerlerinden ulaştığı düzeyi göstermektedir. Bütün bunların dökümünü yapmak ve izahatını geliştirmek, Kürdistan topraklarında fıskıran çağdaş insanlık hareketinin nasıl bir özveri, fedakarlık ve insanlık erdemlerinde zirveleşme ile mücadele yürüttüğünü, nasıl yüce amaçla bütünleşmiş kahramanlık abidelerini yarattığını, bu büyük insanların şahsında Kürt halkının cüceleşmeden yüceleşmeye doğru tarihsel yürüyüşünü nasıl gerçekleştirdiğini, bu kahramanlar şahsında Kürt halkının düşüncede, ruhta ve kişilikte yaşadığı tımanış destanının nasıl şekillendiğini ortaya koyacaktır.

Bütün bunlar, halen önümüzde büyük değerler olarak dururken, mutlaka izaha kavuşturmak görevi de, bizlerin ve bizlerden sonra gelenlerin önünde durmaktadır. Bu kahramanlıkları ve onların yarattıklarını yeterli düzeyde yansıtmak, izaha kavuşturmak, sıradan bir olay olmayacaktır. Bunun için mutlak suretle derinlik, yoğunluk ve sanatsal bütünlük gerekmektedir. Kürdistan’da çağdaş demokratik uygarlık çizgisinde ilerleyen önderlik hareketi ortaya çıkardığı büyük kişiliklerin, önder militan komutanların tarihsel yürüyüşünün son halkası da **Engin Sincer (Erdal)** yoldaş olmuştur.

15 Ağustos’un 19. yıldönümünün II. 15 Ağustos atılımı ruhuyla karşılandığı ve bizzat kendisinin komuta ettiği kutlama töreni esnasında beklenmedik bir anda yaşanan vahim olay sonucu şehadete ulaşmış olması, hareketimiz, tüm halkımız ve halkımızın dostları için acı ve büyük bir kayıp olmuştur. Mücadele tarihimiz boyunca her büyük acı ve ölüm, şehadet halkası, yeni bir dönemin başlangıcı ve hamlesel çıkışın ruhu, gücü ve talimatı haline dönüşmüştür. Haki Karer yoldaşın bir kompo ile '77’de şehit düşmesi, ideolojik çizgide daha da kararlaşmasına ve anıya bağlılığın gereği olarak partileşme hamlesine ve kararlaşmasına zemin olmuştur. Yoldaşlık ve anıya bağlılığın bir gereği olarak yürüyüşün daha da sarsılmaz bir kararlılıkla gelişmesine ve kararlaşmasına en güçlü ideolojik politik temel olmuştur. Zindan direnişinin büyük şehadetleri, o zaman da bir geri çekilme sürecini yaşayan hareketimizin yeniden ülkeye dönüşünün kararlaş-

ması ve şanlı 15 Ağustos Atılımı’nın temel gücü ve talimatı olmuştur. Bununla birlikte özellikle ideolojik grup döneminin öncü kadroları ve Önderliğin en çok eğittiği Apocu militan özellikleri kişiliklerinde cisimleştiren Haki Karer, Mazlum Doğan, Hayri Durmuş ve Kemal Pir gibi büyük militanların Apocu militan özellikleri ve karakteri, Apocu hareketin bütün militanları için militanlaşmada temel ölçü olmuştur. Apocu militanlaşma ölçüsü olan bu yoldaşlar, Apocu militanlaşma, önderleşme ve komutanlaşma özelliklerini kişilik ve yaşamlarında somutlaştırarak Apocu militan düzeyin temelini pratikte atmışlardır. Başta Agit ve Erdal gibi silahlı mücadele döneminin büyük şahadetleri ise, gerillalaşma ve gerillanın Kürdistan’da oturtulmasının ve Apocu askeri çizgide militanlaşma, ordulaşma ve komutanlaşmanın temel ölçüsü ve gücü olmuşlardır. Bu temelde gelişen diriliş devriminde uzun süreli halk savaşı stratejisinin öncü komutanı, Agit yoldaş olmuştur. Bir öncü komutanın nasıl olması gerektiği, yaşamı, eylemi, dürüstlük ve sadeliği ile Agit yoldaşa temsili bulmuştur.

Erdal yoldaş ise, meşru savunma stratejisinin öncü komutanı olarak tarihe geçmeyi başarmış bir kişiliktir. Meşru savunma stratejisi, 21. yüzyılın mücadele stratejisi olarak, temelde demokratik siyasal mücadeleyi esas alırken, ulusal, toplumsal yaşamın bütün alanlarında örgütlenme ve mücadeleyi öngören siyasal, sosyal, kültürel, diplomatik ve askeri mücadelenin bütününe kapsayan bir mücadele stratejisidir. Erdal yoldaş, bütün bu alanlarda yürüttüğü mücadelesi, çağdaş demokratik mücadelecilik kişiliği ve önder militanlık vasıflarıyla yeni dönemin öncü komutanı olarak temel bir ölçü ve yeni dönemin zafer talimatı haline gelmiştir. Çizgiyi her yönüyle ve her alanda yaşam-sallaştıran kişilik özellikleriyle, gerçek bir militan, önder ve meşru savunma çizgisinin sarsılmaz bir komutanı olarak Agitlerin gerillalaşma, ordulaşma ve diriliş devrimini tamamlama talimatını vermesi gibi, O da demokratik kurtuluş devrimini tamamlama talimatını bizlere vermiş bulunmaktadır.